

NTNU Gunnerusbiblioteket: Regester av fornbreve (diplomsamlingen) datert 1571-1668.

Brevene var opprinnelig eid av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab, og er nå i NTNU Gunnerusbibliotekets eie. Regestene ble skrevet av Ågot Daa i 1916 og er samlet i gamle permer. 14 brev er funnet i bibliotekets samlinger i tillegg til de som er oppført i det opprinnelige registeret, og det er mulig at det finnes flere. Bibliotekets ca 250 diplomer med datering mellom 1329 og 1570 finnes i Diplomatarium Norvegicum, og er derfor ikke medtatt i dette dokumentet. Tradisjonen med diplomer om rettslige og økonomiske forhold fortsatte etter 1570, og innholdet i denne listens brev følger diplomatikkens oppsett slik som i middelalderen. Samtidig skulle det føres protokoller over dommer og retterbøter på Herredagsdom-møtene.

Regestene er omsatt til moderne bokmål. De er ordnet kronologisk og fylkesvis etter hvor de ble skrevet. Gårdsnavnene er modernisert etter Olus Ryghs Norske gaardnavne. Der tolkning av Daas tekst er usikker, er navnet uthevet med grå bakgrunn. Personnavn er stort sett beholdt slik de er gjengitt i Daas register. Mine tilføyelser og forslag er satt i skarpe klammer: <>. Andre bemerkninger er lagt til av tidligere bibliotekar Gerda Nødtvedt (merket GN). Enkelte regester er skrevet av Monica Aase (merket M.Aa.)

Gunnerusbiblioteket har som mål å skanne/fotografere de upubliserte brevene og gjøre dem tilgjengelig på nettet. Brevene må først gjennomgås med tanke på skånsom utbretting og ompakking av konservator. Norsk slektshistorisk forening har tilbudt seg å utfylle regestene med flere gårdsnavn og personnavn nevnt i brevene når digitalisering er ferdig og tyding kan foretas.

Enkelte diplomer er transkribert, og dette er angitt med signaturer til slutt i transkripsjonen. Daas regester er beholdt også når den transkriberte versjonen inneholder regester.

Kilder:

Helleberg, Odd Arne: «Et utvalg fornbreve fra Numedal, Sigdal, Modum, Sandsvør og Telemark». Liste over transkriberte diplomer som ligger åpent tilgjengelig på nettet. De inntatte har signaturen OAH. <http://xml.arkivverket.no/diverse/Fornbrev2.pdf> | <http://xml.arkivverket.no/diverse/Fornbrev3.pdf>

Bugge, Alexander og Oluf Kolsrud: «Diplomatarium Norvegicum, Series topographica : fornbreve til kunnskap um Noregs indre og ytre saga, maal, ætter, seder, lovgjeving og rettargang i gamall tid : bygdesamlingar : Fyresdal i Telemark, 1308-1708». Kra 1919. Transkripsjoner med signaturen B og K.

Rygh, O.: «Norske gaardnavne». 19 b. Kra 1897-1936.

«Skattematriklen 1647». Oslo, Norsk lokalhistorisk institutt, 1992-1995.

Dahl, ST: «Embetsmenn i Midt-Norge i tiden 1536-1660» og «Embetsmenn i Midt-Norge i tiden 1660-1700». Begge utg. Trh 1999.

Nettsteder: Norsk lokalhistoriewiki, Slekthistoriewiki, Store Norske leksikon med Norsk biografisk leksikon, Wiki Strinda, Wikipedia.

Trondheim 2015-03-25 Universitetsbibliotekar Sølvi Løchen, NTNU Gunnerusbiblioteket.

Dato: Brevets datering. **Sted:** Gården/stedet der brevet ble skrevet. **Kilde:** Brevets materialtype

Dato	Sted	Kilde	Sammendrag/regist
------	------	-------	-------------------

Østfold

2/11 1649	Sande gård	på pergament, med 3 vedhengende segl i trekapsler.	Børge Rosenkrantz selger med sin hustru fru Maren Bjelkes samtykke en del jordegods på Sunnmøre, som ham er utlagt av kronen for hans tilgodehavende til Hans Hanssøn borgermester.
-----------	------------	--	---

Akershus

30/5 1666	Akershus	på papir med 3 påtrykte lakksegl.	Stattholder Ulrik Frederik Gyldenløve <1638-1704> overdrar på kongelig majestets ratifikasjon en del av kronens jordegods i Inderøys fogderi til Lauritz Pedersen Brix <1634-1699>, justisskriver i Norge <senere borgermester og president i Trondheim>. I København 6/2 1667 bekrefter Frederik III denne overdragelsen. Trondheim 12/1 1668 overdrar Lauritz Pedersen Brix en del av dette jordegods til fogden i Inderøy Søren Andersen <Hiermin, d.1674>.
-----------	----------	-----------------------------------	--

29/12 1657	Akershus	på pergament, seglet mangler.	Niels Trolle <1599-1667>, stattholder i Norge, beskikker på kong Frederik IIIs vegne Severin Christenssøn Smit til krigskommissær nordenfjelds.
------------	----------	-------------------------------	---

Oslo

6/6 1591	Oslo	p.perg. alle 6 segl vedhenger.	Stener Jonsson Ringstad i Borgund med sin medarving Solne Ellufsdatters samtykke har solgt 2 ½ mællag i Synes (Romsdal) til Povel Helliesen og mottatt betaling for det.
----------	------	--------------------------------	--

24/6 1594	Oslo	på papir, merke etter 1 påtrykt segl.	Christian 4 gir Guttorm Espessøn landvist for han kom i skade å ihjelslå Sigvard Halvardssøn, på det vilkår at han skal bøte til den døde arvinger etter dannemenns sigelse og skal bøte til kongen ½ teig m.m.
-----------	------	---------------------------------------	---

20/1 163	Oslo	Gabriel og Selius Marselius selger en rekke gårder og gårdparter til Hans Hansen [Smidt] og Herman Garman. Skjøtte datert Chria 20/1 1653, underskrevet: Selio Marcellus vor sic hund seyn bruder gabrel Marcellus. 130030193 M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register.>	
----------	------	--	--

24/2 1629	Christiania	p.perg. med 3 vedhengende segl i trekapsler.	Emerentse Pedersdatter (<Baden, d.1639> «Jernskjæg»), Claus Brockenhouses kunngjør at hun med sin husbonds fullmakt selger til Christopher Winter gården Nordre Knive på Eiker med den derunder liggende ødegård Stolp.
-----------	-------------	--	---

Buskerud

28/ 1585 Ringerike p.perg. med 3 vedhengende segl. Eivind Alfsson gir kvitte og klageløs for odelen i Blikrud i Sognedalen i Holter prestegjeld på Ringerike.

18/2 1618 Eiker p.perg. alle 5 segl vedhenger. Hans Christoffersen på Rygg og Torgils Oddsson på Hekleberg på sin hustru Giertrud Christoffersdatter og hennes søstres vegne, erkjenner å ha solgt til Gudbrand Andersson på Horsrud fire øresbol i en ødegård Skarberg i Sanden Fjerding.

6/7 1627 Eiker på papir med 4 påtrykte segl. Sorenskriver og lagrettemenn på Eiker dømmer angående ødegården Skarberg mellom Trygg Hobbelstad og Trygg Christopherssen Drammedal på den ene side samt Gudbrand Andersson Horsrud på den anden, idet de førstnevnte gjør påstand på 4 lispunds rente årlig av gården som Gudbrand lenge har brukt hel, men som nå atter tilkjendes de førstnevnte. I dommen er inntatt et brev dat. 3/4 1465 [3/4 1465, DN XI, 218] og et brev dat. 4/11 1625.

14/4 1632 Eiker på papir med 4 påtrykte segl. Trygg Christopherson Drammedal svarer på Gudbrand Horsruds stevning av 9/4 1627 og forklarer at godset er hans med rette. (se dommen av 6/7 1627).

7/12 1639 Brevik (Eiker) på papir med 5 påtrykte segl. Christoffer Vinter på Nordre Hoen på Eiker kunngjør, at han har solgt til Jens Thomasson på søndre Ulleland gårdene Nordre Knive, som årlig skylder 1 1/2 skippund malt med underliggende ødegård Stolp, hvilket gods han selv har kjøpt 24/2 1629 av fru Emerentse, salig Claus Brockenhouses (Hans bror fogd Anders Winter).

13/3 1640 Ulleland på Eiker på pergament. Av 5 segl vedhengende i trekapsler. Mangler seglet i nr. 2. Gudbrand Andersson, boende på Kverskrod i Eiker erkjenner å ha solgt til Jens Thomesen, Ide Lunges fullmektig, min ødegård Skarberg i Eiker.

Vestfold

30/10 1649 Sande Sogn og Skiprede Grytebakke Brevet har vært forsynt med 4 segl som alle er borte og 2 bumerker. På tvers til venstre står Christopher Skjørdal. På baksiden står skrevet «Anno 1650 dend 29 Januarij er dette Pergament ...» resten uleselig. GN 31/11 1971. Pergamentbrev utstedt «Niels Halürsen og Süend Trundsen, Lagrettemann i Lier i Aggershus Lehn til Oluff Oluffsen, Skoubo <Skog> Sanden Skiprede 30. Octobris Anno 1649 og findes i Tingbogen protocollerit.»

Telemark

20/7 1572 Nesse p.perg, av 3 segl vedhenger kun remmene. 4 menn kunngjør at de 3. påskedag hadde dømt mellom Hallvard Gudleksson og Jens Hallvardsson angående et markebol jord i øvre Griniberg i Hitterdal, som hadde vært Jens' moders gods og nå tilkjennes ham

mot å tilbakebetale kjøpesummen, som Halvard erkjenner å ha mottatt med 9 ½ daler og en ku i overgave.

30/6 1573 Eidsborg på papir med et påtrykt segl. Peder Skåning gir på sin husbonde Laurits Bagges vegne Sunde Grave av Seljord tillatelse til å oppsøke og ta tilbake den hesten han for en tid siden har solgt til Hallvard Gunnarssøn da han ingen penger har fått for den.

31/3 1574 Hoggeland p.perg. med 1 vedhengende segl. 2 lagrettemenn i Telemark bevitner, at Laurits Torgilssøn og Thollef erkjente å ha mottatt av Vadio Sveinungssøn 6 kyrlag i overgave og omagehøring(?) for den søsterlodd, som deres far hadde solgt i Hoggeland og som Vadio nå skal eie fri og frelst.

4/12 1574 Seljord på papir uten segl. 5 menn i Seljord bevitner, hvor Tjostolv Karlssøn var den dagen og lå om natten da Tore Bergs gård brente.

u.d. 1575 Åmotsdal på papir u. segl. Bror Størkerssøn og Bjørn Aresson kunngjør, at de har byttet noen eiendeler.

15/4 1575 Folkestad (Bø) på papir, 3 påtrykte bumerke segl. 4 lagrettemenn bevitner, at Elif Olavssøn har leveret Endre Nerbø de penger, som han på sine brorbarns vegne har oppebåret i gjeld etter deres far Elling Nordbø.

20/2 1576 Seljord p.perg. alle 4 segl mangler. Stener Thorgeirsson kunngjør, at han med sin hustrues samtykke har solgt hr. Christoffer Olavssøn sogneprest i Hjartdal Bakken i Svartdal. (knf. «Sillgjords beskrivelse» av Wille side 28).

20. februar 1576 Hjartdal

Steinar Torgeirsson kunngjør at han med kona Margrete Rikardsdotters samtykke har solgt sognepresten i Hjartdal, hr. Kristoffer Olavsson, gården Bakken i Svartdal i Seljord prestegjeld. Gården er på 6 markebol eller 3 tønner korn, og setrene Gjadingsdal og Haugstul følger med. Krona eier et kalveskinn i Gjadingsdal. Dette godset hadde Svein Ekre løst livet sitt for etter at han hadde vært med i aksjonen mot kongens bergfolk. Torbjørn Torkjelsson og Sondre Bergulvsson hadde vært garantister for Svein. Steinar hadde bydd fram Bakken to eller tre ganger før han nå solgte til hr. Kristoffer, og han bekrefter å ha mottatt full betaling i penger og varer, noe Hallvardsmesse (15. mai) 1575, resten om høsten samme år, som var et dyrår på korn, noe som kunne bevitnes av Elling Sveinkes-son, Hallvard Åbø, Lars Eiulvsson og Gåse Sandland. Beseglet av Steinar, hr. Lars Hansson, prest i Seljord, hr. Lars Jyde og lagrettemennene Torstein Ellings-son, og Tov(?) og Tore Kjetilssønner. Disse hadde også sammen med lensmann Halstein To og almuen hørt på at hr. Kristoffer hadde lyst Bakken til innløsning tre ganger fra kirkebakken ved Hjartdal kirke. På baksida en skriveøving (?). UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 209 (s), 20.02. 1576. Hull til fire seglremmer nederst. Jfr. 16.06. 1571 og 30.11. 1597.

Jeg Stener Torgierssønn kiendis och gjør alle witherligt att ieg mett min quindes Margrete Rægardis daters jaa och samtøcke haffuer soldt och nu mett thette mit obne breff selger och affhennder her Christoffer Oluffsønn sogne prest i Hiardall en gaard y Suartdall y Sillegiords præstegiell heder Backen, som er sex marceboll, och thuende sæterboll, dett ene heder Giaadingzdall och andit Hoxsstøddell och gaar der aff thrj thønnder korn aarlig i landskylld, och i det sætheboll Giaadingzdall aager kongen it kalfskindt, och løste en mand sit liiff igen fra suardit vid naffn Suend [Æchre] mett the pendinngge som jeg gaff for Backen for det epter hand gjorde kong. maistetis bergismendt och var Torbyørn Torkildsenn och Sýnder Bierulffsønn hans borgismendt. Haffuer jeg och bødiit forneffnde Backenn thuo eller tre ganger fall før en jeg bod her Christopher thet, thj skall nu forneffnde her Christopher frelsseligen nyde, bruge och beholde samme gaard Backenn mett all sin welde(?) till høringe och till ligelse vtan gaards och jnd[en] som nu till ligit och ligiit haffuer aff arilds thiid jntet vnder thagit i nogen made fra mig St[ener] och mine arffuinger føde och vføde och vnder aderneffnde her Christopher och hans arffuinger føde och vføde tiill euerdelige tiid frelst och hiemholt for huerio manne och bekiendis jeg for[neffnde] Stenner at haffue opbaarit første penning och siste saa ieg well adnøgis, waar det iij w[etrus kiør], thi gamell daller, thuo tønnder sede korn, thuo senge kleder, it thoeskieff tiid medit for fire daller, dette opbaer jeg oc Stj Haluords afften om waaren aar 1575, oc om høsten thuo kyr oc tho tdr. korn och adnøede ieg de kyr

aff alt bufeet och waar paa then thiid it suar dÿrt aar paa korn, hiaa wiidis Elling Suenckesøn, Haluord Aabø och Lauris Eiulsøn som hørde och saa paa wort kÿøb, Gaase Sanndeland. Tiill bedre foruaring at detthe vort køb wigeligholdis saa beder jeg hederlig[e men]dz jndzegler her Lauris Hansøn prest i Sillegiord, her Lauris Jyde, Tosten Elingsuøn och Tof(?) och Tore Kielsønner laugretismendt at besegle dette breff medt mig all then 20 dag februarii anno virgino pactu 1575.

Desligeste haffuer vj forskerffne laugretismend met kongens lensmand Halstien Thou og allmente almugen hørt at forskreffne her Christoffuer haffuer thre gange ved Hierdals kircke opbuden forneffnde Backen thil alle odals mends, datum, die sampre et loco ut supra.

På baksida med annen hånd:

mest no 20 loggart ud født steigseng et 20 mk 1-j- ß sjisgaflogra 20 gevj sjaso lber sgesatloags 20 aadagrod. No 154. OAH.

u.d. 1577 Eidsborg på papir med 2 påtrykte segl. 2 lagrettemenn i Telemark
kunngjør at Tollak Olafssøn var gift 3 ganger.

1577 Eidsborg

Audun Bjørnsson og Olav Nikolasson, lagrettemenn i Telemark, bekrefter at Tallak Olavsson var gift tre ganger. Første kona hans het Gro, og med henne hadde han sønnen Hallvard. Etter Hallvard lever fortsatt to sønner, Torgeir og Tord. Så giftet Tallak seg med Jorunn. Før de ble gift fikk de sønnen Asmund, som fortsatt lever. Tredje gangen var han gift med Hege, og hadde i alt fem barn med henne, to før de giftet seg og tre etterpå, og alle sammen lever. Hege giftet seg andre gang med Gunnar, som fortsatt lever. Beseglet av utstederne ved Hages hjem.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 212 (p), u.d. 1577. I NRAs seddelkatalog notert at diplommet er innlånt dit fra UBT, og i den dagfestet til 28.10.

Kiendis vÿ effterschreffne Oudenn Biørnßenn oc Ollaff Nichulsen, sorne lag-rettis mend a Tellemark vdÿ thette vortt obne breff, att oss fuld vitterlige er ÿ sandhed for Gud oc for gode mend, att Tallack Ollaffßen hand var tre gange giff, først fick hand sig en kone som hede Gro, met hinde otte hand en ælste sønn som hede Haluord, oc effter den samme Haluord leffuer ind nu to ælste sønner, Torgier oc Tuord vid naffn som oc ælst er ÿ alle made, der nest fick hand sig en anden kone som hede Joran, met hinde atte hand ind en |-kone-| søn førind han bliff viid till hinde for kiercke døren oc hand heder Asmund, som ind nu liffuer, men siden hun døde fick hand sig ind en kone som heder Hæge, med hinde atte hand fim barn, to førind hand bliffuer viid till hinde oc tre siden, som ind nu alle sammen leffuer, oc then samme Hæge hun var en ælste mands kone bode for Gud oc chrisden oc hindis ænke mend leffuer ind nu som hæder Gunder. Att thitte saa ÿ sand hed er som schreffuitt staar thaa trøcker vÿ forskreffne mend voris endtzegler neden vnder thitte breff som schreffuett var ÿ Eidsborig fyre bodt Hæge anno christi 1577.

Bakpå med annen hånd Hr. Kragh. No |-55-| 367. OAH.

16/9 [1580-90] Moland på papir, defekt, merke etter 2 segl. 1 lagrettemann i
Fyrisdal bevitner, at mens han i 5 år hadde ødegården Li, oppebar Harald 5 halve laup av ham. Likeledes bevitner Ragnhild Sitje at mens hennes måg Folke hadde gården i 9 år oppebar Harald 9 halve laup av ham hvilket bevitner ved ed.

Moland i Fyresdal, 16. september [158?][8]. Vitnesbyrd um storleiken av lenadskyldi av øydegarden Li [i Molands sokn i Fyresdal]. Trondheim, det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, nr. 362, orig. paa papir, kvartblad. Nedre vinstre sjetteparten av brevet er avriven, likeeens ei rimsa tvert over øvre halvparten.

Thett B[ekennis] ieg olaff knnudssenn lagrettes Mannd vthj Fyrysdall att alle [thenn t]iid ieg haffde enn øde gard lij som vor vthj fem aar thaa opb[ar Ha]rald fem hallffue løber aff mig, noc Bestandder ieg Ragnh[hild] Sithie, att all thenn stunnnd hennder mag <Folcke> haffde lij, som [vor vthj] ix aar, thaa opbar Harald ix hallffue løber aff forne [Folck]e her paa haffuer vij beg[e] sammenn lagt voris [hennder paa] bogenn oc baad os, saa sanntt gud hielp. Till [vidnnisbyrdt] haffuer vy tilbedenn hederliig Mannd her Jenns [Christennsenn o]c olaff halffuordssen att besegle thinne voris [breff som schr]effuenn er paa molannd thenn 16 dag Septembris [anno 158?][8].

Paa bretten 2 paatrykte papirsegl. B og K.

u.d. 1582. Bradsberg. P.perg. alle segl mangler. Befalingsmann over Bradsberg len med flere kunnngjør, at de overvar arveskiftet mellom brødrene Aslak og Amund Torvilssønner og deres søster Ragnhild Torvilsdatter.

18. juni 1582 Skien

Pros Larsson til Nørholm, lagmann i Skien sysle, kunnngjør en orskurd i nærvær av Erik Brockenhus til Strøm, befalingsmann over Bratsberg len og borgermester og rådmenn i Skien. Helbrødrene Aslak og Anund Torkjelsson hadde stevnet søsknene sine Eigil Torkjelsson og Ragnhild Torkjelsdotter om arv. Aslak skal som eldste bror ha 2 tønner i hovedbølet Holtan og 2 mæler i Svanejord (begge i Kviteseid), og gi broren Eigil landskyld av hans 2 tønner i Holtan. Eigil skulle også ha 2 mæler i Svanejord. Aslak skal videre gi broren Anund landskyld for hans part i Holtan, nemlig 2 tønner i (det daværende underbruket) Gutuholt (i Kviteseid), og så skal Anund ha 2 mæler i Svanejord. Ragnhild skal ha 1 tønne 2 mæler skyld i Svanejord, og så blir det 2 mæler i Svanejord til overs, som søsknene skal trekke lodd om, og som vinneren skal løse ut fra de andre etter seks manns takst. Dernest skulle endelig skifte holdes. Beseglet av lagmannen selv.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 220 (s), 18.06. 1582. Jfr. 29.03. 1591, 22.08. 1601, 15.04. 1603 og 22.05. 1604. Pross Laurissønn til Nørholm [laugman]d offuer [Skie]sybell gjør alle vitter-light, att then første søgne for Botholphj aar 1582 her paa Scheen radstuffue, erlige welbyrdige mandt Eriik Brockenhus til Strøm, Kong. Majs. befalingzs mandt offuer Bradzberg lehenn samt borgermester oc raad der samestedz offueruerindis, kom udj rette Aslack och Anondt Torkildsønner, samborne brøder, om arffue schiffte thenom jmellem, oc den anden thenom b[ro]der Jgill Thorckildsønn, och theres søster Ragnild Thorckildsdather, bleff thennom thenom (sic!) saa forrette affsagt att Aslack som ehr then ældste broder schall haffue oc beholde hoffuidt bølett Holthom thou thøner schiøldt och thouo meler i Suanegiord och udlegge sin br[o]der Jgill følleste for the thou thønne skøltt som h[an]nom tilfalt udj Holtom, saa kommer Jgill tiill thou meler i Suanegiordt, schall handt oc frelse sinn broder Annondt for sinn anpart i Holtom thou thøner schiøldt i Gutheholtt, saa tilkommer Annondt thuo meler i Suanegiordt, och schall theris sigster Ragnildt æignest ind thønne schildt och ij meler i Suanegiord, saa er ther udj Suanegiord thuo meler tiill offuerlobs, ther schall brødrene mett systemen kaste lodt om huem ther schall lögst tiill sig ephther sex manner vorderingh och sidenn ther om ændelige schiffte saa the, som the oc her forrethe sielffue samtöchte mett samenlagde hender, att saa stande oc bliffuer schall wrøggeligenn wdj alle maade, tiill ydermere widnesbiurdt henger ieg mitt signette neden vnder denne min lager ordskurd actum vt supra. OAH.

u.d. 1583 (1/11. Datoen påført i Riksarkivet april 1961) Grungedal. På papir, med et vedhengende segl (ødelagt). 2 lagrettemenn kunnngjør, at Orm Haukeli solgte til Søndre Grunge 2 markebol i Rui, som ligger i Grungedal og har derfor mottatt betalingen.

1. november 1583 Vinje

Gunnar Smørklepp og Ivar Tjønn, lagrettemenn i Telemark, kunnngjør at de over-var en eiendomsoverføring mellom Orm Haukeli og Søndre Grunge. Orm overdro til Søndre 2 markebol i Rui i Grungedal (Grungedals-Rui). Orm vedsto seg at Sigurd H(auke)li hadde fått 11 rd for godset, som Torgeir Vinje hadde pantsatt til Sigurd som erstatning for at han hadde hugget ham i hodet. Godset var pantsatt til Søndre og Gjermund var blitt myndige. Orm gikk også god for at Sigurd hadde fått de 11 rd for godset, og takket brødrene for god betaling. Ble det reist sak om godset, skulle Gjermund og Søndre svare for den. Beseglet av utstederne og hr. Søren, prest på Vinje.

UBT, Gunnerusbiblioteket, diplom 221 (p), 01.11. 1583. Hull til tre seglremmer under, den midterste henger ved, med segl. Remmen er laget av et eldre dokument (noter?), og alle tre remmene har vært tredd gjennom et fragment av en latinsk tekst.

Wÿ effterskreffne Gunner Smørklep oc Iffuar Thiøndtt sorne lauretis mendt a Thellemark q. Gud oc sine, kunogt gørende att vy vare a Venye die omnes sancti anno 1583 hørde oc souge jaa oc handerbandt ÿ mellom Orm Hoge-liidtt \oc/ Søndre Grvnge ÿ saa maade att forneffnde Orm vnthe oc tillodtt hanom Søndre thou marke boll jorder ÿ Rudÿ liggendis ÿ Grungedall med lutum, lundum, fiske, fougler oc alle uædestade som till forneffnde Rudi ligger eller leÿett haffuer fra forno oc nye jnden oc vthen gards, fri, frels oc hiemholtt for huer mand ÿ fra hanom Orm, hans arffuinger oc brødre fødde ov vfødde oc vnder Søndre, hans arffunger, fødde oc vfødde frelselig att nyde oc bruge til euerdelig eige. Kendis oc Orm att Sÿuord H[oge]liidtt hagde op-borritt vlffue dr. for forneffnde thou mark boll, huilke thou mark boll Torger Venÿe satte Sÿuord til pantt for then hug hand slou hanom ÿ sitt hoffuit oc bleff sett til pantt til Søndre oc Gjermund bleff til wegemandtt. Kendis oc Orm att Sÿuordtt hagde opborritt forneffnde eleffue dr. saa hand tackede di brødre gott for god betaling ÿ alle maade. Her offuer kommer thet nogen aagang paa forneffnde Rudÿ tha schall Gjermund saa vel som Søndre suare alle louglige tiill tall som Søndre, tiill ydermere vissing beder wÿ her Søffuerenn paa Wenÿe att henge sin besegling her neden huos voris, huilche som schreffuit vaar aar, dag oc sted som forsiger. OAH.

8/2 1587 Neslands kirke på papir, to påtrykte segl og to skrevne bumerker. 2 menn bevitner, at de sammen med to andre var tilstede på Bratsberg 16/3 [1586?] da Gunnar Gjellhus leverte kjellersvenn all kongens skinnskatt og landskyld, som falt 1583 av Vinje prestegjeld, men bispens og Olufsskatten fikk han alene av Neslands sogn.

26. februar 1587 1) Bratsberg

Trond Tjostolvsson og Gunvald Olavsson kunnjører at de sammen med Tord Nystog og Olve Helgesson var på Bratsberg 16. mars (1586?) og så at Gunnar Gjellhus (i Vinje) leverte kongens skinnskatt og landskyld samt biskop- og olufsskatt av Vinje prestegjeld for 1583. Som godtgjørelse fikk han biskop- og olufsskatten av Nesland sogn. Beseglet av de fire utstederne.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 225 (p). To segl og to bumerker på bretten. På baksida påtegning om at dette er en kvittering for kongsskatt, biskops- og olufs-skatt.

Kendis jeg meg Trund Tiøstulffþón oc Gunduald Oloffþón att vy met Tord Nýe stoffue oc Olffuer Hølyeþón vare til stede paa Brattzberig then 16. martii Souge vj daa at Gunner Geldhus antuorditt keldersuen alle kongens skindskat, landskyld oc alle then bispens oc Oluffs skat som fald dett aar \83/ till offuer alle Venýe prestegieldtt, men bispens oc Oluffs skatt fick hand oc samme keldersuen almise aff Neslands sogn, ditt bestaar vy for Gud oc voris øffrighet sanht at vere oc nu ydermere met voris jndzegler oc merker stadfester vor ditthe breff schreffuit viidt Neslands kirche fastelavens søndag anno 1587.

På baksida med samtidig hånd: Quittanzier om kongl., bishops oc Oluffs schatt.

Med nyere hender: No 166 8. februar 1587.

1) Bibliotekets register har pr. februar 2003 dateringen 8. februar 1587. 1. påskedag 1587 var imidlertid 16.04., og med fastelavens søndag 7 uker før, blir datoen 26.02. OAH.

16/6 1587 Flatdal p.perg. med merke etter 4 segl. Anund Lundevall og flere dom om en jord i Flatdal, hvorav ½ skal tilholde Torkjell Torkjellssøns etterleverske og den anden ½ hans andre arvinger.

16. juni 1587 Flatdal i Seljord

Anund Lundevall, Halstein To, Åsmund Hovland, Arnbjørn Kleiv, Steinar Øvrebø og Alf Venås, lagrettemenn og nevndermenn, kunnjører at de har foretatt et skifte. Torgeir Torkjelsson på den ene siden og Siri, enke etter Torkjel hadde bedt dem å skifte gården Barstad (i Flatdal) mellom dem. De dømte da at Torgeir og søsknene hans skal ha 3 markebol etter moren sin og ½ markebol etter faren, og beholde åsetet. Siri skal på sin lott ha 4 ½ rd og nyte sin landskyld sin tid ut. Den som ikke er fornøyd med dommen, kan anke den videre.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 226 (s), 16.06. 1587. Vannskadet - vanskelig tydbar nederst. Fem remmer etter segl nederst, med spredte bokstaver på.

Vj efftherschriffuene Anund Lunduall, Halsten Thoo, Oßmund Hoffland, An-biørn Kliffuen, Steenor Øffuerbøe oc Alff Venosß, laugrettis mend oc neunder-mend, kiendis oc gjør vitterligt for alle at wj wore tilbedne aff Torgert Torckildþón aff een side, aff anden side Siroll forneffnde Torckels effterleffuer-ske att grandsche oc dømme om en jord effther forneffnde Torckell wed naffn Barsta at schifte. Dømbe wj at Torgier met sysken schall haffue iij marcke-boll effther theris moder, oc -j- marcke-boll effther fader sin oc beholde osedet y forneffnde Barsta, oc forneffnde Seagere skal haffue sin arrffueloder iiii-j- dr., oc beskels(?) niude(?) sin land schyld, huilchen thette icke hollder, then maa syge(?) uore(?) laust(?) Schreffuen Fladall dag for Botholphi anno 1587. OAH.

8/9 1587 Moland i Fyrisdal på papir med tre påtrykte segl. 2 lagrettemenn i Fyrisdal bevitner, at på Molands kirkegård fremførte Amund Arnessøn vidner, at han var rette odelsmann til gården Li, hvilken jordepart hans godemoder (bestemor) hadde arvet etter sine salige foreldre. Skrevet av sognepresten hr. Jens Christensen.

Molands kyrkjegard i Fyresdal, 8. september 1587. Tvo lagrettemenner i Fyresdal tek vitnesbyrd um odelsretten til Li i Molands sokn i Fyresdal. Vitni provar, at Anund Arjeson er næraste odelsmannen. Trondheim, det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, nr. 165, orig.paa papir, folioblad.

Wij Effterne Knnudt arnessenn oc kittell Bennd(i)xssenn Lag(r)ettis: Mennd i Fiirisdall Q: gud oc sine kunnd giørendes att wij thenn 8 Septembris anno domini 1587 paa Molands Kierckegaardt neruerenddis huos vor oc

Samme tiid hørde oc Soffue at Anundt Arressenn tilspurde os oc menninge Almue, om ther vor nogenn Jblannt som wiiste neste oc sterckiste odals mannd til Liidt Legenndis i Molannds Sogenn vthj Fiirisdall, atthj thaa viille frem siige thieris Saandhedt. Fremginge thaa Jnngeberig haluordsdaatter, |- oc-| Siiffuord Benndixssen oc auald Torgierdssen, oc mannge Flere med thennom, oc paa thieres guode troff, siell oc Saandhed, proffuede atthj aldrig nogenn tiid hagde hørdt nogenn sterckere eller nermere odals Mannd till forne gaardt Liidt, Jnnd som forne Anundt Arriessenn huilcke forne gaard, hanns guode moder Finnge i sinn Biudelag paa sinn paart effter Sin Salige fader oc moder, oc hennder brødere sidenn wlagelige Fraa wennde hennder, oc saa tiidt oc ofthe som Arie hurustuet Kom her neder i Fiirisdall tha hørde thii hanom Klage ther paa, huorledis thij hagde fraa wenndt hans |- m -| moder sin retthe biudelag Liidt, oc Arrie forne omageret altid samme gaardt Liidt Saa tiidt oc of[the] hand Kom her i Fiirisdall, oc ville ennd nu Jdder miere suerie oc gjøre thieres ædt <ther paa> jnaar ther paa eskis, atthj wor huerff J sin stedt xx aar ther thij hørde thieris Faders ordt. Att Saa i Saandhedt er Som forskreffuet stannder haffuer vii Kierlligenn tillbedenn voris Sogenn prest her Jenns Christennssen att besegle thinne vo[ri]s breff medt os som skreffuenn oc gjort er paa Molanndt i Fiirisdall Anno die et Loco vt supra.

Paa bretten 3 paatrykte papirsegl (det fyrste er presten Jens Christenssøn i Fyresdal sitt segl, dei andre tvo er segli aat brevtufferdarane). Paaskrift s. 2 (18.aarh.): Vælagte gode Danne mand Konstitueret Klocker Halvor Johanssen Svalestue. B og K.

29/10 1589 Seljord på papir med 1 påtrykt segl. Med en avskrift fra nyere tid. Jens Jacobsen prest i Hiterdal og prost i Telemark erkjenner, at han ved Seljords hovedkirke i sognepresten hr. Lauritz Hansens nærværelse, har mottatt av Lauris Gjuve regnskap for denne kirkes halve rente for årene 86, 87, 88.

29. oktober 1589 Seljord kirke, Seljord

Jens Jakobsson, prest i Heddal og prost i Telemark, kunngjør at han var ved Seljord kirke i nærvær av sognepresten hr. Tomas Hansson og andre gode menn, og kontrollerte Lars Gjuves regnskap over halve Seljord kirkes inntekter for årene 1586, 1587 og 1588. Regnskapet viste at Lars ikke ble skyldig kirken noe. UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 231 (p), 29.10. 1589. Ett segl på bretten.

Kendes jeg Jens Jakobsøn, Guds ords thiener i Heidedal, och proust i Telle-marck for alle i thette mit obne breff, och egen haandschrift, at jeg var viid Sillegiords hoffuet kircke den 29 octobris anno 89 vdj [s]ogne prestens her Tommes Hanßøns, och flere danne mends neruerelse, tog jeg thae Lauriz Giffue hans regnskab for forneffnde kirckes halffue rente som hand haffuer op barit disse iij nest forgangen aar, som er anno 86, 87, 88, leger jeg thaa och lagde hans vdgiffit emod hans integt, som vj laurettis mender vorderit at vere lofflige och ret, som bleff beuist med breff och seel, saa hand bliffuet kircken inthet shiellige som hans regnskab for meller, huor for jeg giffuer forneffnde Lauers, och hans arffuinger aldellis quit och fri for samme vmbudz, bode for mig och alle andre efterkommende prouister, och kierckenz befallings mendt, at saa er i sandhed trøcker jeg mit zignet neden vnder thette breff schreffuet aar och dag som forneffnd er. OAH.

12/6 1590 (datoen 12/6 påført i Riksarkivet april 1961) Åmotsdal p.perg. alle 6 segl mangler. 6 lagrettemenn bevitner at de var på Skori og der skulle dele arven mellom Vitleff Torgersen og Rolf Hergjusson.

12. juni 1590 Skori i Åmotsdal

Amund Knutsson, Bratt Størkersson, Tord Karlsson, Aslak Torkjelsson, Anund Torkjelsson og Eivind Åse, lagrettemenn i Telemark, kunngjør at de var på Skori i Åmotsdal i Seljord prestegjeld for å dømme mellom Vetle Torgeirsson og arving-ene etter Rolv Hergjusson, som Vetle hadde drept. Ettersom Rolv var uten skyld i drapet, avgjør de at Vetle skal betale Rolvs arvinger 22 rd i gode penger, og attpå gi enka etter Rolv ei vårkvie for tap av ektemannen. Det avlegges ed på at erstatningen skal framskaffes, og det gis ei høstku og to rd for kvittering.

Anund Knuts-son gir derpå som ombudsmann for Rolvs arvinger Vetle kvitt og fritt for drapet.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 234 (s), 12.06. 1590. Seks remhuller nederst, ingen remmer eller segl.

Ollum mannom thennom som thette breff see heller hører, kiendis vi effterschreffne Ammund Knuttsøn, Brath Sterkorsønn, Tordt Kallsbøn, Aslack Torkiellsbøn, Anund Torkiellsbøn, Euind Aasse, sorne laurettis mendt aa Tellemarken medt thette vort obne breff ath vi vare aa Skordon i Omisdall i Sillegiordz prestegiell fredagen nest fore Botholpho anno 1590, som vi vaare louligen thillbedne medt flere gode mendt ath skulle dømme imellom Vitleff Torgiersøn for afftag hans Rolff Hergiusbøn och forneffnde Rolff arffinger, och thennom imellom leggie

effter woris vidzmonn och forstandt. Tha effterdj ther fffantz och forneffnde Rolffs schyll och brøde thill sin død var liden hel-ler ingien, for huerrffede vi saa medt Vetlis bøn och begiering ath forneffnde Vetleff skall giffue forneffnde Rolffs arffuinger tholff och thi lige daller i sølff och kobber, och siden och giffue forneffnde Rolffs quinde for sengie kiøll effter sin hosbonde en vor quie, hulike forskreffne pendinger thill gode eede met fremkomme, och endt en høstkoo och tho daller for quitten och bekom-me, therfør giffuer ieg forneffnde Anund Knudtsben sande ombodzmandt thill for giøll hannom Vetleff Torggrimsben forneffnde quit och fri for forneffnde aftack hans Rolff i alle maader for hans arffinger alle fødde och vføde. Att saa er i sandhed henger vi voris indsigler her neden vnder, skreffit anno et die vt supra. OAH.

15/8 1590 Kleiv (Telemark) på papir, 1 bumerke og to påtrykte segl. Alf Venås i Seljord prestegjeld erkjenner å ha solgt 1 løb land i gården Kleiv i Morningdal, som han har arvet etter sin mor til Oluf Kleiv og derfor mottatt betalingen.

15. august 1590 Kleiv i Brunkeberg

Alf Venås i Seljord kunngjør at han med konas samtykke har solgt 1 laups land til Olav Kleiv i Morgedal i Kviteseid, i samme gård Kleiv. Parten var en søsterlodd som hadde falt på Alfs avdøde mor, og ettersom Torgeir Ormsson ikke eide mer jord enn 3 markebol da han døde, fikk moren til Alf ikke mer i arv. Alf bekrefter at han har fått fullt oppgjør, 4 rd i form av en hest. Alf undertegner med bumerket sitt og ber Aslak Halvsson og Egil Gjerdsson om å besegle. På baksida påskrift om at brevet er lagt fram for seks (lagrette)menn på Kleiv 22.03. 1604.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 236 (p), 15.08. 1590. Ett bumerke og to tydelige segl på bretten. Jfr. 09.11. 1596, 07.03. 1597, 30.03. 1597 og 13.03. 1600.

Kienndis ieg Alff Wennaas boende i Sillegiordz prestegieldt och giører for alle witterligt i tette mit obne breff att iegh med min och min hustrus fri villie och samtycke, haffuer soldt och affhengdt ifra meg och mine retthe arffuinger, och till Oluff Kleeff boendis i Morgedall i Huidesøe prestegieldt, och hans retthe sande arffuinger, i løps lanndt beligenndj i Kleeff i forneffnde Morgedall huilchen forneffnde løps landt som war en syster lodt som meg arffueligen er tilfalden effther min salige mueder, och effther att Torgier Ormssønn, aathe icke miere endt iij marhe boell iordt end Gud handt kalthe hammom, saa faldt min sallige moder derfor icke miere till i arffue, end j løps lannd som beneff-nidt er, och bekiender ieg mig at haffue oppeborit første pending och siste, derfor, som vaar 4 daller i en hest, saa ieg tacker forneffnde Oluff Kleff gaat for guod redelige betalling i alle maader, och dersom nogen vill derpaa samme løps lanndt ydermere talle eller negte, da beplichter ieg meg med forneffnde Oluff at forsuare samme løpe lanndt, til ydermeere vidnisbyrdt her om sether ieg mit merke her neden paa thette mit obne breff, och kierligen tilbeder ieg fornumstige mendt Aslach Halvsøn och Jgildt Giordtssøn thette breff for mig at besegle, datum Kleff den 15 augustj anno 1590

På baksida med annen, samtidig hånd: Thete breff war wdj rette for 6 mend thennd 22 martij anno 1604 paa Kleff j Morgedall

Med senere hånd -107- No 178. OAH.

Følgende brev er ikke inntatt i Daas register:

Myklelid [?] [i Skafsaa], 12 juni 159[0-6]. Aslak Olavsson i Grovum i Nissedal sel til Anund Sjurgurdsson i Vinje prestegjeld 3 markebol i Kleivi i Skafså i Fyresdals prestegjeld. Trondheim, det Kgl Norske Videnskabers Selskab, nr. 200, orig.på papir, kvartblad.

Jeg Aslach Oluffssønn Boenndis i groum i nissedall i Huidesøis prestegieldt, kienndis och giør for alle witterligt i thette mit obne breff att ieg haffuer saalt ifra meg och mine arffuinger och wnder Anundt Siugurdtsønn i Winnie prestegieldt iij m[ark] Boell iordt i kleffuen i skapsabygd i fyrisdalls prestegieldt, och haffuer for samme iij m[ark] Boell oppeborrit pending och fult werdt aff forne Anundt Siugurdtsøn, men dersom forne Anundt haffuer miere saaldt ifra seg, da haffuer hanndt saaldt det som hand icke aathe, och tagidt seg der till, Detthe same bekiender ieg Jørgen Oluffssønn at Anaundt Siugurdtsøn kiøffte icke miere endt iij m.. Boell i forne kleffuen. Till widnisbydt trycker ieg Jørgen oluffssøn min indziggell neden paa thette breff, och ieg Aslach groum setther mit mercke neden paa thette breff, och dertill med kierligen tilbeder ieg Her Christiern paa huidesiøe dette Breff for mig at besegle, Datum mucklii 1) den 12 dag iunij Anno 9[.] 2)

Paa bretten (øvre halvparten avklipt) 1 paatrykt papirsegl, 1 skrve bumerke, 1 paatrykt papirsegl.

1) Utydelegt og uvisst

- 2) Av årstalet hev ikkje meir enn dei tvo siste tali vore skrivne, men berre 9 er synlegt og det må vera tiaren; av det andre talet, som må ha stått etter 9-talet, syner ingenting, av di papiret der er burtslite i ein brett. Brevet kan ikkje vera eldre enn 1590, for inntil 16. mai d.a. var hr. Hans Brentsson prest i Kviteseid (A.Chr. Bang, Den norske kirkes geistlighed i ref.-årh., s.101), og ikkje yngre enn 1596, for 2.april 1597 selde Anund Sjugursson den same jordi, som han her kjøpte (nr. 106). B og K.

19/10 1594 Seljord på papir, 1 påtrykt segl. Jens Jakobson, prest i Hitterdal erkjenner, at Bjerulv Grave har avlagt ordentlig regnskap for de tre siste år vedkommende Seljord kirke.

19. oktober 1594 Seljord kirke

Jens Jacobsson, prest i Hjartdal og prost i Telemark, kvitterer Berulv Grave for regnskapene for halve Seljord kirkes inntekter for årene 1592, 1593 og 1594. Regnskapene er revidert og funnet i orden, og Berulv blir ikke skyldig kirken noe.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 249 (9), 19.10. 1594. Ett segl på bretten. Bak påskrift om at det er Berulv Graves kvittering.

Kendis jeg Jens Jacobsøn Guds ords thiener i Hierdall och proust i Tellemarck for alle i thette mit obne breff och egen haandschrift at ieg var ved Sÿllegiord hoffuet kircke dend 10 octobris anno 94, vdj sogne prestens her Lauers HanBøns, och flere dannemendz neruerelse. Tog jeg thaa Berulff Graffue hans regnshab for Sÿllegiordz kierches halffue rente hand haffuer opborit disbe iij nest forgangen aar som var anno 92, 93, 94. Lignet jeg thaa, och lagde hans vdgiffv vmod hans integt som vj laurettis mendt vorderit at vore lofflige och ret som bleff beuist med breff och seel, saa hand bliffuer kiercken inthet skiølligt som hans regnskab formell, huor for jeg giffuer forneffnde Bierulff och hans arffuing aldelis quit och fri for samme vmbutz bode for mig och alle andre effterkommende prouster och kierchens befallings mendt. Ath saa er i sandhed trøcher ieg mit zignet neden vnder thette breff schreffuet aar och dag som formeldet er.

Bakpå med samme hånd: Bierulff Graffues kierche quit.

Med nyere hånd: No 186. OAH.

3/4 1595 Bratsberg på papir uten segl. Christen (Persen?) erkjenner å ha mottatt ved Bjerulv Grave Seljords sogns biskop og Olufs skat.

3. april 1595 Bratsberg

Kristen Pedersson kvitterer for 4 deger 4 skinn (d.e. 44 skinn) biskop- og olufs-skatt av Seljord for 1593 og 1594 mottatt fra Berulv Grave, kirkeverge i Seljord.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 251 (9), 03.04. 1595.

Anno 95 then 3 dag aprilis anamitt vdaff Beruldt Graffuer kirckeuegj vdj Sillegiordtz sogen bischop och olluff skatt aff forneffnde Sillegiordt som er in summa iij deger iij skindt, huilche er beregnedit att vdgiffuis jfra anno 93 och thil anno 94. Actum Bradtzberig vt supra

Christen Pedersonn mp. OAH.

24/6 1596 Skien p.perg. alle 7 segl mangler. Råmund Lyckesson på Rinnen i Sannikedal erkjenner, at han har makeskiftet, således, at han har gitt sin gård 1 1/2 markebol i Norendal og i bytte ga Harald Brynulfssen i Nesherrad 1/2 delen av en gård i Sannikedal ved navn Tyvatten.

24. juni 1596 Skien

Anund Lyckesson på Rinde i Sannikedal kunngjør at han med samtykke av kona Karen Haraldsdotter hadde byttet jordegods med Harald Brynjulvsson på Lindem i Nesherad. Harald fikk 1 1/2 markebol i Nordadal i Nesherad, som var Anunds odel, Anund fikk igjen halve Tyvatten i Sannikedal. Beseglet av Anund, Peder Jensson og Per Jørgensen, borgermestere i Skien, Jacob (Gjert)sson og Engel Jensson, rådmenn samme sted, og Jan Kristoffersson og Tor Bolvik.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 253 (s), 24.06. 1596. Hull for syv seglremmer, rem en 1, 3, 6 og 7 henger ved, ingen segl. Bak påskrift om at brevet er lagt fram 15.06. 1689.

Jeg Anund Lyckesen boendis paa Rinden i Sannikedall, kiendes och gjøre alle witterlig vdj thette mit obne breff att ieg vdj dag sancte Johannis babtiste aften anno 1596 med min kiere høstrues Karren Haralds datter willie och samtøcke haffuer giort en venligh mage schiffte och jorde bytte, med Harald Brÿnild søn paa Lyndom ÿ Nesherrit, vdj saa maade, att jeg hafuer giffuet for-neffnte Harald, halffandet marckeboill jordt ÿ een gaard vid

naffn Norendall liggindis vdi Neßherrit som er mit sande och rette odell, fore halff parten vdi en gaardt vid naffn Thye vattenn y Sannikedall, huilcke forschreffne halff anden marke boell, forneffnde Harald och hans rette arffvinger nu frelbeligen her effter skall niude, følge, bruge och beholde till euerlige eje, med alle sine rette tilliggilße, som ther nu till ligger, aff arilds tid tilligget hafuer jnden gaardts och vden, waatt och thørt, ichun som helst thet er eller were kand, jntet vndtaggit y noggen maade. Dersom och saa skeede, huilcket Gud for-biude, att forneffnde halvandet marcke boll eller nogen theres rette tilligelße, bliffue med landsloug, kirkeloug eller noggen anden rettsigang \thennom/ aff-vundet sche, bepligter ieg mig eller mine arffvinger jnden sex vgers dag ther nest effter komendis, vden all trette eller rettergang, att gien giffue och vnderlægge forneffnde Harald eller hans arffvinger, lige saa megit, och jeffnn gott guotts, och beleiligt, och holde hannom och hans arffvinger, det vdi alle maader saaledes thill ydermere wittnisbiurd hengir jeg mit signnette neden ved thette mit obne bref, och venligen till beder erlige och welagte mænd Peder Jenßen, Per Jørgenßen, borgemester vdi Skien, Jacob [Gie]rttßøn, Engel Jenßøn, raadmænd ther sammesteds, Jan Christofferßen och Tord Boluig at hænge theris beßeiglinger med m[it her ne]de[n vnde]r thette mitt obne breff. Actum Skien anno vt supra.

På baksida:

No 193 -j- andet markeboll y Norendall

Synberist paa Biergvigs tinget d. 15 juny 1689 sep Hen.Lemay mpp. OAH.

9/11 1596 Skien på papir, 1 påtrykt segl. Fra Skiens tingstue bevitnes at Oluf Klef har fået 6 manns dom for sig, og at Asbjørn Bølande <Bjåland> har nå at innanke sig for laugmannen og en 12 manns dom.

9. november 1596 Skien

Drage Nilsson advarer de 12 lagrettemenn som Anund Lundevall har oppnevnt for å dømme i en sak mellom Olav Kleiv og Asbjørn Bjåland (alle tre fra Kviteseid), at de ikke må avsi noen dom mot en seksmannsdom før den er behandlet for lag-mann og lagting i Skien, slik det står i nevnte seksmannsdom. Kjell Brekke har på Olav Kleivs vegne innklaget oppnevningen for Drage.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 255 (p), 09.11. 1596. Et segl på bretten. Jfr. 07.03. 1597 og 30.03. 1597

Haffuer Kiell Brecke werritt hos mig oc beklagit paa Oluff Kleffs vegne adt Anond Lundeuald haffuer tilsteffndt xij mendt adt skulde dømme emodt end 6 mands dom som er gangit emellem forneffnde Oluff Kleff oc Asbiørn Biolandt, daa will jeg fuldkommeligen raade edher ij xij mend som ther till er steffnde, attj seer edher well for saa attj aldellis intet dømmer modt then samme 6 mandz dom, førrend adt hand haffuer werritt inde for laugmanden oc laugrettid her wdj Skienn, som dommen wdj sig sielff formelder, her effter kandt ij sielff wiide edher adt rette, actum Skeen thend 9 novembris anno 96

Drage Nielsen mp. OAH.

27/1 1597 Hjartdal p.perg. av 3 segl vedhenger nr. 2. Niels Olufsen, sogneprest, Mads Hansen sorenskriver og 1 lagrettemann bevitner, at Paul Olufssen i Hjartdal har solgt til Svanaug Helgesdatter 4 mælers skyld i Roholt (Rådals sogn i Hvideseid) og har mottatt betalingen.

27. januar 1597 Hjartdal

Nils Olavsson sogneprest i Hjartdal, sorenskriver Mads Hansson og lagrettemann Tore Ketilsson kunngjør at de overvar en handel mellom Pål Olavsson fra Heddal og Svanaug Helgesdotter fra Hjartdal. Han solgte henne 4 mæler i Roholt i Vrådals i Kviteseid, som han hadde arvet etter bestemoren sin, Tone Sveinungsdotter, som et søsterlodd. Svanaug var av brorgreina, og eide brorloddet fra før, slik at dette var hennes odell såvel som hans. Godset ble betalt med 15 rd, 1 ½ pund kobber regnet for 4 rd, 1 t havreløst korn og ½ laup smør.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 256 (s), 27.01. 1597. Et bumerke på bretten med P.O. på hver side, 2. seglrem med påhengende segl, og merker etter 1. og 3. segl-rem. På baksida et sammendrag med nyere hånd, samt andre korte påtegnelser. Jfr 29.09. 1578, 15.12. 1598 og 18.10. 1616.

Ollom mannom thenom som thettte breff see eller høre leße senndher her Nils Oluffßøn sogneprese till Hierdals prestegieldt aa Tellemarcken, Matz Hansßøn sorren landttschriffuer, oc Thore Ketilsßøn laugrettis mand quedio Guds oc sine, kunigtt giørende adt wij haffuer hørd oc sett ja oc haanderbaand theris aff ene [halffue1) Pouell Oluffßøn y Hitterdall, oc aff andre halffue Suannog Heliesdaatter y forneffnde Hierdall, met the skilordt adt hand kiendis oc tilstod adt haffue saaldt hinde fiire mæller skyldt y Roholt liggendis y Raadals sogen y Huidesøis prestegieldt, som hand erffde effter siin gomoder Todne Suenungsdaatter oc er en søsterlodt, oc forneffnde Suannog som er aff broderen ther emodt eyger ocsaa siin broder lod ther wdj tilforne, oc er saa well

hindis odall som hans, therfor kiendis hand sig ad werre betallidt første pennsinge oc seniste oc alle ther imellom eptterdj som y koup theris kom, som war fempten gode enckede daller, i-j- pund kober wrind regned for iijj daller, j tnd hafferløst korn oc -j- løp smør, saa hannem therfor well adnøigis, adt skulle were frelst oc hiemholt met alle siin rette tilliggelße, fraa hannem oc hans arffuinge oc wnder hinde oc hindis arffuinge till euerdelige eige. Till sandinge her om wore beseglinger her wnderhengde, met forneffnde Pouels egitt mercke her wnderschreffuitt, actum Hierdall thend 27 januarij anno domjni 1597.

1) Fra [tilskrevet i marginen med henvisning hit

På baksida med nyere hånd:

Dette brev er et skiøde, hvorved Povl Olesøn i Hitterdal, sælger og skiøder Svannoug Heljes datter i Hierdal 4 mæler skyld i Roholt i Raadals annex (hvilken annex nu heder Wraadal) imod at ham for samme gods blev betalet 15 rdr, dito nyt ubrugr kobber |kiddel-| wegdigt 1 ½ lpd og godt om 4 rdr, ligeledes 1 td hawerløß korn og ½ løp smør. Godset blev hende overdraget av aarsage at hun ellers i det bemeldte Roholtt havde ved arv faaed en sønne andeel til odel og ejendom. Forfatteren av brevet er hr. Nils Olsøn, sogne-prest i Hierdal som skrev bemeldte brev den 27de januarii 1597 venlig i Hierdals prestegaard.

Med flere hender: Jacob Norbøe tilhørende No 195 H.I.W. OAH.

Første sognedag etter midfaste 1597 Skien på papir, 2 påtrykte segl. Skiens borgmester og råd dømmer i saken mellom Asbjørn Egilssøn og Oluf Kleiv slik, at gården må Oluf Kleiv beholde etter en 6 manns dom, inntil Asbjørn kan bevise at han har rett til Kleiv ved en 12 manns dom.

7. mars 1597 Skien rådstue

Peder Jensson og Peder Jørgensson, borgermestre i Skien, kunngjør at de i nær-vær av rådmenn og lagrettemenn i Skien har avholdt lagting på rådstuen i lagmann Knut Knutsson til Løkkegårds fravær. Da kom Anund Lundevall og Asbjørn Eigils-son på Bjåland med en stevning mot Olav Kleiv i Morgedal om gården Ormebrekke med tilhørende ødegårder i Høydalsmo sogn, som de mente var Asbjørns odel, og som Olav hadde kjøpt av Asbjørns foreldre. Olav møtte ved en fullmektig som la fram en seksmannsdom fra hjembygda som tildømte Olav godset, og som prosederte på at Olav måtte beholde godset ettersom seksmannsdommen stod ved lag. Retten ga en orskurd på at om Anund og Asbjørn mente at dommen var feil måtte de stevne de seks lagrettemennene for en 12 manns dom i hjembygda eller for lagretten i Skien, og at Olav skulle beholde godset til annen dom var falt. På baksida påskrift om at brevet var lagt fram for 12 menn 4. påskedag (30. mars) 1597 på Kleiv i Morgedal, men dom kunne ikke avsies fordi Anund og Asbjørn ikke hadde holdt seg til orskurden og stevnet de seks opprinnelige lagrette-mennene.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 260 (p), 07.03. 1597. To segl på papirbretten nederst. Jfr. 15.08. 1590, 09.11. 1596, 07.03. 1597, 30.03. 1597 og 13.03. 1600

Wy epherschreffinne Peder Jensøn och Perer Jørgenßøn, borgermestere vdj Skienn, ephther som wy vare venligen ombeden aff erlige och velbiurdige mand Knud Knudßøn thill Loekegaardt, laugmand offuer Skiesøszill, att side her laugting vdj hans frauerialße, giøre alle vitterligt att aar 1597 den første søgne for midfaste her paa Skienns raadstoffue, raadmendenne och laugrettit her samesteds offuirerindis, kom vdj rette Annundt Lundeuldt och Asbiørn Eyselßon paa thend enne, och haffde y rette steffnt Olluf Kleff y Morgedall, paa thend anden side, for en gaardt kaldis Ormebrecke med noggen ødegaarde liggendis y Hedalsmoßoggen, som the miente Aßbiørns odall att vere, och forneffnde Olluf att haffue kiøpt aff hans foreldre. Der thill suarede forneffnde Olluffs fuldmechtige att the haffuer ther om verit y rette hiemme y bøgden for sex mend, och same sex mend haffuer hannom det thilldøpmt, ephther som same domb ydermiere forklarer, som hand her vdj rette lagde, och satte vdj rette om forneffnde Olluff icke maatte nyde och bliffue vid same goedts eme-den och ald thend stund same sex mands domb staar vid sin fuldmagt. Bleff ther paa saa for rette affsagt att derßom forneffnde Anunnd och Aßbiørn tøkis same sex mands domb icke lauglig och rett att vere, da steffne seg same sex mend for tholff mend hiemme y bøgden, eller her vd for laugen, och Olluf att beholde godtset y heffd thill domben bliffuer deroffuer, och tha gaa der om huis rett er. Till ydermiere vittnisbiurdt voris signeter her vndertrøcht, actum vt supra.

På baksida:

Anno 97 fierde dag paaske var tnenne lauge ordskurd for 12 mend wdj rette paa Kleff j Morgedall, oc tog the maall ingen sede, effterdj adt Anond Lunde-uald eller Aßbiørn Biøland havde icke holdett sig effter ordskurden oc steffnd the 6 men som thennom formelder.

Med annen hånd: No 197. OAH.

4 påskedag 1597 Kleiv på papir, merke etter 10 påtrykte segl. 9 lagrettemenn og 3 andre i Telemark kunngjør, at de var på Klef for å dømme mellom Asbjørn Bølande <Bjåland> og Oluf Kleiv, og Asbjørn dømtes til å betale Oluf bøter.

30. mars 1597 Kleiv i Morgedal

Hallvard Kilen, Olve Lauvvik, Kjetil Tveit, Torgrim Skori, Eivind Lofthus, Kjetil Åbø, Harald To, Tov Klomset, Bjørgulv Li, Knut Gvåle, Torleiv Østenå og Anund Hustveit, lagrettemenn i Telemark, kunngjør at Asbjørn Bjåland ved sin ombuds-mann Anund Lundevall hadde stevnet Olav Kleiv for en lagmannsordskur, som var blitt framlagt for retten. Orskurden anga at saksøkerne skulle stevne de seks lag-rettemennene som hadde avsagt en dom mellom Asbjørn og Olav om Ormebrekke (i Høydalsmo), for 12 lagrettemenn på bygdetinget, mens de i stedet hadde stevnet Olav. Derfor skal Asbjørn gi Olav 1 ½ rd for kost og tæring og bøte til Kongen for stevnefall, alt innen en måned. Lagrettemennene besegler og soreskriver Mads Hansson medbesegler. UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 261 (p), 30.03. 1597. Merke etter ti segl på papirbretten nederst, alle utydelige. Jfr. 09.11. 1596, 07.03. 1597,

Wÿ epterschreffne Haluordt Kiillen, Oloffuer Loffuig, Kiell Tuedt, Torgrim Skorom, Euindt Loffthus, Kiell Aabø, Haraldt Tou, Touff Klumbett, Bierg-ulff Liidt, eedsuorne laugrettis mendt aa Tellemarcken, Knud Hualle, Tolleff Østena oc Anond Huustued ibid., kiendis oc gjør wiitterligt for alle met thete wortt obne breff, adt aar 1597 fierde dag paaske, paa Kleff y Morgedall wdj Brunckeberg sogen fremkom Asbiørn Biølandt met sin loughlig ombodz-mandt Anond Lundeuald, oc kraffde wdj rette Oluff Kleff eller hans loughlig ombodzmandt, effter som forneffnde Asbiørn hannom steffndt hagde efftter enn lauger orskurd som ocsaa for oss wdj rette lagdis. Tha effterdj adt forneffnde Anond eller Aßbiørn jcke holer sig eptter forneffnde ordskurd, huil-cken ther formelder adt thersom thet tÿckis thend 6 manns dom for anno 94 giortt var forneffnde Asbiørn oc Oluff emellom om Ormebrecke, jcke adt werre loughligen oc rett giortt, tha skulle the steffne the samme 6 mendt for 12 mendt hiemme y bøgden, eller oc wdt for laugen, oc the icke giortt haffuer, men forneffnde Asbiørn haffuer alleniste steffndt forneffnde Oluff Kleff met siin luglig ombodzmandt, oc icke the sex mendt, eppter som ordskurden

formelder. Therfor safde wÿ ther saa paa adt forneffnde Asbiørn skall therfor giiffue forneffnde Oluff Kleff i-j- dlr. y domfald, oc kon. may. steffne-fald eptter lougen, oc haffue the allt betallidt inden enn maanid effter thenne dag. Tiill sandning her om haffuer wÿ laditt trÿcke oc schriffue wore beseg-linger oc mercker her neden for, thj bekiender jeg Matz Hansbøn landz schriffuer ibid met miitt signett her hos trÿcktt. Datum vt supra.

På baksida med samme hånd:

Olluf Kleff kostholdt. OAH.

18/5 1597 Seljord p.perg. alle 4 segl mangler. Tjostolv Karlssen i Otterdal i Nedenes erkjenner, at han er skyldig Sven Svendsen i Seljord 32 gode gamle dalere og 6 høstkjør dessuten 6 daler, en 7 dalers hest m. m. hvorfor jeg pantsetter ham min odelsjord i Åsen, vestre og nederste som ligger i Seljord.

18. mai 1597 Åmdal i Aust-Agder

Tjostolv Karlsson på Åmdal i Nedenes len kunngjør at Svein Sveinsson i Seljord sogn har lagt ut for ham 32 rd og 6 høstbærende kyr som han var blitt dømt til å betale. Dertil hadde han fått 6 rd til av Svein, en hest verd 8 rd og to vårbærende kyr, alt sammen regnet til en samlet sum av 120 rd. Til pant setter Tjostolv 4 ½ t odelsgoods, 3 t i Åseim vestre og 1 ½ t i Åseim nedre i Seljord til Svein og kona hans, Liv Karlsdotter. Tjostolv undertegner med bumerket sitt og ber hr. Lars Hansson, sogneprest i Seljord, og lagrettemennene Knut Torgeirsson, Bjørn Gunnulvsson og Tov Andersson, om å besegle.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 257 (p), 18.05. 1597. Hull for fire seglremmer i bretten, ingen seglremmer eller segl. Jfr. 04.12. 1574.

Bekiender jeg Tÿstolff Karlsbøn boendis y Omedall i Nedenes leen oc kunigtt gjør for alle met thetthe miitt obne breff, mig wdaff oc witterligt giortt skyldig adt werre fornumstig mand Suendt Suendtsbøn y Sillegiord sogn waanig først xxxij gode gamble enckende daller oc vj høstkiøer som hand vdaff siin gode willige wdj mÿn store nød oc trang for mig haffuer wdtagen oc betallid y konngens sag som jeg war falden for. Noch haffuer jeg end ther for-uden y mÿn nødt oc trang oppeboridt aff forneffnde Suend sex gode enckede daller, enn viij dallers hest oc ij waarkiøer, allt thete forneffnde regnid wdj enn summa for ett hundritt oc xx daller, for huilcke forneffnde pendinge oc kiøer jeg haffuer wdj pantt satt forneffnde Suend halffempthe td. skyld som miitt igitt guodtz oc rette odel er, the iij td. y wester Aaßinn oc the i-j- td. y nederste Asßinn liggende y forneffnde Sillegiordt, adt skulle haffue, nyde oc beholde fraa mig oc mÿne arffuinger oc wnder sig oc siin hustrue Liff Karls-daatter oc

theris børn oc sande arffuinger som et fullt brugeliggt pantt, met alle thet godser loed(?) tilliggelße bode y skouff oc marck, inden gards oc wden, indtet wndertaget, jndtill saa lenge till the bliffuer aff mig eller myne børn oc rette oc sande arffuinger alt gods lade jndløße(?) oc igien betalled alle forneffnde siine vdlagte pendinge jc oc xx gode daller, allt wdj een summa, mindste pendinge oc [meste] udj nøigagtige pendinge oc betalling, som hand mich gredtt oc for mig wdlagde haffuer som forschreffuen staar met myne børns oc rette sande arffuinger igien frij oc frelse pendinge, oc ingen pendinge her till adt komme eller leye aff nog[en] mandt y nogen maade. Tiill sandinge her om haffuer jeg laditt miitt mercke her wnderschriffue oc kierligen tilbeditt her medt her Laufridz Hansbøn sogneprest y Sillegiordt, Knud Torgersbøn, Biørn Gundulfsbøn oc Touff Ondersbøn eedsuorne laugrettis mendt adt henge theris beseglingervnder thete miitt breff, actum Sillegiord thend 18 may anno dominj mdxcvij

Under bretten, med nyere hånd: Kode j Sellegiord

På baksida med nyere hånd: No 196. OAH.

8/6 1597 Telemark på papir merke etter 1 segl. Tof Perssen og Oluf
Wendsvol i Åmotsdal kunn gjør sal. Sigurd Lidvordsson på Wendsdal siste vilje.

8. juni 1597 Åmotsdal i Seljord

Knut Kaspersson og Olav H. Vindsvål i Åmotsdal kunn gjør at ettersom avdøde Sigurd Lidvardsson på Vindsvål på sitt dødsleie hadde bedt sin kone og barn å søke hjelp hos Anund Lundeval i Brunkeberg i fall de skulle bli utsatt for rettssaker, og ettersom Åsvald Ålandsli, lensmann i Lårdal, nå hadde latt stevne både Anund og dem for Oslo lagting med en riksrådsstevning til førstkommende St.Hans vedrør-ende retten til Vindsvål, gir de ham fullmakt til å møte på alles vegne da de selv ikke har helse til å reise så langt. Knut og Olav undertegner med bumerkene sine og ber lagrettemann Aslak Torkjelsson medbesegle.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 258 (p), 08.06. 1597. To bumerker nederst, med hhv. O.H. og K.C. ved siden av, og rester etter ett segl. Ei uleselig linje i nederste bretten på brevet.

Wy epterschreffne Knudt Casparsbøn oc Oluff Windzuall y Omisdals sogen y Tellemarcken kiendis oc giøer wiitterligt met thete wortt obne breff, adt effterdj Sigurd Leffuordsbøn sallig met Gud, som boede paa forneffnde Windz-uall hand wdj siin yderste tid war begierendis aff siin effterladende quinde oc børn, adt var som Gud almegtige hagde kraffd hannom aff thenno for pengdige werder skulde the besøge thenne breffuiister Annonnd Lundeuald y Bruncke-bierig sogen om adt forsuare thenom met lougen oc for dom oc rett thersom nogen kunde fremkomme som wilde tilbiude sig adt giffue thennom nogen wlog eller wrette, oc effterdj adt Osuald Olandsli lensmandt y Laugerdall handt nu søger oc steffner paa forneffnde godz Windzuoll, oc hand ther paa haffuer laditt steffne for Anonndt oc oss bode paa wore egne oc wore medarff-uingers forneffnde Sigurd Leffuordsbøns børns wegne, met en riiges raadz steffning till laugtingit y Oslo nu till Ste. Johannis baptista førstkommendis, oc wj for siugdum oc skrøbeligheds skyldt icke nu kunde ferdigis saa lang wey, samme laugting adt besøge, haffuer wy ocsaa therfor endnu kierligen til-beditt forneffnde Anonnd adt hand bode paa wor oc forneffnde Sigurdz wmjynd-ige børns wegne wilde tage sig wdoffuer samme godz fos oss adt forsuare met lougen, oc haffue wy ther paa giffuen hannem woris fulde magtt ther wdj adt giøre oc lade saa well paa wor side som paa siin side som [.....] adt giør met loug oc rett, effterdj [...](ei linje uleselig, i bretten)..] [.....] rett oc loulig odelb[aaren] [.....] therfor[.....] yder[.....] oc for Gudz skyldt adt oss saa well som the samme smaa wmjyndige børn maatte wederfaris wdj thenne sag huis lougligt oc rett er. Till widnisbyrd her om haffuer wij laditt wore mercker her wnderschriffue, oc kerligen tilbeditt Aslack Torkildsbøn eedsuoren laugrettis-mand fos oss adt besegle thete breff, actum thend 8 junj anno 1597.

På baksida med samme hånd: Knudt Caspersbøn

Men annen hånd: 368. OAH.

u.d. 1598 Romdal (Eidsborg) p.perg. alle 3 segl mangler. Amund Knutsson i Bykle
sogn Setersdal kunn gjør, at han med sin brors samtykke har solgt 6 markebol jord i Eidsborg
sogn i Myklestove og erkjenner derfor å ha mottatt betalingen.

1598, uten dato Uten sted (Eidsborg?1))

Åsmund Knutsson i Bykle sogn i Valle prestegjeld i Setersdal kunn gjør at han med samtykke av broren Vetle Knutsson har solgt Gjermund Olavsson i Skafså sogn gården Myklestova i Eidsborg sogn i Lårdal, av landskyld 6 markebol eller 2 t korn, ibefattet stølene Oksemyr, Sinnestøl og Årumsekre. Betalingen var 90 rd, oppgjort med 49 rd i kontanter, bufe for 26 rd, en hest for 7 rd og for 8 rd i tjeld og kobber. Om Åsmund ikke kan sikre eierskapet til Gjermund, skal han gi ham 2 t i Homme-gårdene (i Valle) i Setersdalen, som Bjørgulv Toresson hadde byttet til seg mot de 2 t i Myklestova. Åsmund og Vetle undertegner med bumerkene sine, sorenskriver Hans Olavsson og Hans(?) Groven og Bjarne Raundal besegler. På-tegning av (sorenskriver) Jørgen Hansson

om at brevet er lagt fram på arvetomta Gjelhus (i Nesland i Vinje) 26.05. 1670.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 264 (s), u.d. 1598. To bumerker (øks og Å.K. og rambue og V.K.) nederst på sida, og reimer etter tre segl.

Gården Myklestova kjennes ikke nå, og har trolig gått inn under en annen gård. Det kan være samme gård som er nevnt i DN IX s 452, udat. 1516 (nr 489), her stedfestet til Skafså. Jfr. 31.03. 1614.

Ollom manom thennom som thette breff seer eller høre lesse sender Asmundt Knudzøn i Valla prestegield i Settersdall oc i Bocklasogenn sine [sic!], kunigt gerande att jeg med ja oc handbandd oc med minn broder Wettelleff Knudzøns minde oc samtøche, att haffue sellt Germund Oluffsonn y Skaffsensogenn enn jord \Møglestoffue/ som ligger i Eidsborrigsogenn i Laugerdalls prestegield vj marckebooll jnden giordes och med iij støduller vden giords som heder thenn første Oxemjyr, thenn andenn Sinnenstøddell, then trede Aarumsæggre, samm-tidig kiendis jeg mig samme handeband att haffue opborit aff hanom halff femte gange tiuffue daller som er thilhobe lxxx daller, i slige penge som var xlix enckinde daller, jtem xxvj daller i buefæ, enn hest for vij daller, oc viij daller i tiold oc kaaber, effter som i kiøb wort kom saa mig welladnøyer, tha skall nu forneffnde Germund Olaffsønn frellseligenn nyde oc beholde samme Møglestoffue vj marckebooll jord ifra mig forneffnde Assmund oc forneffnde min broder Wettelleff oc min quinde, børn oc arffuinger oc vnder forneffnde Germund, hans quinde, børnn oc arffuinger med luttum oc lundum, fiske oc fugle, med all sin rette thilligellse vden gards oc jnden, intet wndenskolt i nogen maade, thill æuerdelig eyge, och thersom att jeg icke kunde holde for-neffnde Germund forneffnde Møglestoffue fri oc frels, thaa haffuer ieg beplich-tet mig att holde hanom fri och frelsten ij tønnder skyld ind wdi Homme jorderne i Settersdall, som Birguff Thoreßønn bytter i ij tder skyld i forneffnde Møglestoffue. Att saa i sandhed er som forneffnd staar oc kiendis att haffue opboret første pening oc siste som forskreffuet lader jeg mitt oc forneffnde min broders mercker her faß vnder, haffuer kerligen thilbeden Hans Ollssønn suoren schriffuer, Hans(?) Groffuen oc Biørnne Romdall at henge theris zigling her neden wnder, actum anno mdxcviij.

På baksida med annen hånd:

Vehrit i retten paa arffuetompten Giælhus den 26. may 1670. Jørgen Hansßen mpp.

Med annen hånd: No 201

1) Lagrettemennene synes å være fra Eidsborg. OAH.

1/6 1598 Bradsberg på papir, merke etter 1 segl. Johan Urne på Volsø
stevner Oluff Halvardsson Moghus i Fyrisdals prestegjeld til å møte på tinget.

Eide [i Holla?], 1. juni 1598. Jon Urne til Volsjø [i Skaane], lensmann yver Bratsberg len (1597-1602), stemmer Olav Hallvordsson paa Moghus i Fyresdal til aa møta for seks menner paa Floten i Vinje 3.juli 1598 um egedomsretten til Floten, som Olav og Bjørn Vetlesøner tiltalar han um. Trondheim, det Kgl. Vidensabers Selskab, nr. 203, orig paa papir, folioblad.

Jeg Johann wrne thill wolsjø Kong' Matt' Beffallings Mandt offuer Bradzbergs Leenn hellser thig olaff halluordssønn paa Moghuss i fyrisdalls prestegield medt gud wide maa thu at for mig haffuer Berett och thilkieende giffuitt Olaff och Biørinn wettelleffssønner om thiltall som the haffuer thill thig faar enn Jord widt Naffnn flodenn liggennendes i weniæ sogenn och prestegeld som thu haffuer medt heffden och the Menner att were wlogligenn i fraa thenom ærffd paa therris Moders wegnæ <Ragnill olaffsdotter> effter hendes godefader biørinn flodenn som the Mener att hinde skulle were loughligenn thilfallditt som the sige och *Silffue Sige och* Silffue yddermere berette kunde Thi Biuder Jeg thig och paa høybemelthe Kong' Matt' Minn allernaadigste herres *wegir (befaller) att thu endeligenn thilttencker att møde thenom paa forne floden Rette steffnestuffue for vj Menndt thenn Neste Mandag effter Septunnsock dag som er then 3 Julij nu først Komendes. Tagendes medt thig same thid alle thine adKonmpst breffue och all loughlig beuissning som thu vedst samme gods med att forsuare och thaa att gaa ether enn Endelige dom Jmellom, lad(endes) thet Jngelunde vunder loughssens Straff Actum ædie then *then 1 Junij Anno 1598.

Paa bretten 1 paatrykt papirsegl.

Paaskrift s.2 med same hand: Bleff denne steffning lest paa moghuss i fyrisdall thenn 19 Junij Anno 98 i olaffs egenn och danneMendz paahørelse. B og K

15 ... (årstallet uleselig) Fyrisdal på papir, merke etter 2 segl. Amund Sigurdssøns skjøte
på gården Kleffuen <Kleiv> liggende i Fyrisdal.

u.d. ca. 1600 Seljord på papir uten segl. Fortegnelse på fullgårdsmenn ødegårdsmenn og bosæter i Seljord sogn i Telemark, vistnok i anledning av utredelse av en gjerd.

Ca 1600 Uten sted

Fragment av skatteliste (fra Seljord?) Kfr. Akershus len, bygningsskatt 1593 Telemark, legg 6.5., og do.1602, legg 15.3). Omfatter ant. siste del av fortegnelse over halvgårder, ødegårder og drenger.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 270 (p), udatert, ant. fra ca 1600, kfr. noen felles navn i skattelistene nevnt ovenfor.

Torckell Ness 1 dlr

Enchen Backe 1 dlr Syend Aarhus 1 dlr

Tord Øffrebø 1 dlr

Torgier Sande for 2 aar 2 dlr Ødegaardz

mend Peder Backen ½ dlr

Aslack Sellgeord ½ dlr

Toruilld Getuig ½ dlr Chrestien Thoo ½ dlr

Jøren Allff ½ dlr

Thostolff Biørn ½ for 2 aar boslette 1 dlr Ion Gudleck ½ dlr

Suendh Olaff ½ dlr

Dreng

Haluord Bergette 1 ort Olaff Tords 1 ortt

Torstein Solues 1 ortt

Suen Begen 1 ortt Orm Olaff 1 ortt

Loritt Giffuen och Bergulff Graffuen ombeds mender

OAH.

u.d. ca. 1600 Telemarken på papir med to vedhengende segl. 3 lagrettemenn kunngjør, at Thollef Husthvet pantsatte Bjørn Berger (?) 4 markebol jord i Husthvet for 20 daler og 2 løber i landskyld inntil pengene er betalt.

Ca 1600 Bekkhus (i Rauland)

Hallvard Tjønn, Gunnar Gjelhus og Hallvard Kosstveit, lagrettemenn i Telemark, kunngjør at de overvar at Torleiv Hustveit pantsatte til H(ermod?) ...søn Brings(-vær) 4 mb i Hustveit for 24(?) rd, og skulle gi landskyld av det heretter til han fikk igjen pengene. Beseglet av utstederne.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 271 (p), udatert, men lagrettemannen Gunnar Gjelhus synes å være død rett etter år 1600. To seglremmer med segl i bretten, hull etter ei seglreim til. Noe utvisket skrift i brettene.

Wÿ effterschreffne Halduord Tyend, Gunnar Gelbhus oc Halduord Kostuedtt some laugrettis mend a Thellemarck q. Gud sine, kundgørinde at wÿ ware paa Bechhuus retthe ting daug, hørde oc saae at Tolleff Hustuedtt satte H(ermod?) ..]sen Bringsz fire markie boll jorder y Hustuedtt thill panthe oc fick [hand fir(?) si]nds tiuffue dr gylle oc goede oc skulle giffue hanom her epter y landskyld huert aar [ind] till han finger sin pendinge igjen, at saa y sandhed er ladit trøcke woress zegnetter neden for dette breff som schreffuit war aar dag oc sted som før siger. OAH.

4/3 1600 Åmotsdal på papir, merke etter 2 segl. Torbjørn Torgussen kunngjør at han for pengelån hos sin bror Stener Torgussen har pantsatt 1 markebol jord i Tvadir <Trae> liggende i Åmotsdal.

4. mars 1600 Åmotsdal i Seljord

Torbjørn Torgeirsson på Trae (i Åmotsdal) kunngjør at han skylder sin bror Steinar Torgeirsson på Øverbø (i Åmotsdal) 10 rd for en hest, og har i Olav Rindes påhør pantsatt ham 1 markebol i Trae i Åmotsdal i Seljord prestegjeld, som årlig gir ½ t korn i landskyld. Godset skal Steinar ha til Torbjørn eller hans arvinger løser det inn igjen med egne penger. Torbjørn underskriver med bumerket sitt og ber Olav Rinde underskrive med sitt, og Knut Groven og Kjetil Berge besegler. På baksida påskrift om at dette er Steinar Øverbøs pantebrev fra Torbjørn Trae på 1 markebol, og at det er lest på Øverbø 25.11. (1600).

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 266 (p), 04.03. 1600. Ett bumerke og T.T. på bretten, og rester av to segl. På baksida nok et bumerke og O.T.

Bekiendis jeg Torbjørn Torgersbøn oc gjør alle witterligt met thette mitt obne breff, mig wdaff rett witterlige

gieltdt skyldig adt werre mÿn broder Stenar Torgersbÿn enn x dallers hest som hand wdaff siin gode willig mig greidtt oc met forstrackt haffuer, offueruerendis oc paahÿrendis Oluff Rinde, huorfor ieg haffuer wdj forneffnde Oluffs paahÿrelse wdj pantt satt hannom j markeboell iordt y Tradir liggendis y Omisdals sogen y Sillegiordt prestegield som rentter aarligen -j- tnr. korn y landskyld adt skulle haffue, niude oc beholde for ett fullt oc fast pantt wnder sig oc siine arffuinger, jndtill saa lenge adt ieg eller mÿne arffuinger fornÿyer oc betaller hannom entthen x gode enckede daller eller oc enn x dlrs. hest igien till gode rdr. [met mÿne egne pendinge adt betalle, oc ingen laante pendinge]. Till widnisbÿrd oc stad-festelÿe her om haffuer ieg laditt mitt merke her wnderschriffue, oc kierligen tilbedett Knudt Groffuen oc Ketill Berge laugrettismendt adt besegle thette mitt breff, saa oc forneffnde Oluff Rinde adt lade siitt mercke her hos wnderaf schriffue, actum Omisdall thend 4 martÿ anno dominj 1600.

På baksida med samme hånd:

Stenat Øffuerbø panttebreff aff Torbiørn Tradir paa j markeboell ibid.

Ere dette breff lest paa Øffrebøe thenndt 25. 9uembiris.

Med annen hånd: No 207

1) Fra [tilskrevet under med tilvising hit. OAH.

13/3 1600 Kleiv på papir med 3 påtrykte segl. Knut Asbjørnson kunngjør, at han med sin stefar Oluff Kleiv og sin bror Tormo Oluffsen har skiftet arven død og fritt etter deres salig moder.

13. mars 1600 Kleiv i Morgedal

Knut Asbjørnsson kvitterer stefaren Olav Kleiv og (halv)broren Tormod Olavsson for mottatt arv etter sin mor.

Underskrevet av Knut med bumerket sitt (armbrøst) og beseglet av sorenskriver Mads Hansson og

lagrettemennene Olve Gunnulvsson og Tjostolv Torgeirsson.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 268 (p), 13.03. 1600. Ett bumerke under med K.A. ved, og tre segl på papirbretten. Jfr. 15.08. 1590, 09.11. 1596, 07.03. 1597, 30.03. 1597, 13.03. 1600

Bekiendis jeg Knudt Asbiørnsbÿn oc giør witterligt for alle met thette miitt obne breff adt jeg er nu bleffuen wenligen oc wel forliggt met mÿn stiffader Oluff Kleff oc mÿn broder Tormo Oluffsbÿn om byttelag efftter mÿn sallig moder bode om løst oc fast, oc haffuer forneffnde mÿn broder therfor wdlagdt oc giortt mig fÿllist effter mÿn igenbedelÿe oc begiering, saa ieg tacker han-nom for gott arff[ue] oc byttelag y al[le] maade, thi giffuer ieg nu forneffnde mÿn stiffader Oluff Kleff oc mÿn broder Tormo Oluffsbÿn [oc theris arfuinger fødde oc wfødde] aldellis quitt, frÿ oc aaklageløs for allt ydermere tiltalle for forneffnde arffuebytte effter forneffnde mÿn sallig moder bode for løst oc fast, for mig oc mÿne arffuinger fødde oc wfødde y alle maade. Thill sandheds widnisbÿrd

oc stadfestelÿe her om haffuer jeg ladit miitt mercke ger wnderschrif-fue, oc kerligen tillbeditt [Matz Hansbÿn landtz schriffuer], Olffuer Gunnulf-fsÿn oc Tiodolff Torgersbÿn laugretis mendt adt besegle thette miitt breff som wdj mÿn egen neruerelÿe giffuett oc g[ior]tt war paa Kleff thend 13 marty anno dominj 1600.

1) Fra [tilskrevet i margen med tilvising hit. OAH.

30/9 1600 Oppebøen (Seljord) p.perg. alle 8 segl mangler. Lensmannen og 6 lagrettemenn erkjenner, at de foretok et arveskifte mellom de tre søskener Lauritz, Torgius, Thof Bjørnsson og Helge Bjørnsdatter av deres arvede gods liggende i Seljord.

30. september 1600 Uppebøen i Seljord

Aslak Bjørgulvsson, lensmann i Seljord, sorenskriver Mads Hansson, og Knut Olavsson, Anund Eriksson, Egil Torkjellsson, Karl Asbjørnsson, Gunnulv Os-valdsson og Torjus Olavsson, lagrettemenn i Bø, Kviteseid og Seljord prestegjeld kunngjør at de etter ønske fra Lars, Torjus og Tov Bjørnssonner og deres søster Helga Bjørnsdotter hadde skiftet jordegods og løsøre mellom dem etter deres av-døde foreldre. Først fikk Lars, eldste sønn til Bjørn, helninggodset etter sin mor Aslaug: 1 t i Uppebøen, ½ t i Vedfall (i Seljord) og 1 m i Øvstetveiten (i Seljord). Så fikk han i farsarv 1 t i Uppebøen, 4 m i Ytstetveiten (ukjent nå, ant. Sønste-tveiten i Seljord), og 2 m i Øvstetveiten. Lars skal også være den nærmeste til å leie kirkens part i Uppebøen. Så skiftet de etter Bjørn Gudleiksson og andre kona hans, Tora, mellom barna deres. Da fikk Torjus i fars- og morsarv 3 t i Li (i Seljord) og 1 ½ t i Kivle (i Seljord), mens den yngre broren Tov fikk i fars- og morsarv 2 ½ t i Kivle, 1 t i 1 m i Skjella (i Lunde) og 1 ½ t i Sundbø (ant. i Ytre Flåbygd), idet Torjus overdro til Tov sin part i den halve tønna som Tavs part er større enn Torjus, fordi det er bedre jord på Li enn på Kivle. Torjus ga også avkall på det ene mælet i Sundbø som han skulle hatt, til fordel for Tov. Helga Bjørns-dotter og ektemannen Bjørn Sondresson fikk 1 ½ t i Åsem (i Seljord), 4 m i Laupedal (i Brunkeberg), 1 m i Skjella og 1 m i Øvstetveiten, men mælet i Skjella overdro de til Tov fordi han hadde overlatt dem en setting i Åsem på det forrige skiftet.

Ettersom husene på Tovs arvepart er dårlige, skal Lars hjelpe ham med å ta ned den gamle lòa som Bjørn far deres, hadde flyttet til Uppebøen fra Skjella, og sette den opp igjen på Skjella, og Torjus skal enten sette opp et nytt stabbur for Tov på Skjella, eller flytte et gammelt dit fra Li, på egen bekostning. Ettersom det ikke kunne bevises at Lars hadde fått sin part av løssøret på skiftet etter sin mor Aslaug, skulle alt løssøret både etter Aslaug og etter Tora legges sammen og skiftes mellom alle søsknene som om de var helsøsken. Hvis det blir uenighet om skiftet siden, skal det gå til ny skiftebehandling etter loven. Beseglet av utstederne. På baksida påskrift om at brevet er lagt fram i Skien lag-ting første hverdag etter Bottolvsmesse (18.06.) 1675.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 269 (s), 30.09. 1600. Hull etter 8 sglremmer i bretten, ingen segl.

Wÿ effterschreffne Aslack Biergulfssøn, lensmand ÿ Sillegiordz prestegield, Matz Hannsøn, soeren landtzschriffuer, Knudt Oluffssøn, Annondt Ericks-βøn, Eigill Torckildsβøn, Karll Asbiørnsβøn, Gunulff Osual[d]sβøn oc Torgius Oluffssøn, laugrettis mend ÿ Bøe herritz, Huidesøis oc forneffnde Sillegiords prestegield, gjøre alle witterligt met thette wortt obne breff, adt aar 1600 thend 30 septembris waare wÿ paa Opebøen ÿ Sillegiordt efftter som wÿ waare tilbedne aff Lauritz, Torgius, Touff Biørnssønner met theris søster Helge Biørnsdaatter adt bytte thennom imellom huis iordgodz oc løbe penn-dinger som thennom war arffuligen tilfalden efftter theris sallige f[ø]rældere. Tha for thet første wdluttede wÿ forneffnde Lauritz, Biørns eldste søn, siin sallig moders Aslouis helning som hun war arffueligen tilfalden wdj fastegodz, som er wdj Opebøen j tne., wdj Wedfald -j- tne. oc wdj Øffstetuedt j melle. Thernest luttedis hannom wdj sin fader arff ÿ Opebøen j tne., ÿdstetuedt iij meller, oc wdj Øffstetuedt ij meller, oc skall forneffnde Lauritz werre nest till adt leÿe thend jortt som ke[rchen] eÿger ÿ forneffnde Opebøen. Siden byttede wÿ the andre forneffnde Biørn Gundlegsβøn oc hans siste quindis Thoris βørn emellom, oc tha paa Torgius arffuelodt bode efftter fader oc moder wdj Liidt iij tnr, oc ÿ Kiffle i-j- tnr, end Touff thend yngste broder lutendis bode efftter fader oc moder wdj Kiffle ii-j- tnr, wdj Skellag j tnr j melle, wdj Sundbøe i-j- tnr, oc forneffnde Torgius wntte Touff siin partt ÿ thend halffue tønne som Touffs lod er støre end Torgiuss, for thend skÿld adt ther er bedre iord ÿ Liid end ther er ÿ Kiffle, oc end kom fremdelis paa Tor-g[ius]is lod en melle i Skillag som hand ocsaa wntte oc effterlod forneffnde Touff broder siin. Oc søsterin forneffnde Helge fick paa siitt byttelag wdj Aasim i-j- tne, Lope[d]jall iij meller, Skillag j melle oc ÿ Øffstetuedt j melle. Oc end fremdelis luttendis Biørn Sundresβøn met siin quinde forneffnde H[elge thet] m[elle] ÿ [Skie]llag igjen wntte oc beuilgede hand forneffnde Touff, effterdj adt Touff hagde ÿ tnet første byttelag wntt oc effterlatt Biørn oc Helge søster siin j setting ÿ Aaβim.

(...)uecked forneffnde arffuebytte wdj fastegodz forneffnde sÿskene beuilgidt oc samtÿckette hin anden wensommeligen adt wille fast, wrÿggelig [oc aak]lage-løst holde paa [alle siider,] oc skulle thet paa huer siin arffue partt oc loett som thennom nu er velbytt niude oc [beho]lde huis stødeler [oc veide] marcker oc alle lutter oc lunder som ther tilligger. Oc effterdj adt ther ere fast skrøbelig oc føÿe huβe paa then lodt som To[uf fick] paa sitt byttelag therfor bleffue forneffnde brødre nu saaledis ther om forligtte, adt forneffnde Lauritz hand beuilgede adt skulle werre Touff [behiel]pelig adt thenn gamle lade som forneffnde theris sallig fader Biørn tilforne fløttede aff Skellag oc satte ÿ Opebøen, then skall forneffnde Lauritz hielpe Tou till att fløtt aff Opebøen igjen, oc att sette thend igjen paa Skellag som hun tilforne stod, oc forneffnde Torgius hand ocsaa beuilgede adt skulle enthenn sette forneffnde Touff broder siin enn nÿe stolpeboe paa Skellag, eller oc adt føre hannom enn gammell stolpeboe fraa Liidt oc sette ÿ Sk[el]lag paa siin egen bekostning, oc ther met loffuetoc beuilgede the paa alle sider adt skulle werre indeligen forligtt ÿ the, m[ens] fremdelis om [fas]ttegodtz oc alle andre løβze pendinge bliffue the saa wensommeligen forligtte, adt effterdj thet icke kunde beuiβis for oss a[dt] forneffnde Lauritz hagde ther wdj wdfaaidt siin moder arff tilforne, therfor beuilgide nu forneffnde Torgius oc Touff met theris moug forneffnde Biørn Sundresβøn wdj [t]heris søster forneffnde Helgis egen neruerelβe oc met hindis beuilling, ja oc samtÿcke, adt alle theris løβe pendinge saa well the som paa Asløus helning kom, som the ther kom paa Thoris helning lagdis tilhobe, adt bytte sig imellom saa som the hagde alle werritt sambaarne sÿskene, huilchitt forneffnde sÿskene bytte sig bode ÿ løst oc fast thenno wenforneligen met ja oc handerbaand beuilgede oc samtÿckte [paa] alle sider fast, fuldkommeligen oc w[rÿ]geligen adt holdis skulle wdj alle ord oc ..rickter lige efftter som forschreffuen staar, oc therfor till enn euerdelige beslutning ther opaa, sagde wÿ ther saa paa for rette, adt thersom saa skeer (huilcket Gud forbiude) adt nogen aff thenom ther emod effter thenne dag offuerløber eller offuerfalder hin anden entthen met skindzordt, truβell, wndsigelse, hug eller slag, for samme thette arff[ue]bytte skÿld, tha suarer therfor slig rett som lougen ther om siger. Thill ÿdermere widnisbyrd herom haffuer wÿ laditt [henge woris zignetter her neden wnder] actum die et loco vt supra.

På baksida med annen hånd:

Været i rette paa Scheen lagthing den \neste/ søgne dag for Botholphi 1675. J.P. Lauri

Herom kittert h...

Med annen hånd: No 206 R...tt. OAH.

22/8 1601 Telemarken på papir, med 1 påtrykt segl. Ridefogd med 12 menn i Seljord og Fyrisdals prestegjeld stevner Guttorm Mandal å møte på tinget og gjøre rede for seg.

22. august 1601 Skien

Jørgen Nilsson, kongens ridefogd over Telemark, stevner etter krav fra Guttorm Mandal følgende personer til å møte på Bekkhus i Mandalsgrend fredag etter fyrri-boddagen (d.e. 30. oktober) og vitne om følgende: Lars Hansson, sognreprest i Seljord prestegjeld om når han først kom til Seljord, Kaspar Sundbø i Seljord (uten særskilt krav), Gunhild Åse og Tone Vetlesdotter på Åse i Seljord om når sviger-moren til Guttorm døde, Berit Flekstveit og Åsmund Tveiten fra Lårdal om hvor mange år de hver for seg satt på Bekkhus og hva de betalte i landskyld, Kjetil Ambjørnsdalen fra Hjartdal om hvor mye han ga Andor Frøland i festepenger for Austbø (d.e. de nåv. gårdene Nystog med Skeie og Svalastog i Austbø i Vinje), og Olav Åse om hvorvidt far hans var med i en seksmannsdom på Bekkhus mellom Andor og Guttorm. Gro Frøland og datteren hennes, Marit Andorsdotter, stevnes også med sine respektive ombudsmenn til å overvære vitneprovne.

UBT Gunnerusbiblioteket, dipl. 275 (p), 22.08. 1601. Et segl på bretten. Jfr. 18.06. 1582, 29.03. 1591, 15.04. 1603, 22.05. 1604, 29.03 1613, 30.09. 1617

Jørgen Nielsbøn, kon. mÿs. ridefogid offuer Tellemarcken, hilser edher her Lauritz Hansbøn ÿ Sillegirdz prestegjeld, [Caspir Sundzboe1), Gunill Aaße, Oluff Aaße, Todne Witteffsdaatter ibid, Osmund Tueden ÿ Laugerdalls prestegjeld, Birgithe Flextuedt ibid, Kiell Andbiørndall ÿ Hierdals prestegjeldt met Gud, wiide maa ÿ adt for mig haffuer tilkiende giffuidt Guttorm Mandall ÿ forneffnde Sillegiordz prestegjeld huordledis hand er edhers sandhe oc rett ferdighe widnisbyrdt begierendis, først aff edher forneffnde her Lauritz adt werre bekiendt huor lenge thet er siden ÿ først kom till Sillegiordz preste-gjeld,ffnde Gunill Aaße [oc Todne Wittleffs datter1) skulle proffue huor lenge thet er siden forneffnde Guttorms wermoder hun døde, thernest adt thu Birgithe Flextuedt oc Osmund Tueden skulle proffue huor mange aar ÿ huer for sig sadtt ÿ Beckehus ÿ Mandall, oc huad landskjöld åy gaff ther aff, oc du forneffnde Kiell Andbiørndall adt skulle proffue huad tilgaffue du gaff til Andor Frøland for Oustebøen, oc du forneffnde Oluff Aaße adt skule proffue om din fader war wdj thend 6 manns dom som stod ÿ Beckehus emellom forneffnde Andor oc Guttorm, som hand siger oc edher sielff ydermere berette kand, huor for ieg paa hosbemelte kon. mus. oc myn hosebondis erllig oc welbyrdig Jahan Wris wegne ther biude oc befalle attj endeligen tilmerker ther om adt møde paa forneffnde Beckhus ÿ Mandall for 6 wvildige laugrettis mend fr[e]-dagen effter fyribog dagen først komendis, oc tha edhers sandhed ther om adt proffue som ÿ wille andsuare oc werre bekiendt. Sammeledis biuder ieg eder Gro Frøland met thiin daatter Martithe Andorsdatter oc met beggis theres louglige ombotz mend attj ocsaa samme tid møder der tilstede adt liude paa samme proff, ladendis thet jngelunde wnder edhers faldzmoll, actum Skien thend 22 aprilis anno 1601.

1) Fra [tilskrevet i venstre marg med tilvising hit. OAH.

Lørdag etter pinse 1602 Øverbø på papir, merke etter 3 segl. Lensmann og lagrettemenn i Seljord kunngjør arveskiftet mellom søstrene Torbjørg og Åse Stenersdøtre på Øverbø i Åmotsdals sogn.

29. mai 1602 Øverbø i Åmotsdal

Aslak Syftestad, lensmann i Seljord, Mads Hansson, sorenskriver, og Torgrim Skori, lagrettemann, kunngjør at de i overvær av Olav Rinde og flere andre hadde overværet et skifte mellom søstrene Torbjørg og Åse Steinarsdøtre etter foreldrene deres, med deres verger Guttorm Anundsson, Torbjørgs ektemann, og Knut T. Selstad, søstrenes farbror. Torbjørg som eldste søster fikk hovedbølet Øverbø av 4 t landskyld, og ½ t i Groven i Manås i Vinje. Åse fikk som yngste søster 2 t i Dyrland nordre, 1 t i Tråer, 1 ½ t - ½ m i Selstad, og i ødegården Bjørnekre (?) ½ m. Åses andel av løsøret regnes så opp, og overlates til hennes verge Knut Selstad. Guttorm og Knut undertegner med bumerkene sine, og de tre andre beseg-ler. Olav Rinde skal også sette sitt bumerke, men dette mangler. På baksida på-skrift av Hans Johansson om at brevet er lest for seks mann på Øverbø 25. november (1602?).

UIT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 276 (p), lørdag etter pinse (29.05.) 1602. To bumerker med K.T. og G.A. (armbrøst) ved, og merker etter tre segl. Jfr. 11.03. 1592, 25.11. 1634.

Wi effterschreffinne Aslack Søfftestad lensmand ÿ Sillegiordz prestegellid, Mads Hansen landzschriffuer och Torgrim Skiordom laugrettis mand gjøre alle witterllig med dette vort obnne breuff ad aar 1602. øffuerdagenn effter pindtze daig vare wÿ paa Øffuerbøe ÿ Omisdalls sogen Olluff Rinde och flerre dannemend offuierindis offuer ett venlligt sydschÿnde bytte emellom Tor-bierg och Aaße Stenars dotter vdj begis derris louglige ombotzmenttz Gutt-orm Annondssens forneffnde [Torborigs1) |-Aassis-| rette hosbonde och Knudt Sÿllestadt forneffnde søsteris faderbroder, theris neruerillße, adt bytte dennom emellom hues faste godtz och løße penge som thennom var arffuelligen tilfal-len effter beggis theris sallige fader och moder, lutendis thaa først forneffnde Torberig then eldste søster ÿ faste godtz vdj hoffuidbøllidit som er Øffuerbøe iiij tnr. skjöld, och vdj Groffuen ÿ Mandaas ÿ Venie prestegiellid -j- tne, ther emod lutendis forneffnde Aaße denn yngste søster vdj nørder Dÿrllaand ij tnr, vdj Trader j tnr, vdj Sillestad i-j- tnr ringer -j- melle, och vdj Biørnekker en øde gaard -j- melle. Dernest vdj løße pennge lutendis forneffnde Aaße [korn vi-j- tnr2), en kedill godt for 8 daller, end vdj kober iij pund, hallpart nytt och hallffpart gammillt, noch j pundtz grÿde, en søllsche god for i-j- daller, sølff-bonn och

spender och il schaallemnapper allt tillhobe godt for iiij daller, end yttermere xvj spenger och bonn, noch jtt hoffuidsøllff god for 8 daller och betallt sin søster Torbiørg for hindiz anpartter vdj (s 2) vdj penndinge ii-jdaller, noch 5 daller, jtem itt thre schafft tielltdt godt for 2 daller, end it thiell for v mk, noch et thielld god for j daller som er tho duger vdj, end jt thue schafft thiell god for j daller, noch j tielld godt for i-j- daller, ett seng kllede godt for j daller, en lerridtz belle godt for iij mk, en raandet bordtz dug iiij allenn vdj ringir j qarter, god for iij mk, j kobe godt for ij daller, en rød quinde stack och en kraffue gode for iiij daller, noch j sort klledes kardmandtz stack god for v mk, vallermell xij allenn, noch schall hun haffue for hindis giffterølls kost en velldig koe. Noch lutendis hinde i buefæ v vorkøer, j høst koe, iij thiungsquiger, j vettirungsquiye, j kallff, vld fæeid som er voexenn xiiij stücke, lam ij, geder iij, j buck, j buckeked, noch j bøsse godt for iiij daller, ett smidestedt godt for i-j- daller, j smedehamer god for j mk, j øex god for iij mk, en trekblebytte god for j daller, ett paar scharder for -j- daller, en treßadell med redschaff der thill god for j daller, noch j ferdig stabinings naffuer, en ringe sillie, noch en vaxne och en ristill for -j- daller, huillcke for-neffnde barnepenge forneffnde Knud Süllestadt Aaßis loughlige ombodsmand hand strax haffuer till sig annamidt thill foruaring hinde till beste, och haffuer forneffnde Guttorm paa forneffnde sin quindis Torberigs vegne fangid andidt ieffngodt der imodt, och dermed varre de nu schiffitis satte, saa thenom vell adnøies paa bege sider och tacke hin anden for godt jeffnid och byttag y alle maade, till vidnißbyrd och ydermerre staadffestilse herom haffuer vi hois for-neffnde Knudtz och Guttorms eget mercke her først vndirschreffuid vore sig-netter (s 3) her vnder tryckett och forneffnde Olloff Rinde hans mercke her hois vnderschriffued actum vt supra. Matz Hansßen met egen haand
K.T. G.A.

På baksida med samtidig hånd:

Eer dette breff læst paa Øffrebøe vdj Omißdall thend 25 nouembris vdj 6 mendtz paahørelße, och landtzschriffuerens. Hans Johansen met egen handt.

- 1) Fra [tilskrevet i margen med tilvising hit
- 2) Fra [tilskrevet fortløpende i margen. OAH.

Påskaften 1603 Seljord på papir uten segl. 3 menn i Seljord kunngjør, at de på Grave skiftede mellom Gierulf Sondresøn og hans søn Sveinung hva den siste tilkom i morsarv etter Ingeborg Knutsdatter.

3. april 1603 Grave i Seljord

Mads Hansson, sorenskriver i Skatlandet (i Telemark), og Lars Torsson og Torjus Knutsson, lagrettemenn i Seljord prestegjeld, kunngjør at de overvar et skifte av løsøre, utvidet til også å omfatte jordegods, etter Ingeborg Knutsdotter mellom ektemannen Bergulv Sondresson og sønnen deres, Sveinung. Sveinungs farsøster Torbjørg Utgarden var også til stede. Sveinungs andel av løsøret regnes opp i detalj, helt ned til hvem som har gitt de forskjellige gjenstandene, og til fargen på klærne. Av jordegods får Sveinung 1 t i Grovum øvre og 1 ½ m i Grovum nedre i Nissedal og 2 m i Grimstveit nordre (i Nissedal). Bergulv fikk 1 t i Grave, 2 m i Meås og 1 m i Øverland (alle i Seljord).

UBT Gunnerusbiblioteket, dipl. 278 (p), påskeafter 1603. Rester av tre segl på s. 4. Hull i papiret i en av brettene.

Wy epterschreffne Matz Hansbøn soeren schriffuer paa Skatlandett, Lauritz Tordsbøn oc Torgius Knudsbøn laugrettis mend y Sillegiordtz prestegiæld, giøre witterligt adt aar 1603 paaske affthen ware wy paa Graffuer y Sillegiordt epter som wy waare wenligen tilbedne aff Bierulff Sundresbøn adt bytte emel-lom hannom och hans søn Suennung, huis løße pendinge som thenom begge tilkom forneffnde Biergulff paa siin helning. [oc Sue]nung wdj siin moder arff eptter s[iin sall]ig moder Ingeborg Knudtz daat[ter], først fick forneffnde Suenung aff wbytt enn nye rød engelst stack, oc ther wdj iiij par forgyltte spender, enn nye sortt engelst thrøye oc ther wdj 2 par forgyltte spender. For-neffnde stack oc thrøye hagde forneffnde Ingeborigs sallig fader giffuett hinde, oc spenderne hagde forneffnde Biergulff sielff giffuett hinde. Noch en sortt halffsliden kledje stack, oc en sortt kobe som Ingeborig hagde effter siin moder, oc wdj koben ett lidett par forgyltte spender. Noch enn fingerring som Biergulff hagde giffuet hinde, god for -j- dr. Enn nye linde som Inge-borig hagde effter siin moder, ett lidet korelbaandt met j fingerring forgyltt, oc j sølffknapp met ett løff wdj, oc end ett lidett forgyltt løff ther wdj som Bierulff hagde giffuett hinde. 2 dobelte meßing tincker, oc enn liden staa-lencke met itt lidet par kniffuer ther wdj hengendis, (s 2) noch j skee god for i-j- dr som Biergulff hagde giffuett hinde, 2 wadmels stacker nogidt slittne, thend ene met blaatt offuerliff wdj, enn wadmels thrøye, v rue emmbrett lerritz halsklæder, noch ett halsklede met slett kraffue, och blaa oc gull lydtt ther wdj, 2 snedskoutt aff emmbrett lerritt, oc enn linhatt aff emmbrett lerritt, iij embrett lerritz forklæder, 2 offuerdeler aff emmbrett lerritt, thend ene met ru[e]kraffue oc [thend an]den met slett kraffue paa, 2 [embretts]lerritz offuer-deler met ruekraffuer p[aa], enn rødt quindmandz huffue, 2 barne huer oc j barne bree, iij hiemme lerritz sercker, thend ene met embrett lerritz offuerdeell opaa, oc met ermer, j strige offuerdeell, ett meßing beltte. Noch fick Suenung for siin moders bencke gaffuer oc paa siin helning effter siin moder ett beltte wforgyltt gott for xj daller, ther wdj skall hand haffue v-j- dr paa siin helning

effter siin moder, oc iiij daller for siin moders benckegaffuer, oc ther paa lagde handt siin fader Bierulff i-j- dr emodt. Ett hiemelerritz flettidt forklæde, 2 embret lerritz bleier nogid slittne, enn nye hiemme lerritz ble, iiij nye strige-bleer, oc j nogit slitt blee, noch enn nye strige blee, ett gott sengeklæde met blaatt, gultt, røtt oc grønt wdj gott for iij dlr, iij threskiefft thildt, ett randett thueskiefft thield, ett nyett thefflings thield met graa lydtd wdj, noch ett halffslidett thefflings thield, j par lencke skorder, enn wegantz naffuer, j liden bremer øxe, 2 buløxer, j farbiille er ett lidet brøst paa leggen, ett greff, (s 3) vij køer, ij queyer som er 2 aar gamle, j kalff, v waxen seuder, iij lam, iiij waxen gieder.

{Fich Suenung en tyne j Groffuen y øffuer gaarden y Nisedall oc i-j- melle y nedre Gruffuen, ij melle y nørdrø Grimstued. Her i mod fick Bergulff j tn y Graffue, ij melle y Medoss, j melle y Øffuelan1).

Pendinge lxxx enkede dr. hos Biergulff, vj nye liøer, the 3 langorffs leer oc 3 stytterffs, en ferdig waxne, 2 weldige sigder nye, ett sted gott for v mk, nye kober som wyer till xiii-j- dr, 2 brende kattler oc j brendt grøde weiger tilhobe xiiij mark, j mundlog aff meßing weyger x mark, v delder brødt wdmæt gar[d]ager y thend gamble stolpebo som [.....]thuindt staar, oc ther wdoeffuer haffuer [Bierulff be]juilged adt thersom forneffnde hans søn [hand] icke gange aff hans raadt nar hand [b]liffuer waxen, tha will hand wnde hannom allt thet brødt som staar y samme stolpehus, lige som thet stod thend tid hans moder faldt ifraa. End tilkommer Suenung efftter siin moder 2 marck stangestaal, end tilkommer hannom enn holck met smør som tager 2 løber, oust v pund, korn i-jtnr,

saltt -j- tne, huilcke forneffnde barnependinge forneffnde Bierg-ulff skall foruare siin søn till beste oc offuer thette forneffnde arffuebytte war offueruerrendis barnes faderßsøster Torbierig Wdgaarden. Thill widnidbyrd her om haffuer wy wore signetter her wndertryckt.

{Enu haffuer Suenung becomidt alle de kaaper kieler [baade store oc smaa2) som hanom thilfaldt effter sin sallige moder. Enu itt hoffuedssølf forgylt god om syuff daller oc der i mod becom min fader itt sølf kaars god om v daller, en jernstøffue god for j daller och en brødin kaapir aam god om en dal-ler, ennu itt støcke aff en jernstang som Sunung fick oc en brødie naffuer, desligeste becom hand alt det brø som stod y staalpeboud som var x dellir. (s 4) Dethe bythingsbreff ehr thill fyldigst vdgiortt.3)

Med annen hånd: No 217

1) Fra { tilskrevet i margen på s 2 med annet blekk, men med samme hånd, uten innvising i teksten.

2) Fra [tilskrevet i margen uten innvising, men hører helst hjemme her.

3) Fra { nytt avsnitt skrevet med annet blekk, men med samme hånd.OAH.

7/10 1603 Seljord på papir med 3 påtrykte segl. (meget istykker.) 6 menn i Kviteseid og Seljord kunngjør, at Lauritz Tordsson skal være ombudsmann over Nikuls værmor Helges gods og penge.

7. oktober 1603 Breiland i Høydalsmo

Anund Lundeval, Nikolaus Sudbø, Asbjørn Bjåland, lagrettemenn, og Olav O. Gjerjord, Guttorm A. Mandal og Torgeir O. Håtveit, nevndermenn i Kviteseid og Seljord prestegjeld, kunngjør at de møtte etter krav fra Olve Lauvvik og Egil Gjerskvam på vegne av Torgrim Torleivsson på den ene sida, og av Nikolaus Berge på vegne av sin svigermor Helga, enke etter Bjug Heggtveit på den andre, fordi Olve og Egil hadde krevet at de skulle skifte Helgas helning mellom hennes sønnesønn Torgrim og hennes datter Åshild Bjugsdotter. Da stod Lars Torsson, lensmann i Seljord fram og kunngjorde at Helga hadde lagt ned forbud mot å la godset gå skifte ettersom hun selv var i live, og at Nikolaus Berge på dette grunnlag nektet å foreta noe skifte. Lagretten tilrådte da at Helga skulle velge seg ut en ombudsmann til å skjømte hennes sak, og at hun forøvrig måtte ta opphold der hun selv fant best. Lars Torsson erklærte da at hun ønsket å få oppnevnt en ombudsmann, og lagretten pekte ut svigersønnen Nikolaus Berge, som de kjente som en vederheftig mann. Den som ville anke på dommen, måtte rette den mot dem og ikke mot Nikolaus. Underskrevet av lagrettemennene med signetter og bumerker, ført i pennen av (sorenskriver) M(ads) H(ansson).

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 281 (p), 07.10. 1603. Tre signetter (tildels vel-bevarte) og tre bumerker: O.O. og armbrøst, G.A. og svastika med strek, og T.O. og øks.

Wy effterschreffne Annond Lundeuald, Niculus Sudbøe, Asbiørn Biøland, eed-suorne laugrettismend, Oluff Gergord, Guttorm Mandall oc Torger Hatued, nefndermend y Huidesøis oc Sillegiordz prestegjeld, giøre witterligt adt aar 1603 thend 7 octobris paa Breiland y Hedalsmo sogen y Laugerdals preste-gjeld, waare wy till enn dom neffnde oc bedne aff Olffuer Loffuig oc Jgill Gerishuam paa Torgrim Tolleffsßøns vegne paa thend ene, oc aff Niculus Berge [paa] s[i]n wer[moder] Helge sallig Biuff Hegtuedtz wegne paa thend anden side, efftter som forneffnde Olffuer oc Jgill waare begierendis adt wy skulde bytte hindes helning imellom forneffnde Torgrim hindis sønnesøn oc hindis daatter Aaßzill Biuffs daatter, fremstod tha Lauritz Tordsßøn lensmand y Sillegiordz prestegjeld oc gaff tilkiende adt forneffnde [-hans-] Niculß1) wermoder Helge hadde hannom ombeditt adt hand skulde forbiude oss 6 mend adt bytte hindis godz eller pendinge all [t]hend stund hun sielff leffde, saa frempt [wy] icke wilde su[.... ..]for [Gu]dz strenge dom, thesliger [..] forbiude forneffnde Niculus

Berge adt føre hindis pendinge nogenstedz till byttis all thend stund hun sielff leffuer. War thet tha wor fulde dom adt forneffnde Helge bør adt raade for adt kjøbe sig en ombodz mand huem som hinde sielff løster, till adt foruare oc forsuare hindis pendinge oc godz, baade løst oc fast, hinde till gode, (s 2) oc adt hun maa well werre met siine pendinger huor hinde sielff løster, oc efftter hindis egen begiering efftter som forneffnde Lauritz Tordsbøn gaff tilkiende adt hun war for Gudz skýld sielff begierendis, sagde wý hendis maaug forneffnde Niculus Berge till enn fuld oc loughlig ombodz-mand adt werre offuer forneffnde hindis godz oc pendinger all thend stund hun leffuer effterdj wý ocsaa kiende hannom godt oc wederhefftig derfor. Thersom nog[en w]ill driffue[.....] wor dom, tha s[t]effne oss forneffnde 6 mend, oc for-neffnde Niculus Berge therfor frij adt werre. Till widnisbyrd her om wore sig-nether oc mercker her wndertrycktt oc wnderschreffuen actum vt supra. M.H. O.O. G.A. T.O.

1) Ordet ført i margen som retting til foregående overstrykning. OAH.

22/3 1604 Kviteseid på papir med et påtrykt segl. Tage Erikssøn, ridefogd i Telemark, stevner Åsa Bjerke i Hviteseid at hun skal møte og avlegge regnskap for gods og penge, som hun har oppebåret.

12. mars 1604 Sjøboden (i Skien)

Tage Eriksson, kongens ridefogd over Telemark, melder Åse Brekke i Kviteseid ved hennes ombudsmann at Tormod Kleiv som Knut Asbjørnssons barns ombuds-mann, stevner henne for avlingen på Kvåle i Smørkleppgrend (i Høydalsmo), som avdøde Knut Asbjørnsson hadde i pant. Hennes avdøde mann hadde tidligere hatt vergemål for barna, og han hadde ikke gjort opp for det. Hun tilpliktes nå å møte for en ny lagrett og ta imot dom i saken 4. påskedag på arvetomta Kvåle. På bak-sida påskrift om at brevet er lest for Åse på Brekke i nærvær av Mads Hansson og Torgrim Anundsson søndag etter midfaste (d.e. 21.03.) 1604. UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 283 (p), 12.03. 1604. Ett segl på bretten.

Jegh Tage Ericksønn kong. maytt. ridefougitt offuer Tellemarcken, hellser dig Aasse Brecke i Huidesøis prestegild |med Gud-| med thin loughlige ombodz-mand med Gud, wide maa thu at for mig haffuer berett Tormo Kleff ther sam-mestedz, Knud Asbjørnnsøns barns loughlige ombodzmand, huorledis hand haffuer tilltall thill thig, først for aarhagenn, hø och korn som woxte paa Huallen i Smørklepsgreen, som salige Knud Asbjørnnsbønn haffde wdj hans borgie føreenn hand døde, som thu oc salige thin hosbonde haffuer anamit till ether, som ombod haffde offuer samme barnn, som thu icke jgenn haffuer op-sat, sammeledis for sommers aufflingen, smør, ost och landshöld thu haffuer opborit, sammeledis och saa for alle huis andere løsse penninge som thu oc thin farreforre hosbonde haffue till edher anammit aff samme barns pennige, som hand edher ind rigister oc enndenn loughlig beuissning, meener at thu icke haffuer klatspeng fra thig satt, ther hannom bleff samme ombods till dømpt och icke fiendis i samme vj mands dom, at thu oß wider quitt sagde om the samme thid saage och optegnitt bleff, huoremod hand meene samme barn skee wrett vdj, som hand siger och sielff ydermere berette kand. Thi biuder jeg paa kong. maytt. allernaadigste heris wegne at thu redeligen tilltencker at møde hannom for vj mend paa arffuetufften Hualenn fierde dag paaske nu først kommendis tagendis med theg alle huis thu thig i samme sag med forsuare kand, och samme vj at dømme ether en redelige dom jmellom i samme sag, thi lad the jngenlunde vnder thin falz mall. Actum Sjøboden then 22de martý anno 1604.

På baksida med annen hånd:

War denne stemminge lest paa Brecke for Aße søndagen effter midfaste aahør-enndis Mas Hansøn oc Torgrim Annondsøn anno christi 1604. OAH.

22/3 1604 Brunkeberg på papir, med 6 påtrykte bomerkesegl. 5 menn kunngjør dommer angående gården Kleiv i Brunkeberg at Thorbjørn og Tormots kjøpebrev på 3 markebol i Kleiv skal stå ved makt inntil Thorvil og Svennung Germundssønner kan bevise deres ret.

22. mars 1604 Kleiv i Morgedal

Egil Holtan, Anund Bø, Asbjørn Bjåland, Gunnulv Skare og Kjetil Verpe, lagrette-menn i Kviteseid, Bø og Seljord prestegjeld, og Torgeir Håtveit, kunngjør at i nærvær av sorenskriver Mads Hansson møtte for dem Torvil og Sveinung Gjer-mundssønner med fullmakt fra far sin, Gjermund Torvilsson, med en stevning mot Tormod Olavsson på Kleiv i Morgedal og hans medarvinger, om et brorlodd i Kleiv som falt i arv etter gamle Tormod Kleiv. Dette hadde Sveinung Tormodsson arvet, og Torvil og Sveinung hevdet at far deres var nærmest til å arve det. Torvil og Sveinung regnet så opp farsætta si, med bekreftelse av Tormod Olavssons far-bror Torbjørn Tormodsson: Gamle Tormod Kleiv hadde to sønner, Sveinung og Orm. Sveinung hadde en sønn Sveinung d.y., han hadde datteren Marit, som var mor til Gjermund Torvilsson som hadde reist saken. Det ble så

lagt fram brev på at brødrene Sveinung og Orm hver arvet 3 mb i Kleiv, og lagretten slo fast at Tormod Olavsson ættet fra Orm, og satt med sitt arvelodd med lovlig rett. Så spurte den Torbjørn Tormodsson om han visste hvorledes de 3 mb som hadde falt på Svein-ung d.e. hadde gått i arv og kommet ut av slekta. Torbjørn forklarte da at Svein-ung d.e. hadde fått 1 mb i hjemmefølge og 2 mb i morsarv, da moren hans døde før faren. Han ble så gift til Garvik vestre (i Seljord), med ei jente som het Signe, men så ble han drept før far hans døde, og mens Sveinung d.y. ennå lå i morens mage, og han arvet følgelig ikke noe etter farfaren sin. Sveinung d.e. hadde imid-tertid også ei datter som het Asgjerd, og som ble gift til Mandalsgrenda i Flatdal med Gjermund Midstova, og de arvet de 3 mb i Kleiv. De fikk en sønn som het Egil og ei datter som het Guri, og Guri ble gift med Eivind Svarvarsson på Groven i Åmotsdal, og fikk parten i Kleiv. Så døde Eivind, og Guri giftet seg igjen med Gjermund Torjusson (sic!) på Lislestog i Fyresdal. Gjermund hadde så solgt de 3 mb i Kleiv til Tormod Ormsson. Sveinung d.y. fikk sitt arvelodd i Garvik vestre, som var morsgodset hans. Tormod Olavsson ble så bedt om å legge fram de dokument han hadde om handelen, hvilket han straks gjorde ved å legge fram et brev fra 1531 (1), som viste at Gjermund Torgilsson hadde solgt Tormod Ormsson de 3 mb i Kleiv. Lagretten oppsummerte da at parten hadde gått i rett arv fra Svein-ung d.e. til datteren Asgjerd og så til hennes datter Guri, og at det var hennes ekte-mann og lovlige verge som hadde solgt det til Tormod Olavsson, mens Sveinung d.y. hadde arvet i Garvik vestre. Tormod Olavsson ble derfor dømt som rette eier av godset til motparten kunne legge fram andre bevis.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 282 (p), 22.03. 1604. Seks signetter og et bu-merke (øks med T.O.) under, tildels tydelige. Jfr. 15.08. 1590, 09.11. 1596, 07.03. 1597, 30.03. 1597, 13.03. 1600 og 22.03. 1604.

(1) Originalen trykt i DN XI s 648, uten dag 1531, nr 579, med påskrift om at den er lagt fram ved dette rettsmøtet.

Wÿ epterschreffne Jgill Holtten, Anonnd Bøe, Asbiørn Biøland, Gunnulff Skarde, Kitill Werpe, eedsuorne laugrettismend ÿ Huidesøis, Bøeherritz oc Sillegiordz prestegield, oc Torgier Hatued, giøre alle witterligt adt aar 1604 thenn 22 martij paa Kleff ÿ Morgedall offueruerendis Matz Hansbøn soeren landzschriffuer her sammestedz, fremkomme Toruill oc Suenung Germundz-sønner paa thenn ene, oc hagde met theris faders Germund Toruildsbøns fulde magtt for oss wdj rette steffnd Tormo Oluffsbøn paa forneffnde Kleff oc hans medarffuinger paa then anden side, oc hagde thennom till adt talle for enn broderlod ÿ Kleff oc des wnderliggindis godz som the bruger oc besidder, huilcken som thømbdis effter gamle Tormo Kleff, oc Suennung Tormodsbøn tilstod adt [a]rffue, huilcken forneffnde broderlod the meente forneffnde theris fader met rette adt tilkomme, oc icke the wiste hannom adt haffue nogitt therfor bekommed, oc ther paa opreignede thenno for oss forneffnde theris faders ætt saa som her efftter følger, oc forneffnde Tormodz faderbroder Torbiørn Tormodsbøn thennom bestod saaledis adt gamle Tormo Kleff aatte sig 2 sønner wid naffn Suennung oc Orm, Suennung aatte sig en søn som the kallede wnge Suennung, then samme wnge Suennung aatte sig enn daatter hed Marithe, Marithes søn er forneffnde Germund Toruildsbøn.. Bleff [saa] for oss met breff oc segeller beuiist adt forneffnde 2 brødre Suennung oc Orm aatte huer siine iij marckeboell ÿ forneffnde Kleff, grandskede wÿ tha oc for-farrett adt forneffnde Tormo Oluffsbøn er kommen aff then forneffnde Orm, oc hand haffuer sig siin arffuelod loughligen tilheffditt wdj Kleff. Thernest som wÿ ocsaa grandskett oc forfarett adt forneffnde Germund Toruildsbøn skall werre kommen aff then forneffnde gamle Suennung, tilspurde wÿ forneffnde (s 2) Torbiørn Tormodsbøn om hand wiste huorledis adt the iij marckeboell wdj Kleff som kom paa thenn forneffnde gamle Suennungs arffuelod the waare fraa thenn green borttkommen, huor till hand suarede oc sagde adt then forneffnde

gamle Suennung hand aatte sig so[m] forskreffuett staar iij marckeboell ÿ Kleff, en aff the samme 3 marckeboell fick hand wdj hiemmenfølge, oc the 2 erffde hand efftter moder siin, effterdj hun døde førend fader hans, oc hand kom till giffing till wester Garduig, oc fick der enn quinde hed Signe, oc hand bleff slagen emeden Tormo fader hans leffde, oc erffde icke faders siin, oc then wnge Suennung war icke tha født, men war tha ÿ moders mauge, oc hand fick intt[et] efftter gofader siin, saa hagde ocsaa then forneffnde gamle Suennung enn daatter effter sig som hed Asger, oc war the wng[e] Suennungs søster, den forneffnde Asger kom till giffing till Mandall ÿ Fladals sogn, oc fick der enn mand hed Giermund Midstoffue, oc hinde fylgde the forneffnde iij marckeboell ÿ Kleff, the aatte sig tilhobe enn søn hed Jgill, oc enn daatter hed Juri, then samme Juri kom till giffing ÿ Ommisdall oc fick der enn mand hed Euin[d] Suarffuersbøn ÿ Groffuen, oc hinde fylgde ocs[aa] the samme iij marckeboell ÿ Kleff. S[aa] døde forneffnde Euind Suarffuersbøn oc fo[rn]effnde Juri gifftede sig igjen, oc fick enn mand ÿ Fÿrrisdall wid naffn Germund Torgiusbøn ÿ Littlestoffue, then forneffnde Germund hand saalde forneffnde Tormod Ormsbøn the forneffnde iij marcke boell ÿ Kleff som war forneffnde gamle Suennungs arffuelod ther sammestedz, oc the forneffnde wnge Suen-ning hand fick ther emod siin arffue (s 3) lod ÿ forneffnde wester Garduig, som war hans moder godz. Da efftter ad wÿ forneffnde Torbiørns beretning saaledis hørd hagde, fremeskid wÿ aff forneffnde Tormo Kleff hues kiøbebreff oc loughlige adkomme som hand hagde paa the forneffnde iij marckeboell som saa waare [fr]a then rette arffuegreenn borttfalden met giffing, huor paa hand strax fremlagde ett pergamentz kiøbebreff wnder dattum mdxxxj met 2 wnder-hengendis indzegler, oc schreffuen wnder thet thredie, oc war dog icke der wnderkommen, jndeholdendis ad Giermund Torgilsbøn kiendis adt haffue seldt Tormod Ormsbøn iij [m]arckeboell ÿ Kleff som ligger ÿ Brunckebe[rig] sogen met

luttum oc lundum som der tilligger eller leýgid haffuer fra fonno oc nio wtan gardz oc innan, met fiske oc fýgle oc allom wedistadum allt friitt oc frelst for hueriom manne oc allom logligom aagangandum, ifra mer Germund Torgilsþón oc minom erffuingum oc wnder Tormod Ormsþón oc hans eruinger oc epterkommandum till euerdelige eýgo, oc haffuer hand locked mer første sall oc s[enes]te som ý kop ockom kom, som s[amm]e kiþbebreff wdj sig sielff forklarar [oc] wdúiber. Da effterdj thet bleff for os met kiþbebreff beuist adt Asger som war thenn gamle Suennungs daatter oc then wnge Suennungs søster, først |-hinde-| [hun1] oc siden efftter hinde hindis [sic!] daatter Juri haffuer fýlgd the forneffnde iij marckeboell ý Kleff som ere till forneffnde Tormod Oluffsþón indkommen met kiþb fra then gifftingsmand (s 4) som forneffnde Juri hindis rette hosbonde war, oc hand bortsaaldt haffuer, sammeledis effter forneffnde Torbiørns berettning adt broderen then forneffnde wnge Suennung som forneffnde Germund Toruils-þón skall werre kommen wdaff skall haffue bekommedt siin arffuelod ý wester Garduig, th[er] for sagde [w]ý ther saa paa adt forneffnde Tormod Oluffsþón skal bliffue wdi forneffnde siin heffde paa the forneffnde iij marcke-boell wdj Kleff, for forneffnde Germund Toruilsþón oc hans sønners steff-ning oc tiltalle, emeden oc all then stund adt the forneffnde Torbiørns ord oc Tormod kiþbe breff staa wid magtt, eller oc indtill saa lenge the fremkommer met anden louglige beuissning her emod. Till wiidnisþýrd her om wore signeter oc mercke her wnder tryckett [oc wn]derschreffne, thet bekiender [ieg forneffnde] Matz Hansþón met mitt signett her hos tryckett. Actum vt supra.

1) Tilskrevet i margen med tilvising hit. OAH.

22/5 1604 Seljord p.perg. av 3 segl vedhenger nr. 1. Einar Andbjørnsen kunngjør, at han har solgt til Guttorm Aslakssøn 2 mæler i Kleiv, der ligger i Fladal.

22 mai 1604 Seljord

Einar Andbjørnsson kunngjør at han har solgt Guttorm Aslaksson 2 m i Kleivi i Flatdal sogn i Seljord prestegjeld. Godset var Einars arvelodd, og det var Guttorm som hadde odell til det, og Einar hadde mottatt 6 rd i omforlikt betaling. Beseglet av Nils Pedersson, sogneprest i Seljord, Torjus Olavsson, lensmann, og Mads Hansson, sorenskriver.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 284 (s), 22.05. 1604. Ett segl (utydelig) henger ved, spor etter to seglremmer til, og et bumerke (armbrøst) med E.A. ved. Jfr. 15.06. 1589, 29.03. 1591, 22.08. 1601 og 15.04. 1603.

Kiendis ieg Enar Andbiørnsþón oc gjør alle witterlig met thete mitt obne breff adt ieg met min frý willig oc well beraadt huu haffuer saaldt Gutorm Aslacksþón tho meeller skýld ý Kleffuen som ligger ý Fladals sogen ý Sillegiordz

prestegieldt som er mýn egen arffuelod, oc ieg bekiender forneffnde Guttorms egitt odall adt werre, oc haffuer hand therfor giffuidt oc fornøigidt mig sex gode enckede daller, skall forneffnde Guttorm Aslacsþón haffue, niude oc beholde forneffnde tho mæller skýld ý Kleffuen met alle the rette tilliggelber som de tilligger oc aff arildz tid tilliggett haffuer inden gaardz oc wden, frelst oc hiemholt fraa mig oc mýnr arffuinger oc wnder sig oc siine arffuinger till euerdelig eýge, kiendis ieg mig adt haffue therfor opeboridt oc adt werre betallid fulde pendinge oc alle epther som wdj wor koup kom saa mig well adnøiges. Till widnisþýrd oc stadfestelbe her om haffuer ieg kerlig-en tilbeditt hederlig oc wellerde mand her Niels Pedersþón sogneprest her ý Sillegiordz prestegield, Torgius Oluffsþón, kon. m[aýs] lensmand, oc Matz Hansþón soren landtzschriffuer her sammestedz adt [h]enge theris beseglinge her ned[en] wnder, actum Silleg[iord] then 22 maý anno dominj [m]illesimo 604. OAH.

24/11 1605 Fyrisdal på papir, merke etter 3 påtrykte segl. Hr. Jens Christensen, sogneprest og 2 lagrettemenn kunngjør, at Torgeir Tollefssøn Sitje i Fyresdal skal sørge for klær og underhold til sin vermoder Ragnilde Torgeirsdatter til hennes dødsdag mot å arve hende.

Sitje i Fyresdal, 24. november 1605. Soknepresten Jens Christensson og tvo lagrettemenner i Fyresdal gjer semja og avtale millom Torgjer Folkeson på Sitje i Fyresdal og hans vermoder Regnhild Torgjersdotter um føderåd. Torgjer wilde, at Regnhild skulde flytja til sine soneborn, men ho wilde ikkje vera hjaa nokom annan enn Torgjer og kona hans; ho skulde då få bli der, mot at ho innsette deim til ervingar av alt ho åtte. Trondheim, det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, nr. 225, orig. På papir, folioblad.

Wy Effterschreffne her Jens Christennsønn Sogneprest till fyrisdalls prestegield Aa Tellem[ar]kenn, Siuord Bendzøn, Halluor Torg(r)imssønn, æidsorne laugrettes Meudt samestes Halluor Leffuordsønn, och gunnuff gundliksønn Neffnder Mendt. Kiendes och gjøre for alle witterligt med thete vort obne breff. at wy then 24 Nouembris. Ano dominj 1605 paa Sittia vdj for fyrisdall, Neruerindis hos wore. och same thid hørde och saage at

effterdi at Torger folckesønn paa for' Sittia nu nogenn Aar haffuea haffd Sin vermoder Ragnild Torgiersdotter hos sig. och försörget med fri føde och Nødtorfftige vnderholdning till maadt och kleder. med hues andenn dell hende kunde fattes vdi sin Allderdoms Aare. och for' Torger nu haffde vdi Agt at sette hinde i fra sig och Jnd paa hendes sønne barnn effterdj at the ere saa vell for' Ragnilds Arffuinger som for' Torgers quinde er och. effterdj at same for' hendes godebørnn endnu ere silffue vdi theris Wmyndige Aare. saa honn icke kiender thenom god for at försörge sig med hues hinnde behøffuer till hendes Røct och nødtorfftige vnderholdning. haffuer for' Ragnild nu vdi voris Neruerellse bekiendt at honn icke ville *ville bliffue hos nogenn Andenn till sin dødadedag. enn hos for' Torger som er hendes Moug. och hos sin Egenn dotter, om honn nu Nøgenllunde kunde beuilge thennom at saa Skee kunde, och bad thenom ther om for gudz Skyld. och vy i lige* bode med hinde dog paa thet siste haffuer for' Torger och hendes dotter samme hendes begerning effterlatt beuilgit och vnd hende. och loffuede att holde hinde, med enn Erlig Røct och vnderholdning med kleder, och føde, och andet mere huis Som hinde kunde *behøffue vdi hendes Alderdom och *Skrobelighed. huad heller herrenn ville vnde och forlene hende at leffue lenge eller stacket effter sin guode guddommelige villie. och der Imod loffuede [s. 2] for' Ragnild for' Torger och hendis dotter at ville giffue thennom alle sinne løsse peninge som honn Aatte for samme theres store wmag som the haffue haffd for hinde bode tillforrn och effter thenne dag. om hand hold the ord hand hinde loffuit haffde. therforudenn Skul[de] Enn for' Torger for' Ragnilds lifftid Aarligenn op bere iijj tønner skyld som honn eger till hielp at føde hinnde medt som hand icke i nogenn maade Skulle Skone the Andenn hendes Arffuinger for i nogenn maade, menn sidenn efft[er] for' Ragnilds død Skulle samme goods the iijj tønner skyld byttis hendes Arffuinger Jmellem Effter lougenn huer effter sin Anpart. At saa i sandhed er wittner vy med voris besiglinger her Nedenn vnder tryckte vt Actum supra.

Merke etter 3 påtrykte papirsegl [på ei avfalli segrimsa]. B og K.

u.d. [11/10] 1605 Seljord p.perg. alle 6 segl mangler. Lensmann og 5 lagrettemenn kunngjør, at de på Østre Stordem <Skori> i Åmotsdal prestegjeld, at brødre Torgrim og Oluf Torgilssønner bestemte at Torgrim skal ha Østre Stordem <Skori> og Oluf ha det annet gods. [Datoen påført i Riksarkivet april 1961 J.N.]

11. oktober 1605 Skori øvre, Åmotsdal

Torjus Olavsson, lensmann i Seljord, sorenskriver Mads Hansson og lagrette-mennene Olav Lidvardsson, Lars Torsson, Sæmund Anundsson og Hans Larsson kunngjør at de var bedt av de sambårne brødrene Torgrim og Olav Torgeirsson om å forlike dem i et arvebytte om fastegods. De ble da enige om at Torgrim som eldste bror skulle få i fars- og morsarv så vel som i arv etter deres bror Åvald Torgerisson 4 ½ markebol i Skori øvre, ødegårdene Kvammen og Karlshus og stølen Haugeset som ligger ved Karlshusog, videre tre nettlag i Veiesfit, i godset såvel som i fisket, og stølen Anundsstøl. Olav Torgeirsson skulle på sin part ha 2 ½ markebol i Skori øvre og 2 markebol i Skori nedre, hvert markebol i begge gårdene regnet for 2 mæler, videre stølene Groven og Råmunddal og ødegården Ålhus under Bjåen, hele Møybu og stølene Ormshovd, som ligger til Bjåen, og Karlstøl. I Anundstøl og Karlstøl skal de være like gode, såvelnord for elva som syd for den, likeledes i fisket Sandsaren. Den som ikke holder forliket, skal gi den andre 16 rd og bøte til Kongen for brevbrudd. Olav Torgeirsson setter bumerket sitt under, de andre henger ved sine signetter.

UBT, Gunnerusbiblioteket, dipl. 286 (p), 11.01. 1605. Et bumerke med O.T. ved og hull etter seks seglremmer. På baksida påskrift om at brevet er lagt fram på Skori øvre 8(?).10. 1608. Jfr. 10.02. 1625.

Wÿ epterschreffne Torgius Oluffßøn lensmand ÿ Sillegiordtz prestegjeld, Madz Hansbøn sorin tingsshriffuer, Oluff Leffuordsbøn, Lauritz Tordsbøn, Samund Annondsßøn oc Hans Lauritzsßøn laugrettismend, giøre witterligt adt aar 1605 fredagen for winterdagen waare wÿ paa øffre Skordom ÿ Ommisdall effter som wÿ ware did bedene aff Torgrim oc Oluff Torgerssønner, sambaarne brødre, adt forlige thennom om theris arffuebytte ÿ fastegodz, bleffue the tha wdj woris neruerendiß met hin anden offuer e[en]s oc saalidis forligte adt for-neffnde Torgrim som er eldste broder skall niude oc beholde paa siin arffuelodt bode efftter fader oc moder oc saa effter beggis [the]ris broder Oualdt Torgers-ßøn halffempte marckeboell ÿ øffre Skordom, oc thernest wdj ødegaarder all Huammen, all Kalshusaag, oc enn stodull kaldis Hougeßett, som ligger nest hos Kalfhusaag, oc iij nettag ÿ Weiesfitt saa well ÿ godtz som ÿ fiskedt, oc enn stødull kaldis Annutzstødull. Saa skall forneffnde Oluff Torgersßøn haffue, niude oc behlde paa siitt arffuebytte ther emodt først ÿ forneffnde øffre Skordom ii-jmarckeboell

oc ÿ nedre [Skordom] tho marckeboell, oc h[ue]rt marckeboell rentter 2 m[eller sk]ÿld [.....] paa begge forneffnde [gaar]der, oc der till er der wnde[r f]orneffnde [Ol]uffs loed 2 stødeler som er Groffuen oc Ramundall, thernest skall forneffnde Oluff haffue ÿ ødegaarder all Aalhus ÿ Biøen, all Møieboe, oc enn stødull

kaldis Ormshoffdt som ligger wnder Biøen, oc en stødell kaldis Kalstødull, oc skulle the baade werre ieffngode y samhaugen till begge forneffnde støduler som er Anuntzstødull oc Kalstødull, saa well norden for Aaen som synden for, oc wdj itt fisked kaldis Santzarn skulle the werre baade lige gode. Oc waar the nu her met wenligen oc well forligte, saa adt huer skall niude oc beholde siin arffuelodt effter som the sig nu wensommeligen emellom bytt haffuer met huer aff forneffnde iorde parters lutter oc lunder bode y watt oc thiurt, saa well wten gaardtz som inden, wnder heuett aff thennom oc theris arffuinger till euerdelige eyge. Oc the begge att skulle forsuaare met hin anden for alle louglige aaganger, oc huilcken aff thennom som affbryder oc icke will holde forneffnde forligelße skall giffue thend anden sexten daller oc kongen for breffuebrodt epter Norgis loug. Till widnisbyrdt oc ydermere stadfestelse her om haffuer wy hos forneffnde Oluff TorgersBøns igitt mercke her først wnderschreffuitt laditt ware beseglinger her wnderhænge. Actum vt supra.

På baksida med samtidig hånd:

Werit udi rette paa øfre Skorre d. 8(?) octobris 1608 (uleselig underskrift). OAH.

23/11 1611 Skien på papir med et påtrykt segl. Søfren Halvorsen Budå, kgl. m. kaptein gjør vitterlig, at Igel Holten Nikuls Sunbø og Gudve Lundevall har holdt 2 soldat ved navn Tormod Jonassen og Amund Halvorsen under hans regimente fra krigen begynnelse 1611 og til martini, da de alle fikk hjemlov, og har i denne tid skicket sig innen- og utenlands som ærlige soldater.

20/9 1612 Telemarken på papir, merke etter 2 segl. Tingsvitne opptatt av fogden angående Uffe (Auffor) Jenssøns drap som Halvor Neridsson kom i skade for.

29/9 1613 Seljord på papir med et påtrykt segl. Anders Mikelssøn, fogd i Telemark stevner Bjørn Thouff Meås å møte på tinget for å gjøre rede for sig.

31/3 1614 Skien på papir med et påtrykt segl. Anders Mikelssøn, fogd i Telemarken forbyr Gunner Lofthus i Eidsborg sogn å bruke Halvord Graves jord.

25/8 1616 Hjartdal på papir med 4 påtrykte segl. Hans Jonssøn, prest, lensmann og tingskriver bevitner at Tore Sauland aldri har solgt sitt gods til sin brorson Thorgeirs Graver, men at godset tilhører Tore Saulands barn.

2/1 1623 Telemarken på papir, uten segl. Jon Tomessøn, sorenskriver i Østfjellene i øvre Telemark bevitner, at Anders Gjuve har utlagt til Mikkell Matsen sogneprest i Seljord 3 riksdaler til en gradual til kirken.

10/2 1625 Seljord p.perg. alle 4 segl mangler. Knut og Elling Olafssønner på Mæls sogn i Tinn erkjenner at være 20 gode dalere skyldig til Sigri Thofsdatter i **Quisdal** <Kvisdal> Sogn i Seljord.

28/2 1628 Seljord på papir, 1 skrevet bomerke og 3 påtrykte segl. Hans Knudssøn på Sunnbø i Seljord pantsetter for gjeld til Vetle Rønningens barn 1 ? i Rud i Åmotsdal.

25/11 1634 Laurdal på papir med 3 påtrykte segl. Sidtzel Olufsdatter Helland kunngjør, at hun har solgt til sin morbror Knud Selstad i Åmotsdal 1/2 markebol i Selstad, som hun har arvet etter sin moder, og derfor mottatt betaling.

20/9 1642 Eidsborg på papir med merke etter 5 påtrykte segl. Knut Svensson på Berge i Eidsborg kunngjør, at han på sin kvinnes vegne med **Offuer** <Ove> Grave, som er

Tollef Kolfinssøns barns ombudsmann, selger til Anne Rui 4 ? skyld i Rui, som var hennes og forrige sal. manns rette odelsgoods.

26/8 1643 Fyresdal på papir, uten segl. Presten i Fyresdal tilholdes å passe på, at Hr. Hanses etterleverske i Fyresdal rett og riktig skal nyte sit nådsensår.

Dølen i Mo, 26. august 1643. [Futen] Ove Andersson pålegg [lensmannen i Fyresdal] Olav Gaastjønn, at han formanar ålmugen til å betala [Susanna], enkja etter presten hr. Hans [Amundsson] i Fyresdal hennar rett, og tilsegjer ålmugen å møta med kongens fe og slag 16. september 1643. Trondheim, det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, nr. 311, orig.på papir, kvartblad.

Helssen med Gud *Wid maa i Oluff Gaasekiøn, Att i *haffr Almuen flitteligen och alvorligen at forreholde, At de med Allerførderligste tiltencker at betale och fornøye S. her Hansis epterleffuersche i førisdall, Huis *Ree och Rettighed de hinder wdj dette hindis Naadsens Aar ere plichtige, Saavel och huis de tilforn Kand restere Saa hun det vden nogen forhold eller Clammer Kand bekomme Anseende de dannemendt faar nu at gjøre Imod hinder Saa de Kand haffue thack for alt hues hun och hindis S. Mand *haffr v[e]rit her i gieltett, och iche paa Sidsten haffue wtack. Gud befalendis, Dølle – 26 Aug. 1643 Offue Andersson mppria. Och Att tilsiger Almuen at møede mine folch thoe dage epter Korsmisse dagen med huis Fæ oc Slagt de til mig paa Ko. Ma. Vegne *haffr leffuerit, och Jgien til sig *Anam.

Påskrift s. 2, med samtidige bondehender:

- I) J mosongnn at møde fuedes folch paa viestaas denn tredie dag effter *kormesse dag med huis slater de hannom loffuet haffuer saa haffuer fuden mig til sagt at ieg schall tillsige met kirken de endeligen betaler hans folk saa fremt de [i]cke vill lade vorderes fra eder Olluf Ollufsøn Egen hand
- II) Regester paa hor megett tarall vor broder haffuer bortaget. nu hall 6 daller y besteland nu [...] rigs daller som mor lagde vd for nommeland och nu hall 2 och hall 5 som hannd Kom fra oss y hos olaff Kille nu 14 daller vdi schrelland nu 3 Knijffuer effter vor *salligee *fder enn |-o-| for enn daller og enn for enn *mrch och enn *iunngr for enn march och itt halle *stag vdi enn sall och nu it *sye bellte for enn rigs daller och enn allenn *K.r.lle [...] for enn hall daller och nu stod biu der itt somar som hand schullde gijffue os 4 daller |-f-| for Och nu |-e-| et anett somar som hand schulle giffue hanom enn halltønne sallt och vj haffuer ennt fatt en schelling der for. B og K.

6/10 1668 Seljord på papir med 5 påtrykte segl. Weter (Peter? lagt til med blyant) Åsen selger og skjøter til Søffren Kåsen og hans søn Torhild Kåsen sin eiendel i Kåsen, og har dermed betalt sin gjeld til Søffren.

19/10 1668 Telemark (?) på stemplet papir, med 6 påtrykte segl og 2 skrevne bumerker. Forlik mellom Gudleik Baren og Torgins Helstad etter en trette, bevitnet av sorenskriver og lagrettemenn.

Aust-Agder

15/5 1577 (ca.) Nedenes p.perg. med 3 vedhengende segl, og dessuten en avskrift på papir. 2 lagrettemenn i Nedenes bevitner, at Torvil Hørbrandtsson har solgt ½ av den vestre gård i Godderstad og derfor har mottatt betalingen til Nils Omanssøn hvis hustru har arvet den andre halvdel i vestre Godderstad, den ligger i Strengereide skipsrede.

2/5 1594 Birkenes (Mandal) på papir, 3 påtrykte segl. Ketil Olufssen erkjenner, at han har lånt av Torgeir Olufssen i Fladdal penger for hvilke han innløste hos Guttorm Mandal en ødegård Landsverk i Åmotsdals sogn, hvilken gård han nå har pantsatt til Torgeir.

25/10 1598 Gjerstad på papir med to påtrykte segl. Peder Jenssen og Christen Pedersen begge prester kunngjør at en kar ved navn Erland murmester er død for vel et års tid siden.

Vest-Agder

13/3 1601 Dønnestad på papir, merke etter 4 påtrykte segl. 6 lagrettemenn bevitner, at Alf Gunnarsson og Tormot Oluffson ble forlikte om noen penger.

17/1 1607 Undal p.perg. alle 6 segl mangler, 4 skrevne bumerker. 6 menn i Undal bevitner, at Nils Anderssen på Holle i Undal eier 1 øre og 3 marklag i Holle.

Rogaland

u.d. 1592 Vagle på dobbelt papir med et vedhengende segl. Karl Erikssøn på Vagle erkjenner å ha fått fullt utbetalt det, som hans hustru hadde arvet etter sin far.

20/6 1631 Stavanger p. perg. Alle 4 segl vedhenger. Mathias Hansen Spelkevik kunngjør, at han på sin hustrus og hennes medarvingers vegne har solgt til hr Christer Lauridsen Lind en gård i Stavanger, som de har arvet.

5/6 1642 Stavanger på pergament, alle 3 segl mangler. Brevet er avklippet. Magdalene Jonsdatter, forðum boende på Hage (Jedderen), kunngjør, at hun har solgt gården Hage til laugmann i Stavanger Anders Matzen.

24/4 1653 Stavanger på papir, uten segl. Biskop Thomas Cortssøn Wegner <1588–1654> tilskriver Anne Nilsdatter, sl.hr.Jacob Hanssons, om nådens året m.m.

Hordaland

14/7 1587 Bergen ? Semund Sjurdsen på Myklebost i Borgund som eier 2 melags leie i Nedre Synes forplikter seg til å tilskjøte Paul Helgesen disse 2 mellag når P.H. har betlat ham etter takst av 6 menn. P.H. er på sin hustrus [Lisbet Rasmusdtrs] vegne medarving og neste mann til å kjøpe. Derfor har S.S. lovet ham disse 2 melag og mottatt 1 gammel daler. Av disse 2 melag hadde Semund arvet 1 etter sine foreldre og byttet til seg 1 fra Oluf Skarbø mot 1 melag i Austrem. Siden hadde han pantsatt sin part i Synes til fogd Hans Lauritzen og løst den inn igjen for 13 ½ dalter fra hans stesønn Thomas Jonsen på Spjelkavik. 130030256 M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register.>

Torbjørnsson således at Oluf Torbjørnsson skal ha 1 løb i Belleland <Bjelland> og Oluf Olafsson gods igjen i Indre Bleien.

12/4 1629 Bergenhus p.perg. seglet vedhenger. Oluf Parsberg kunngjør, at han på kongens vegne har solgt til skredder og borger i Bergen Henrik Kopmann og hans hustru en tomt i Bergen.

14/10 1641 Lungegård, Bergen på pergament, av 4 segl vedhenger nr. 1 og 2 i trekapsler. Børge Juel til Lungegård, skipshøvedsmann, og Anne Jensdatter, den forrige bergenske laugmann Peder Nielssons etterleverske, inngår et makeskifte således, at Børge Juel avstår Stadeim i Vik til henne mot Kvamme i Borgund (Sogn).

25/6 1650 Bergen på pergament, seglet mangler. Bergens bys borgermester og rådmenn selger en del jordegods på Sunnmøre som Bergens by og redere har fått utlagt av kongen for skiptjeneste til Hans Hanssen, borgermester, for 104 rkd.

½ 1651 Bergen på pergament, av 3 segl vedhenger 2-3 i trekapsler. Ove Jenssen, rådmann, kunngjør, at det jordegods som Bergens by og redere fik utlagt av kongen for skiptjeneste, der ligger på Sunnmøre selger han nå til Hans Hanssen, borgermester i Bergen, for 3/2 rkd. ½ ort.

½ 1651 Bergen på pergament, 3 segl mangler nr. 1 vedhengende. Tønnes Arntzen kunngjør at Bergens by og redere fik utlagt av kongen for skipstjeneste en del jordegods på Sunnmøre, som han nå selger til Hans Hanssen, borgermester i Bergen, for 243 rkd.

3/2 1656 Bergen på pergament, alle 4 segl vedhenger i trekapsler. Lagmann Hans Hanssen og stiftsskriver Anders Matzøn kunngjør, at de har makeskiftet endel jordegods liggende i Nordfjord, Søndfjord og Sunnmøre.

15/4 1656 Bergen på pergament, av 4 vedhengende segl mangler nr.3. Anne Richertsdatter var utlagt av kronen for forstrekning en del jordegods på Sunnmøre, som nå hennes sønner selger til lagmann Hans Hansen for 140 rkd.

22/5 1656 Bergen på pergament med 1 vedhengende segl. Ove Jensen borgermester kunngjør at en del gårder på Sunnmøre som var utlagt Bergens bys redere for orlogstjeneste og skip, og som han har kjøpt, selger han nå til lagmann Hans Hanssen for 105 rkd.

27/5 1657 Bergenhus på papir med et påtrykt segl. Ove Bjelke utsteder etter begjæring av hr.Christen Jensen Hegelund stevning til Jon og Lauritz Ramstad.

1/5 1658 Bergen Sogneprest i Borgund Christopher Pedersen [Hierman] makeskifter med brødrene Hans Peder Henning, Nils Hansen [Smidt] sine 3 gårder Vasset, Beite og «Ratten» i Dale mot Spjelkavik med Gjerde og Nes. [Ad.

Christopher P Hierman, se Pers.histo. Tidsskrift VI s.18 Note. Han var født 1619 og døde 1690. Gift: 1. med Birte Svendsdtr enke etter hans formann Hans Clausen Gaas. Hun døde 1679 80 år gml , ingen barn. 2 med Margrethe Rasmusdtr, enke etter Henning Hansen [Smidt]. «Svoger Hans var 2.gang gift 1656? med Anne Jensdtr enke etter lagmann Peder Nilsen Hierman] 130030181 M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register.>

Sogn og Fjordane

6/6 1569 Borgund ? Skjøte fra Semund Sjurdsen [Siurdsen] på Myklebost og Oluf Jonsen på Skarbøen til Hans Lauritzen på 2 mellags leie i Synes [arv av våre rette foreldre]. 130030282 M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register.>

29/9 1591 Stadeim i Vik i Sogn. Pergamentbrev. Olleff Oluffson og hustru Bordeij Jons datter har solgt til Anders Gudmundsonn på Stadem 1 ½ merkes leie i gården Åss i Arnejorden i Flette kyrkje sokn ... for 4 gamle daler ... Vitner er Botolff Laurijsson, Thorgeir Oluffson og Arne Helgeson på Hove svoren lagrettemann i Vik. (1972, 21/4 ble dette diplom funnet innordnet kronologisk, men det var ikke registrert. 22/4 s.å dechiffrert(?) og innført i alf reg. Pergamentbrevet er gave fra J.E.Strøm, Trondheim 11/7 1932.)

3/5 1592 Borgund Skinnbrev med 6 segl Skjøte fra Semund Sjurdsønn på Myklebust i Borgund til Paul Helgesen på 2 mellags leie i Synes [som Embjørn påbor, se notat til slektstavle] for 11 gl.dalter og 1 skje på 2 lodd. På sin salig hustrus og sine barns vegne er Paul H. neste odelsbårne til å kjøpe. 130030231 M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register.>

14/5 1592 ? På papir? Uten segl Gavebrev. Magdalene Tørrisdatter som har overlatt sine sønner Thomas og Carsten Jonssønner 5 mallag i Synes bevitner at Carsten har overtatt sin brors part for gjeld. [Thomas ble henrettet i Bergen 1589]. Hun har overlatt ham sine odels- og adkomstbrev til denne gårdparten. M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register.>

15/8 1597 ? på papir? -overdrar Carsten Jonssen [på Førde] de 2 skjøter, dok.1 og 2 til Paul Helgsen. Carsten hadde fått den overlatt av sin mor [som 2.gang var gift med fogd Hans Lauritzen]. Dok. nr.3. M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register.>

5/6 1644 Apalsete på papir med 6 påtrykte segl. Oluf Gulliksen Hatlen selger 2 ½ mællag i øvre Hatlen til Laurits Olsen Apalset.

19/11 1644 Hellebost på pergament, det nederste av brevet med alle segl bortklippet. Laurits Steffensen Hellebost kjøper ½ løp smørsleie i Indre Bjørdal <Bjørdal> av 6 søsken boende i Gløppen.

24/4 1651 Apalset på papir med 7 påtrykte segl (utydelige). Lauritz Olufsson Apalset har for sølvforstrekning fått utlagt av kronen gården Storvik, hvis oppsitter Hans Fredriksson han sier opp og vil at han skal overta hans bruk i Skodje.

10/10 1653 Apalset på papir, merke etter 3 påtrykte segl. Oluf Jonssen Apaldsets 6 barn skifter hans etterlatte odelsgoods.

Møre og Romsdal

12/4 1569 Roald ? Selger Tosten og Paul Olsen 3 melags leie [som vi har arvet etter våre rette foreldre] i Synes til Hans Lauritzen i Løvik, Tosten 2 ½, Paul ½ mællag. Skjøttet datert Roald 12/4 1569. 130030294 M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register. >

4/7 1577 Sykkylven (Sunnmøre) på papir uten segl, bekreftet kopi. (se Spjelkavik 21/5/1580) 8 menn bevitner, at hustru Berette, hr. Thorkels etterleverske i Hemne, sa, at hr. Thorkels godemoder (bestemor) hustru Guri Jonsdatter, hadde bestemt, at de to jorder Strømme og Ramstad(?) skulle tilfalle hennes dattersønn Thorkel Siuorsson til å holdes i skole for.

7/11 1577 Alnes/Romsdalen p.perg. av 4 segl vedhenger 3. og 4. 4 lagrettemenn i Romsdal bevitner, at Kolbjørn Olsen har arvet etter sine foreldre og således eier i gården Alnes 1 pund mindre 1 kjørlag.

4/11 1578 Romsdalen p.perg. av 4 vedhengende segl mangler nr. 2 og 4. Hans Thordsson selger og skjøter Davind(?) Bordsdatter 1 punds fiskeleie i gården Øverbøen, liggende i Inderdalen (Romsdalen).

21/5 1580 Spjelkavik (Sunnmøre) på papir, uten segl. Bekreftet kopi. Skrevet på annen side av brev 4/7 1580. Thomas Jonsson til Spjelkavik erkjenner, at de 2 ½ mællag i Ramstad som Gurit Knutsen på Synes har solgt til ham, har han pantsatt til hr. Michel Christensson i Hemne for 1 ku og 1 tønne smør.

14/7 1585 Kvammen p.perg. med 6 vedhengende vokssegl. Oluf på Kvammen i Surnadalen erkjenner å ha makeskiftet sin jord Lerem i Melhus, som årlig renter ½ spand mindre 4 ? til John Pedersøn Hustad mot dennes jord Helland i Hemne som årlig renter ½ spand.

14/5 1586 Ørskog p.perg. med 4 vedhengende segl. Stener Jonssen Ringstad i Vatne selger på egne og avdøde bror Peder Jonsens barns vegne 1 mællag i Austrem til Povel Helliesen som ved sin hustru er i samme ætkvissel.

14/5 1586 Ørskog ? Lauritz Knudsen, sogneprest i Ørskog, og Kolbjørn Knudsen på Birkevik [i Volda] betivner følgende: De har hørt av sin far, salig Knut Bårdsen, at i 1556 ble det gjort makeskifte mellom a. ham [k.B.9 og b. salig hustru Sønnau Paulsdtr og salig hustru Ingrid Paulsdtr i Bergen slik at b. ved sidne av sin arvepart skulle få «vår» part i nederste gården på Synes mot at a. fikk beholde tilsvarende landskyld i Asnes [i Volda]. Dette har Paul Helgesen bedt dem bevitne skriftlig. 130030268 M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register.>

14/5 1589 Aukra p.perg. av 5 vedhengende segl mangler 3die. Saxe Eriksen på Ulla, Anders Eriksen i Waxvig <Vagsvik>, Johan Erikssøn på Ulla, Inge Eriksdatter på Blindheim og Gunhild Eriksdatter i Løfsund <Lauvsund> kunngjør, at de har solgt til deres samfødte bror Thore Eriksen den del i Søre Neset i Veø prestegjeld Romsdals len, som de alle eier for 29 daler.

8/2 1590 Aukra p.perg. med 5 vedhengende segl. 5 lagrettemenn i Romsdalen bevitner, at Beritte Siursdatter gav sin gård Hjelset til Aukra kirke, da hun hadde ingen arving etter seg uten en mann på Sunnmøre, men denne mann Sæmund Siordson Myklebostad gikk til Ludvig Munk og fikk gården, som han straks etter solgte til Per Andersson, sogneprest til Aukra.

13/6 1590 Aukra p.perg. 5 vedhengende segl, hvorav nr. 3 mangler. 5 menn bevitner, at Sæmund Suordsen Myklebostad med sine sønners samtykke solgte gården Hjelset for 30 gamle dalere.

1/8 1596 Tingvoll p.perg, 12 segl, hvorav mangler nr. 7,10,11 og 12. med avskrift på papir. Fem lagrettemenn i Romsdal kunngjør, at 24 lagrettemenn 12 av Nordmøre og 12 av Romsdalen for 32 år siden, av hvilke nå mange er døde, bestemte grænserne mellom gårdene Heggem og Gudzaas.

28/11 1598 (22/4 1635) Røe p.perg. av 6 vedhengende segl i trekapsler mangler nr. 2. Lensmannen og 2 lagrettemenn i Eresfjord otting gjør vitterlig, at de vet, at sal. Alf på Barsteinen for noen år siden av sin bror Elluf kjøpte både hans egen part i Barsteinen og den part, han hadde kjøpt av sin bror Peder Jonssen; da nå Ellufs søn Jon er den neste mann, har han lovet sine brorbarn(?) det til løsning og derfor fått et kjørlag. Inntatt i en av 6 lagrettemenn i Eresfjorden utstedt vidisse, der er begjært av Alf Barsteinen, som eier en våg fisk i Ottestad etter sin sal. far Alf Jonssen Barsteinen.

21/6 1601 Bogge (indre) inntatt i vidisse dateret Rø 17/4 1638. 6 lagrettemenn bevitner og dømmer i sak mellom Tore på Indre Bogge og Erik Steensvold og deres rydning i den felles bohage liggende i Indre Bogge og Våge bømark, og Torre og Erik inngikk da en vennlig forlikelse således at hver skulle bruke sin halvpart, og dersom en av dem bruker mere, skal han betale bøter.

12/5 1603 Havåg P. perg. Seglet mangler. Rollef Jansen borger i Bergen kunngjør, at han har solgt på egne og hustru Anna Gregoriusdatters vegne 1 mællags leie i Eksetter <Eikset> til hr. Peder Rasmussen, prest i Volda.

7/12 1605 Vestnes p.perg, av 7 vedhengende segl mangler nr. 5. Knut Olafsson Tokle erkjenner at være fogd Jacob Pederssøn skyldig 34 dalere og derfor [har] han pantsatt til ham 1 1/2 mæler mællag jordegods i 1 våg 18 mark/ort(?) fisk(?) liggende i midgården i Tokle.

13/5 1606 Vestnes p.perg. alle 9 segl mangler. Erik, Peder og Olaf Engelbriktssønner kunngjør at de har solgt til deres søster Sigri Engelbriktsdatter 15 tønner [tveter] korn i Alnes og mottatt betaling. [Både blyant- og kulepennskrevne kommentarer på denne]

18/5 1607 Tingvoll p.perg. alle 12 segl vedhenger. Tre lensmenn og 9 lagrettemenn bevitner etter Guri Søfrensdatter Bogsaspen begjæring hvilket jordegods hennes manns barn hadde arvet etter sin far Trond Jonsson og farfar Jon Trondsson.

3/11 1609 [Aukra?] p.perg. 1 bumerke og 6 vedhengende segl, hvorav kun nr.3 og 6. finnes. Alf Audbjørnsson kunngjør, at han har solgt 1 våg fiskeleie i Rakvåg til Laurits Olssen i Rakvåg.

12/8 1616 Eikset p.perg. av 6 vedhengende segl mangler nr. 3. Harald Iversen Eikset og Peder Iversen Skomge <skomager> selger og skjøter sit arvede odelsgods 3 mællag i Ekset til hr. Peder Rasmussen, sogneprest til Volda.

20/11 1619 Flovikholmen p.perg, av 6 segl vedhenger nr. 1-2, 3 og 4. Lensmann og 5 lagrettemenn i Volds otting, Romsdalen, bevitner at Hans Bø og Bendikt Samset forliktes med d? brødrøsønner Oluff Mo og Oluff Bø således, at Hans Bø og Benedikt Samset skal beholde 1 våg 18 mark/ort(?) fisk i Bø.

12/2 1620 Rødven p.perg. av 6 segl vedhenger no. 5 og 6. Lensmann og 5 lagrettemenn bevitner at på tinget, som holdtes i Rødven, da fremla i retten Peder Andersen på Strømme 15 pergamentsbrev, hvorav fremgikk, at hans far Anders Pedersen har kjøpt odelsgods i Strømme m.fl. gårde, hvorav 1 brev var dateret 24/4 1593. Etter dette odels- og skifte-brev da eier nå Peder Andersen og hans søsken Beret Hage, Maritte Frisvold, Ågått Torvik, Karen ibm og hans brorbarn Anders Olsøn og Beret Olsdatter 4 våg 1 pund 6 mark/ort(?) fisk i Strømme, som de har arvet etter deres far Anders Pedersen, som bodde på Strømme.

8/4 1620 Røsåk (Romsdalen) p.perg. 1 bumerke skrevet og alle 6 segl vedhenger. Anders Knutsson Røsåk i Sandøs otting (Romsdal) erkjenner, at han på egne og medbrødrøs vegne har solgt til Baldzer Rye 3 ½ pund fisk i Siønes <Synes>på Sunnmøre.

18/1 1621 Eikreim (Sunnmøre) p.perg. alle 7 segl mangler. Oluff Jetmundssen på Eikreim og Jettmund Nilsen å erkjennes, at de har forært lensmann i Vannelven Iver Anderssen Myklebost 1 mel. i gården Selnes.

12/4 1621 Vestnes (Romsdalen) p.perg. alle 6 segl mangler. Baldzer Røe, 1 lagrettesmann og Rasmus Povelsen tingskriver kunngjør, at Erik Lauritsen Øye, Håskol på Krokset, Oluff Hjelset og Hoffuer Trundsson solgte deres bror Oluff Lauritzen 1 ½ wog fisk i Vik og fikk derfor full betaling.

10/4 1623 Sundalen p.perg. avklippet, alle segl borte. Lensmann og 5 lagrettemenn i Sundalen bevitner, at Nils Estensen i Tredal etter å ha latt lese sine foreldres odelsbrev fikk vitnesbyrd om den andel, han arvet etter dem ifølge sitt forlik med sine søskener, hvilket var 4 øre i Tredal en ødegård under yttergården, en seter ved navn Stranden og 6 marklag i Mougier <Musgjerd>.

24/3 1624 Honnstad (Surnadalen) p.perg. alle 6 segl mangler. 8 mann selger på egne og hustruers vegne 18 marklag jord i Seter, Mo Sogn i Surnadalen til Nils Rasmussen, som dertil er nærmest, og erkjenner å ha mottatt betalingen.

29/4 1625 Sekkenes (Romsdalen) p.perg. (1 segl vedhenger?) alle 6 segl mangler. Lasse Alnes i Romsdalen selger med sin hustrus samtykke til Botolf Hundnes på Fannestranden 2 pund fiskeleie i Alnes og erkjenner derfor å ha mottatt betaling.

2/10 1625 Røset i Stranda, Sunnmøre. Avskrift av markegangsforretning på gården Røset i Stranda, Sunnmøre, 2 oktober 1625. Under nærvær av 6 menn og (sorenskriveren) fastsettes grensene mellom gårdene Røset og Heimre Fjørelstad.

16/10 1634 Vågø (Romsdalen) p.perg. av 6 segl vedhenger nr. 2,4,5. 6 lagrettemenn i Vågø kunngjør, at de 3 brødre Henrich Olufsen Øvre, Knut Olsen ibid. og Arne Olsøn Øvre solgte til Anders Iversen Vestnes 4 pund fisk i Øvre og erkjenner å ha oppebåret betalingen.

27/10 1634 Rødven (Romsdalen) p.perg. alle 6 segl vedhenger i trekapsler. 6 lagrettemenn i Rødven kunngjør, at Oluf Halvorsen Sogge i Grytten kirkesogn på sin egen og hustrues vegne solgte til sin hustrus bror Peder Anderssen Strømme 1/2 vågs fiskeleie i ? Strømme og erkjenner å ha mottatt betalingen ved sin hustru Britte Andersdatter.

7/11 1634 Moldtu i Fosen p.perg. alle segl mangler. Henrik Henriksøn (Staur ; overstreket navn) og hans bror Jørgen Henriksøn stadfester på egne, søskeners og medarvingers vegne det salg, som deres sal. bror Aksel Henriksøn på Brekstad (Nordmøre) forgangen år har gjort av deres foreldres gård med tilligelser i Trondheim til fogd Jens Nilsen Friis og hustru Johanne Vincentsdatter.

6/12 1634 (Rødven i) Romsdalen p.perg. av 6 vedhengende segl mangler nr. 5. 6 lagrettemenn i (Røfden; overstreket, se perm) Romsdalen kunngjør, at Oluf Lauritsen Wolde (rettet til Vollan i Rødven med annen hånd) med sin hustrues samtykke solgte til hennes bror Oluf Bottelsen Eide 9 ½ mark/ort(?) fiskeleie i Lillevik og Alnes i Romsdalen og derfor oppebåret betalingen.

9/12 1634 Nes (Romsdalen) p.perg. med 6 vedhengende segl i trekapsler. 6 lagrettemenn kunngjør, at Oluf Knutssen Vinje solgte til Peder Anderssen Strømme 1/2 våg fiskeleie i Strømme og derfor mottatt betalingen.

22/5 1635 Nes (Romsdalen) p.perg. alle 6 segl vedhenger i trekapsler. 6 lagrettemenn i Romsdals otting kunngjør, at Anders Nielssøn på Eikesdalen av Sunds otting

med sin hustrues samtykke (tvedelag; rettet med annen hånd til «hadde solgt 23 Tueder») kom årlig landskyld i Tokle i Isfjord i Romsdals otting til fogden Anders Iversen på Vestnes og hans hustru Inger Jacobsdatter. Godset, som hans hustru Anne Madsdatter hadde fått i hjemmefølge av sin far Mads Poulsson i Bods fiskevær, borger i Trondheim, og som ofte var utbudt til andre odelsmenn, betaltes med 29 rkd.

17/4 1638 Rø (Romsdalen) p.perg. 6 vedhengende segl i trekapsler. Se Trondheim 17/6 1597. knf. Dipl. Nor XI, nr 52. Vidisse av laugmann Henrik Jørgenssons dom om odelsretten til og makeskifte angående Indre Bogge og Hagbøen i Eresfjorden.

17/4 1638 Rø p.perg. av 6 segl mangler nr. 2. vedhengende i trekapsler. Sorenskriveren og 6 lagrettemenn i Eresfjorden kunngjør, at Lauritz Thorsen Sandvik med 2 vitner beviste, at han med sin hustru Ragnhild Knutsdatter eier til odel i Ytre Bogge 1 pund fiskeleie, som han har kjøbt av sin farbrors sønner m.fl., samt at han eier 1/2 pund fiskeleie i Hagbøen til gammel odel og derhos svarer leding og landskyld av 1/2 punds leie i Hagbøen, som er hans anpart, slik at han til sammen eier 1 punds leie i Ytre Bogge og 1 pund i Hagbøen.

17/4 1638 Rø p.perg. alle 6 segl vedhenger i trekapsler. 6 lagrettemenn i Eresfjorden, Romsdalen, bevitner, at Toesten Olsson Sandvik eier i Ytre Bogge 1 pund og i Hagbøen 1 pund fisk, dels gammel odel og dels kjøpt.

17/4 1638 Rø p.perg. av 6 segl vedhenger no. 1 – 4 i trekapsler. 6 lagrettemenn i Eresfjorden utsteder vidisse av brev 21/6 1601 angående sak mellom Tore Indre Bugge og Erik Stensvold om bømarken mellom Indre Bogge og Våge.

6/6 1638 Myklebostad p.perg. med 6 vedhengende segl. 2 brødre selger til deres svoger Ole Laursen Myklebostad og hans hustru, som er deres søster, 1 pund fiskeleie i Vik, som ligger i Eresfjorden i Vestnes, således at han nå eier 1 vågsleie i Vik.

3/7 1638 Nordmøre på papir, merke etter 13 påtrykte segl. Gullich Knutsen Mjøen har kjøpt odelsgoods 1/2 øres leie i Nordmøre, 8 mark jordegods i Vik og dessuten i samme gård 4 mark av forskjellige.

18/7 1638 Mek (Romsdalen) p.perg. av 6 segl vedhenger kun nr. 2,4 og 5. Lensmann og 5 lagrettemenn i Meks tinglag kunngjør, at Ole Halvorsen Mekstad har kjøpt av søskener og annen slekt, således at han nå eier i Mekstad til sammen hva han har arvet og kjøpt, 1 øres leie.

24/11 1638 Røe (Romsdalen) p.perg. av 4 segl vedhenger nr. 3 og 4. Sigillat. Forbundet med brev av 17/6 1494. Dipl. Nor. XI nr. 268. 6 lagrettemenn utsteder etter begjæring av Amund Gundersen Hosthing (Høstengen) vidisse av brev av 17/6 1494 om Heseng (Høstengen).

21/12 1638 Romsdalen p.perg. av 8 vedhengende segl mangler nr. 3. 4 søskener kunngjør, at de har solgt til Malfrid Knutsdatter 1/2 våg og 18 mark fiskeleie i gården Vik i Vestnes otting. Likeledes kunngjør 6 lagrettemenn at ved skiftet etter Knut Olsen Myklebostad 5/6 1638 fik hun i Vik 1 våg fiskeleie, og dessuten er henne forundt av hennes søskener 9 mark, således at hun nå eier i Vik 2 våg fiskeleie.

10/1 1639 Honnstad, Surnadal pgj. Raness. p.perg. alle 6 segl mangler. Peder Thorsen boende på Holmeid og Reveld Gundersøn sammesteds gjør vitterlig at de har solgt til Isak Olsen Honnstad 3 marklag i Honnstad, iligemåte har Laurs Pedersen boende på Mausset (Møyaset) på sin hustru Maritte Olesdatters vegne og Peder Olsen boende på Årnes på sin hustru Gjøre Olesdatters vegne solgt til Isak Honnstad 7 marklag i Honnstad, videre har Ole Olsen boende på Bele solgt Isak Honnstad sin part av ovennevnte 7 marklag. (Gave fra fru Mali Wenås, f. Honnstad, Tingvoll. Se perm)

19/4 1639 Hoem (Aure?) p.perg. med 7 vedhengende segl i trekapsler. Lensmann og 5 lagrettemenn i Vågø otting (Fræna) bevitner, at tollskriver Rasmus Povelsson etter fullmakt av Oluf Mickelbovig på Edøy solgte til Anders Iverssøn på Vestnes og hans hustru Ingri Jacobsdatter 3 våg og 1 pund fiskeleie i Aure og Nygårdsvold, hvilket han selv har kjøpt av fogd Christopher Nielsen på Nordmøre.

u.d. 1641 Brøske på pergament, alle 6 segl mangler. Sorenskriver, lensmann og 4 lagrettemenn kunngjør, at gården Ektoffde <Ektofte>, som er Tollef og Jon på Bø's rette odelsods, nå er blitt så meget dyrket og forbedret, så dens skyld er forhøiet med ½ spand, skylder nå 1 spand.

22/7 1642 Vik på pergament, med alle 6 segl vedhengende i trekapsler. Nils Oluffsen Kolgrov, Søvde i Rødven skiprede på Sunnmøre, erkjente å ha solgt sin odelspart i Kolgrov, 3 fjerdinglang, til Mikel Olufsen Eidem, som også har kjøpt av Roe Oluffsen Kolgrov 2 ½ fjerdinglang? og af Klemet Olufsen Eikrem 1 ½ fjerdinglang, og endelig av Amund Amundsen Skouge 1 fjerdinglang, alt liggende i Kolgrov.

8/11 1642 Romsdalen på pergament, av 6 vedhengende segl findes nr. 1-2 i trekapsler. 6 lagrettemenn i Volds otting kunngjør, at Søren Sørenssøn Mogens Ås, barnefødt i Hjelvik, på egne og sin søster Gjertrude Sørensdatters vegne solgte 1 pund fiskeleie, som de hadde arvet etter deres sal. far Søren Olsson Hjelvik, til deres frende Simon Persøn Høgset.

13/12 1646 Langelo på papir, med 8 påtrykte segl. Guttorm Amundsen Ringstad og Sæbjørn Amundsson Hellestad forærer med sine hustruers samtykke til hr. Christer Hegelund, sogneprest til Ørskog, og hans hustru Margrete Povelssdatter 1 mællag i Ramstad, og selger ham derhos 1 mællag i samme gård.

19/11 1650 Rø på pergament, alle 6 segl mangler. 6 lagrettemenn i Eresfjorden kunngjør, at Knut Lauritsen Indre Bogge solgte til sin bror Aslak Lauritsen Indre

Bogge 13 mark? fiskeleie i Indre Bogge. Dernest Peder Pedersen Hoem, som på sin hustru Britte Lauridsdatters vegne solgte til hennes bror Aslak 6 ½ mark? fiskeleie, dernest solgte Karen og Britte Lauridsdøttre Indre Bogge til deres bror Aslak 13 mark? fiskeleie i Indre Bogge, hvilket de alle har arvet etter deres sal. Far Laurids Olsen Indre Bogge.

22/11 1650 Eid på pergament, alle 6 segl vedhenger i trekapsler. 6 lagrettemenn i Rødven (Romsdalen) kunngjør, at Anders Aslaksen Slemmen solgte til sine frender Søren Hundnes og Oluf Bottelsen Hundnes ½ våg fiskeleie i Alnes og derfor mottatt betaling.

5/4 1651 Rø på pergament, alle 7 segl mangler. 6 lagrettemenn i Eresfjorden kunngjør, at på tinget fremkom hr.Mogens Madtsen, visepastor til Eresfjorden, og på sine sønner Mads og Isacks vegne, solgte til Erik Andersson Kvalvåg på Nordmøre halvdelen av Frisvold som årlig skylder 3 våg fisk, som de hadde arvet etter deres sal. Moder Kirsten Rasmusdatter, og derfor mottatt betalingen.

27/6 1651 Vågnes på pergament, av 6 vedhengende segl i trekapsler mangle nr.5. Jetmund Brøtte kunngjør at han m.fl. har solgt 1 mællag odelsgoods i Sætre (Setter) i Ørsten til sin frende Arne Helgesen Mork og derfor oppebåret betalingen.

14/11 1651 Molde på pergament, alle 7 segl vedhenger. 6 lagrettemenn kunngjør at Oluf Lauritsen kjøpte av sine søskener og brorbarn, hvad de hadde arvet i Moldegård og at de erkjenner å ha mottatt betalingen.

2/12 1651 Vågø på pergament af 6 segl vedhenger kun nr.3 og 5. 6 lagrettemenn i Vågø kunngjør at Nils Knutssøn Varhoel har kjøpt av sin slekt 10 mark? fiskelaug i Varhol, som de har arvet etter sin godfar Jorre Rørdal <Rødalen>, og samme gods betalt.

5/4 1654 Vågø på pergament, av 6 segl vedhenger kun nr.4. 6 lagrettemenn kunngjør at Knut Gautesen Bøen beviste at han hadde kjøpt av bror og søstre 2 pund 9 ½ mark? fiskeleie i Bøen og hadde betalt derfor. Desuten eier han før så meget at han nå eier i Bøen 1 vog 18 mark fiskeleie.

3/6 1656 Gjemnes (Nordmøre) på pergament, alle 9 segl mangler. Tingskriver, lensmann og 5 lagrettemenn på Nordmøre kunngjør, at Anne Eriksdotter, sl. Johan Meckelborgs, har arvet etter sin far, sl.Erik Outensson, 1 øres odelsgoods i Stein, og har solgt samme til Iffuer Hansen Helset, som tilhører samme slekt og dessuten eier odelsgoods i Stein.

11/4 1657 Mogstad på pergament, av 7 segl vedhenger kun remmene, samt 3 trekapsler. Oluf Sivertssøn Bjørnstad og Oluf Lauritsen Tørset har med sine hustruers samtykke makeskiftet således, at Oluf Bjørnstad får 1 øres leie som Oluf Tørset nå eier i Bjørnstad, og gir til gjengjeld Oluf Tørset det ½ spand som Oluf Bjørnstad eier i Tørset, samt 20 rkd. i rede penger.

8/5 1657 Ørskog på papir uten segl. Sognepresten hr.Christen Hegelund tilskriver lagmann Hans Hansson angående gården Ramstad og de to brødre Jon og Lauritz Ramstad.

18/6 1658 Nysæter på papir, merke etter 4 påtrykte segl. Tyge Nielssen, sorenskriver, lensmann og 2 lagrettemenn kunngjør, fortegnelse over de penger, som lensmannen Knut Pedersson hadde utbetalt til en mengde arvinger og odelsmenn for deres parter i Nysæter.

16/7 1658 Hollen (Sunnmøre) på papir, med 1 påtrykt segl. Niels Knag, fogd på Sunnmøre, etter forlangende av hr Christen Hegelund, ber Knut Pedersen Langlo forklare, hvordan det forholder sig med hans kjøp av Nysæter, da den fra gammel tid har tilhørt gården Ramstad.

5/4 1665 Molvær på papir uten segl. Fogd Peder Pederssøn i Sunnmøre og lensmann forkynner Jon Ramstad etter klage fra hr. Christen Hegelund, at han skal avholde sig fra sin grannes åker og eng.

Sør-Trøndelag

5/12 1571 Selbu På papir med 5 påtrykte lakksegl (med avskrift fra ca. 1850) 6 menn bevitner, at Oluf Bjørnssøn på Alsæter (Alset) har byttet sit odelsgoods 1 spand jord i Hennemor <Henmo> med Olaf Gundersen på Hofstad for Nedre Fosseng samt 2 daler. 1 øre i Hennemor har jeg arvet etter mine foreldre og 1 øre kjøpt av min morbror Ingebrigt, som reiste til Gudbrandsdalen.

22/6 1575 Trondheim på papir med 1 påtrykt segl. Biskop Hans Gås bevitner, at de fromme menn i kapitlet har handlet kristelig og flittelig, at deres levnet er skikkelig og ærlig samt at de er hørige og villige.

10/3 1579 Trondheim p.perg. seglet mangler. Jacob Huitfeldt til Berritsgård meddeler, at han tillader Oluf Enersson å bygge og bo på en ødegård beliggende i kongens almenning i Oppdal.

7/6 1588 Trondheim p.perg. av de 4 segl mangler 1. Åge Bjelke til Østråt erkjenner, at han med sin hustrus samtykke har makeskiftet min sin gård på Leinstranden Beren (Benberg?) som renter 2 øre med fornumstige Jon Pedersen og hans hustru Ranni Berdersdatter mot hans gård i Hemne som heder Stolpmo, som renter årlig 2 span. (Beren rettet til Leren med annen hånd.)

7/7 1588 Singsås på papir, merke etter 6 segl. Eiluf Halvorsen Grytdal kunngjør, at hans sl. Far har solgt til nå sl. Erik Ulnes 2 øres leie i Ulnes. (Film av dette diplom finnes i platesamlingen s. nr. C 89)

17/6 1597 Trondheim inntatt i vidisse dat. 17/4 1638. («Pergament» og «Kp, D.N. XI, nr. 52» påskrevet med kulepenn). Henrik Jørgensen, laugmann i Trondheim gjør ville?ligt, at Jon Styrkersen Indre Bogge i Romsdalen og Gunder på Moldegård (Melle) boende på

Nordmøre i Sundals prestegjeld hadde innstevnet Erick Stensvold for et gammelt pergamentsbrev, som var radert, angående Hagebøen, som ligger ovenfor Ytre Bogge, og dommen bød til fordel for Erik Stensvold, som fikk beholde Hagebøen.

19/7 1601 Ålen på papir, av 6 påtrykte segl mangler nr 3-6. Lensmann og 5 lagrettemenn i Ålen gjør vitterligt, at brødrene Halvard og Jon på Almås fik et vitnesbyrd om at de engestykker, som Pål i Li skulle ha leiet, av Arilds tid har vært brukt under Nestegård (nederste gård) i Almås og ikke kunne unnværes derfra, hvorfor presten, som har bygselretten, anmodes om å la dem bli under samme gård som før.

12/5 1602 Vang (prestegården i Oppdal) p.perg. alle 6 segl mangler. Jon Eriksen Dørrem i Oppdal selger Guri Andersdatter 1 marklag i Vekve.

8/9 1602 Vang (Oppdal) p.perg. av 5 segl mangler alle. Per Nielsen Søvik i Kvernes prestegjeld selger til Oluf Olufssøn som er gift med hans søster Ranno Nielsdatter 2 øres leie i Rise i Oppdal, som han har arvet etter sine foreldre og derfor mottatt betalingen i samme gård Rise eier Oluf Olufssen 1 øre leie, som er hans hustrus rette odelsgoods. Samtidig selger Per Lauritsen Kroglid i Kvernes 1 øres leie i søndre gård av Vammer i Oppdal til nevnte Oluf Olufssøn.

7/11 1608 Ingdal Avskrift etter original i Kristiansunds museum. 6 menn vitteliggjør at de på Ingdal overvar arveskiftet mellom Halduor Anderssøn Ingdal og hans bror, således at Halduor beholdt ½ spand jordegods i Ingdal.

12/9 1609 Oppdal p.perg. alle 5 segl mangler. Enerr Thorvildsøn Rise i Oppdal kunngjør, at han har solgt sin nærskyldige frende Jon Halvardssøn på Søndre Mjøen 6 marklag, som ligger i Nordre Mjøen.

1/3 1619 Trondheim (Oppdal). Kopi på papir uten segl. Jacob Pedersen dømmer Erik på Rise og Oluff Odenssøn på Sneen til bøter for falsk (?) angivelse mot deres sogneprest i Oppdal hr. Erick Lauritzsøn <Erik Lauritzen Blix>.

31/3 1619 Trondheim p.perg. seglet mangler. Claus Daa makeskifter med kongens tillatelse kongens eiendom gården Hoffue [rettet til Fossum med annen hånd] i Oppdal skylder 2 ½ øre med hr. Erick Lauritzsøn sogneprest til Oppdal med en ham tilhørende gård i Støren sogn ved navn Skjærlien, som årlig skylder et spann.

25/1 1623 Trondheim p.perg. alle 4 segl mangler. Michell Olluffsen erkjenner at han har solgt til rådmann i Trondheim Anders Christensen <rådmann 1622-26, borgermester 1626-28> og hans hustru Anne Christofersdatter 1 øres og 4 mæler i Dal, 4 mæler leie i Brundal i samme prestegjeld, item 4 mæles leie i Smidstad og 8 mæles leige i Krokstad i Børseskognen, hvilket alt er mitt odelsgoods.

3/4 1626 Trondheim p.perg. alle 4 segl mangler. 3 rådmenn og 1 borger i Trondheim vitteliggjør, at ettersom engelskmannen Johan Mallters har kjøpt av gullsmid

Arent Johannesen, et stykke og der oppsatt et «guldværk» og hvor han nå bor, så har byfogd Johan Gran <byfogd i Trondheim 1626, senere visitør i Bergen> herved fått fastslått grensene, som oppgis, mellom denne tomt og naboene.

3/3 1627 Oppdal på papir, merke etter 4 påtrykte segl. Laurits Syser av Loms prestegjeld kunngjør, at han med sin hustru Marete Olsdatters samtykke selger til Jon Halvorsen Mjøen i Oppdal ½ øresleie i Nordre Mjøen, som er hennes sanne odel, hvorfor forbeholdes henne og hennes barn gjenløsningsrett.

17/4 1627 Oppdal p.perg. (meget utydelig), alle 5 segl mangler. 8 søskener i Oppdal kunngjør, at de har solgt til Jens Thorbjørnsson på Stokke 1 øres leie i Stokke.

25/6 1627 Trondheim p.perg. beskadiget, alle 4 segl mangler. Else Hansdatter til Lades sønner kunngjør at deres sal. moder har forært Casper Christoffersøn Schøller, borger i Trondheim, 2

laksevarp, som ligger under Lade, men da deres fars brorsøn Jens Bjelke til Austråt ønsker samme laksevarp å måtte følge Lade, har vi makeskiftet dette med Casper Christofersen Schøller således, at han må ha Devle, som skylder 4 spand og Rød som skylder 4 øre og Rødhauge hvilken kontrakt er dateret 27/7 1623, og skal denne kontrakt overholdes.

4/9 1628 Oppdal p.perg. alle 7 segl mangler. Jon Størvold i Oppdal kunngjør, at han har solgt til Lauritz Tyve med sin værfar Liduord på Vognils samtykke de 15 marklag som er en brorslodd, som jeg har kjøpt av Otte Tyve, som Lauritzes kvinne er en brorsønsdatter til. Desligeste erkjenner Hans Andersson Tyve å ha solgt til fam. Lauritz en annen brorslodd i Tyve 15 mark/ort(?) som han har arvet etter sin far, og begge har mottatt betalingen.

29/10 1630 Trondheim p.perg. meget beskadiget, alle segl mangler. Oluf Parsberg <1599-1661, lensherre i Trondheim 1629-1642> kunngjør, at han på kongens vegne har makeskiftet kronens gård Øyan i Meldalen, skylder 1/2 spand, til hr. Anders Oluffsen, sogneprest til Meldalen, og derfor får kronen hans odelsgoods Kloen i Orkdal, skylder årlig et spann.

25/6 1634 Trondheim på papir, uten segl og underskrift. Kapitels missive til hr. lensherren, at de to prebender, som sedvanlig er tilfalt Trondheims notarius, men det ene St. Halvardi prebende, har vært nydt av Arne Evendsson, res.kap. til Ørskog, ansøkes om, at dette atter måtte tilfalle notariusembetet.

8/2 1641 Trondheim på pergament, av 4 segl i trekapsler mangler nr 2 (kun kapselen vedhenger). Mads Pederssøn, stiftsskriver <1640-> og borger i Trondheim,

kunngjør, at han med sin hustru Ingeri Ottesdatters samtykke har solgt til borger i Trondheim Jens Nielsson Friis <borgermester i Trondheim 1639-1650> og hans hustru <Johanna> Tosana Vincentsdatter, ½ spand med byksel i Bybaade <Bybot> I Melhus, og har derfor mottatt betaling.

5/4 1649 Hundstad på pergament, alle 6 segl mangler Tre brødre på Geitstein i Meldalen med sine hustruers samtykke selger til Trund Olsson Furreholdt i Surnadalen ½ øres jordegods i denne gård, således at enhver selger ham 4 markebol, hvorfor han har betalt 26 rkd. samt 7 daler for «rydningsbøen» og 3 rkd. til brødrenes moder.

18/6 1652 Trondheim på pergament, av 4 segl vedhenger nr.2 og 4. Laurits Bastiansen <Stabell>, borgermester <1644-1660>, selger etter fullmakt av Årsellt (rettet til Årsele) Christophersdatter, forrige borgermester Oluf Jenssen <Skriver>s enke, og på deres arvingers «vegne», deres gård m.m. i Trondheim til borgermester Anders Jenssøn Hellkand <borgermester i Trondheim 1650-1663> m.fl. for 500 rkd.in species.

12/4 1655 Trondheim på pergament, av 5 vedhengende segl i trekapsler mangler nr.4. Marette Michelsdatter, enke, selger på egne og medarvingers vegne den tomt i Trondheim, hvor hun og hennes mann bodde, men gården brant for 4 år siden, til forrige borgermester her i Trondheim Jens Nilssen Friis, nåværende stiftsskriver < stiftsskriver 1644-1646, borgermester i Trondheim 1639-1650>.

10/7 1655 Oppdal på papir med merke etter 7 segl. Sorenskriver og 6 lagrettemenn forlikte brødrene Ingebret og Outen Mjøen således, at Ingebret Ingebretsen som den eldste bror skal beholde gården og betale sin bror 44 rkd.innen 3 år, i disse 3 år skal Outen Ingebretsen have sin tilflukt og nærværelse på Mjøen, men da har han at flytte og siden ingen befatning ha på sin fars gård.

17/8 1657 Trondheim på pergament med 10 vedhengende segl i trekapsler. Svend Anderssøn <borgermester i Trondheim 1624-1626> og hustru Maren Hansdatter, begge døde, og han fordums borgermester, eide en gårdsplass i Trondheim, hvilken deres barn og arvinger selger og skjøter denne gård til borger og handelsmann i Trondheim Niels Ebberson, som er vår kjære svoger, og hans hustru Lisebeth Augusteinsdatter for 515 rkd.

11/3 1663 Trondheim på pergament, seglet mangler. Ove Bjelke m.fl. kunngjør, at de i henhold til kgl.missive av 6/4 (1662) har overdratt det jordegods i Trondheims len, som kronen i 1659 pantsatte til Selio Marcellius og som han igjen har pantsat til sl.M.Hans Sørensen, lector i Trondheim, M.Søren Hansen, sogneprest til Domkirken i Trondheim, og Maren Pedersdatter Skelderup, sal. Hr.Mentzes etterleverske, for 3294 rkd, 1 ort 18 rk – til de sidstnevnte panthavere, kun at lektoren M.Christen Skioldborg trer i sal.Hans Sørensens sted, mot at de envidere erlegger 1343 rkd 6rk med ½ års rente. København 26/4 1668 stadfester Frederik III denne overdragelsen.

20/12 1668 Trondheim på pergament med kongens underskrift, seglet mangler. Iver Baltzersen, amtskriver <fra 1659-død 1676>, kunngjør, at han etter stattholder <i Norge 1664-1699 Ulrik Fredrik> Gyldenløves befaling dat. Akershus s.a. har solgt en del kongens jordegods i Inderøys fogderi til Søren Anderssen Hiermind for 72 rkd. spandet, til sammen 776 rkd. København 3/5 1669 stadfester stattholder Gyldenløve salget. København 8/5 1669 konfirmerer Frederik III dette salg.

Nord-Trøndelag

Midfaste søndag 1580 Sandnes p.perg. alle 4 segl vedhenger. 4menn bevitner, at Harald Iversens enke erklærer, at hennes mann solgte til Erik Olsen på Sannes 4 ½ mark i Sandes, videre at Oluf Mediås har solgt til samme 1 øre i Sandes, som var hans gamle odel, videre erkjenner Ingeborg Pedersdatter å ha solgt til samme 7 mark i Sandes, som hun har arvet etter sin far hr. Peder Henrichsen (Leth), likeledes har jeg **Jacob** <...> å ha solgt til samme 2 mællag, alt liggende i Snåsa.

3.Søndag etter påske 1580 Sakshaug p.perg. alle 6 segl vedhenger. 6 lagrettemenn i Inderøy bevitner, at Peder på Helleberg har arvet ½ spand i Helleberg, ½ øre i Nordberg og ½ øre i Budom, alt liggende i Røra. Videre bevitnes, at Jon på Kjeldås på sin hustrues vegne Bovild Tollefsdatter, at han hadde solgt til hennes morbror Peder på Helleberg ½ våg og 4 mark i Helleberg.

u.dag 1589 Sparbo p.perg. av 3 segl mangler nr. 2. Peder og Erik Jonsson selger til Oluf Eriksson 20 marklag i Sandnes på Snåsa og har mottatt betalingen.

Onsdag etter St.Michels dag 1590 Vinje (Snåsa) p.perg. av de tre vedhengende segl mangler 3dje. 3 lagrettemenn i Snåsa bevitner, at søstre Randi og Magge Thorstensdøttre solgte til Oluf Sandnes som nærmeste odelsmann, etter Thørig på **Dallum** <Dæli>, som ikke ville løse godset, 6 mark og 1/2spand i Øvergården Sem i Snåsa for 21 lod sølv.

28/8 1594 **Granne**, Snåsa p.perg. alle 6 segl mangler, unnt.no.1. seglremmerne skårne av en missale. Ener Hoginsson på Kvam i Stod erkjenner, at jeg med min hustru Siren Jonsdotters vilje har makeskiftet med Oluf Olsson på Medro i **Granne sogn** således at Oluf har givet mig 1 øres leie i Tverås for 1 øres leige i nævnte Mediås som var min hustrues odel. (C 74 – Fotokopi tatt av Schröder jan. 1948.)

10/3 1600 Snåsa p.perg. av 3 segl vedhenger nr. 2-3. Erik Michellsson stadfester det salg som hans kvinnes far gjorde med hennes morbror Erik Olsson på Sandnes både **Tårnæs** og **Grunning** <Granne> i Snåsa skal tilhøre nevnte Erik Olsson.

11/12 1604 Beitstaden på papir, med 6 påtrykte segl. Oluf Nielsen, prest i Beitstaden, kunngjør, at han har på prestebolens vegne makeskiftet med Bård Andbjørnsen Wade, således: Bård skal ha gården Skar, fordem kirkegods nå prestebolens skylder ½ spand, til gjengjeld skal prestebolen ha i nedre Velle 2 markebol.

8/3 1611 Fossen p.perg. av 6 segl vedhenger kun remmerne og rester. 5 lagrettemenn i Stod kunngjør, at Bår Olsson Homnes eier ½ øre i **Ulfin** <Ulven>, som han har arvet etter sin salige far Oluf Guldbandsen.

21/3 1620 Vernes fotografi og avskrift av original p.perg. beroende på Einang (1917). Seglene mangler. Peder Tollufsen på Oure og Lauritz ibidem på sin hustru Elj Tolluffsdatters vegne gjør vitterlig, at de har solgt til Guttorm Olszen Enang «Tho pundtz leig Jordegotz» i Einang, som han er født til å kjøpe og innløse, og oppebåret betalingen.

22/8 1629 Værdalen p.perg. levninger av 6 vedhengende segl. Lensmann og 5 lagrettemenn i Værdalen kunngjør at 7 søskende solgte til deres halvbror Jacob Oluffsen Vangstad to øres leie i forne Vangstad.

«I Trondhjems Videnskapselskaps samlinger finnes et skjøte av 22.aug 1629, hvorved 7 søsken på Vangstad overdrar gården for 24 rdl.til sin bror og halvbror, Jakob Olsen. Skjøtet er på pergament med levninger av 6 vedhengende segl og lyder:» (Musum: Verdalsboka B.V, s.38-39.)

Wii Eptherschreffuene Oluff Bierntnes Lehensmand Olluff Lundschildt Lasse Grunde Baard studschild Anders bye och Oluff Stichelstad Eedsoerne laugrettismender wdi Werdals Prestegield. Giør Witterligenn att Anno 1629. denn 22 Augusti Paa ett Allmindelige skatte thing som holdttes wdi forrenn thinglaugh i for.ne Werdallenn For Rettenn fremkomb. Michell Haldsteensønn Wangsta, Otte Haldsteens. Laurids Haldsteensønn, Maritte Haldsteensdaatter Magdalenne Haldsteensdaatter Jnngaborig Haldsteensdaatter och Jnngaborig Olluffsdatter Och samptligenn med frie wilde och welberaad hough solde schiøtte och aldeelis Affheende fraa denom och derris Arffuinger Thill derris halffbroder Jacob Olluffsønn paa Wangsta, och hanns arffuinger Thoe ørris Leyge Joerdegoeds huorudj er Bygxell Liggendis i Wangsta, Och gaff hannd sinne sødschende straxen 24 daller in Specie for forb.tte goeds. Thj frie frelseligen och fuldkommeligen thested de derris halffbroder forschr.ne Jacob Olsson for denom och derris Arffuinger hanom och hans Arffuinger for.ne Thoe ørris leyge att schall haffue, Niude, Brugge och beholde for itt fuld och faste Kiøb, wrøgeligenn att beholde, Baade med Agger eng schouff marck, fiskuand, feegang wott och thiurdt med ald andenn Rettigheed som der nu thilligger, och aff Arrilds thid med Retthe thilleggitt haffr, Jnndtted med alle wundertagendis, werre siig wed huad Naffn det er, eller Neffnis kannd. Och ded for huer Mands thalle, som der paa kand thalle i nogen maade, Menns dersom saa scheer :/ ded gud dogh forbiude/: Att for.ne ørris Leyge Bleff for.ne Jacob Olsson udi nogen domb eller Rettergang affwonden for wor eller worris wanhiemmels brøst schyld, Da bepligter wi att giffue och wederlegge hanom saa gaatt goeds igjen och ssa well Beleyligtt, Jnden Maanitz dag dernest effter, Och holde hanom schadisløs i alle maader, Att saa i sandhed er haffr wi for.ne sex laugrettismendr Trøgtt worris Zignetter hengendis her neden wnder. Actum vt supra.

Danmark

5/7 1581 Fredriksborg på papir med kongens underskrift, seglet mangler. Trykt i Norske rigsregistrarer 2 s. 413. Fredrik II s brev til kapitlet i Trondheim om at Mogens Michelsen, hvis han av superintendenten finnes dugelig, skal bli sogneprest til Vesterålen.

21/7 1591 København på papir uten segl. Norske rigsregistrarer III s. 194. Christian IV lover presten på Bod i Aukra korntienden, som kongens far har lovet.

13/3 1618 København på papir, med kongens underskrift uten segl. Christian IV påbyr kapitlet å oppta og innsende en riktig jordebok over alt dets tilhørende gods.

4/2 1624 København på papir, merke etter 4 påtrykte segl. Henrik Goseman skredder og Casper Kruse perlestikker som formyndere for Rasmus Møllers barn vitterliggjør, at de på barnas vegne selger og skjøter 6 boder og våninger som ligger på Rosengården her i staden til Jens Anderssen skredder, borger her i staden. Beliggenheten beskrives.

22/10 1629 København (Aune/Inderøy) p.perg. med kongens underskrift, seglet mangler. Kristian IV har innvilget i et makeskifte med Kirsten Nilsdatter, afg. Peder Grumbs, etterleverske, således at kongen får hennes odelsgoods i Inderøy fogderi mot at hun får jordegods i Aune prestegjeld på Nordmøre. Makeskiftet bekreftet med kongens underskrift 26/2 1637.

22/10 (10/10? Aune) 1629 København p.perg. med kongeseglet vedhengende. Kristian IV forkynder, at han har tillatt Oluf Parsberg å makeskifte på kongens vegne med Kirsten Nilsdatter, afg. Peder Grumbs etterleverske, således at hun byder 1 halv øre og 1 mark/ort(?) laug(?) uten bygsel i Stokke, som ligger i Aure gjeld på Nordmøre, og til gjengjeld får kongens bøkseletrådige gård Garstad på Vikten i Fosen len. Trondheim 3/2 1636 meddeler Oluf Parsberg, at makeskiftet er ordnet. Antvorskov slot 26/2 1637 bekrefter Kristian IV dette makeskifte.

7/1 1649 Fredriksborg på pergament, med kongeseglet i trekapsel. Fredrik III skjøter til Preben von Ahn jordegods i Walle skiprede, Tunsbergslen.

12/6 1649 København på papir med kongens underskrift og kongeseglet påtrykt. Frederik III gjør vitterlig, at i anledning av en forespørsel fra den i 1626 avdøde Claus von Ahnens arvinger, at en i 1632 utgitt recess ikke gjelder Norge, hvor den avdødes brødre tiltrer arven og utelukker brorbarn fra «recession».

4/1 1651 København på pergament av 3 segl vedhenger nr.1 og 3 (våpen) i trekapsler. Henrik Rantzow kunngjør, at han har solgt til Preben von Ahn en del jordegods i Nordland med flere ?, som han dels har arvet etter sine foreldre, dels kjøpt av søskener og svogre, bl.a. også Dønnes hovedgård.

8/2 1651 Dronningborg på pergament, alle 3 segl mangler. [Henrick] Peder Thott selger til Hans Hansen, borgermester i Bergen, og hans hustru Margrete Jonsdotter en del jordegods [på Sunnmøre], som er ham utlagt av kronens gårder for et sølvån, som han under siste feide har forstrakt den avdøde konge.

10/9 1652 København på pergament av 3 vedhengende segl i trekapsler mangler nr.2. Henrik Thott selger det jordegods, som er blitt ham utlagt av kronen for forstrekning til borgermester Hans Hanssen for 1373 rkd. Jordegodset ligger på Sunnmøre.

13/9 1652 København Henrik Thott erklærer at den strimmel [nemlig langs Kroppedammen] hører med til de hus og grunner han har solgt til borgermester Hans Hansen. [Hans Hansen, borgermester i Bergen 10/10 1650 til 14/9 1652]. Mht grunner ved

Kroppedammen se Thomle s.17 nederst. Heenrik Tott, lensherre på Bergenhus 1641-48. 130030205 M.Aa. <Ikke i Ågot Daas register>.

14/8 1657? København på pergament, 4 blade i folio, sammenbundet ved silkesnor, hvori kongeseglet henger i trekapsel. Frederik III's skjøte til Gabriel Marselius på Giske gård og gods. (1648-70).

13/3 1662 København på papir med kongens underskrift uten segl. Frederik III's åpne brev til kapitlene i Danmark og Norge angående innen en måned til rentekammeret å innsende jordebok over alt kapitelgods, samt inventar.

2/7 1664 København på papir med 4 påtrykte segl. Inger sl. Peder Berthelsens selger og skjøter til Anders Nielsen, borger her i staden, mitt hus liggende i Rosengården etter kjøpekontrakt av 1/7 1664.

4/7 1664 København på papir med 4 påtrykte segl. Københavns byfogd m.fl. kunngjør, at Inger, sal. Peder Bertelsens, ved laugverge Nils Anderssen skjøter og avhender til Anders Nielsen hennes hus liggende i Rosengården her i staden. Husets beliggenhet beskrives.

11/6 1668 København på papir, merke etter 5 påtrykte segl. Byfogd og byskriver i København kunngjør, at Lauritz Nielsen Brøgger, borger her i staden, pantsatte til Markus Michelsen en gård liggende på Rosengården her i København, som han har kjøpt av Nils Andersen, og for dette pant har mottatt av Marchus Michelsen 1600 sletdalere.

18/7 1668 København på papir, 2 påtrykte laksegl. Nils Anderssen Brøgger, borger her i staden, selger og skjøter til Lauritz Nielsen Brøgger, borger her i staden, en min gård liggende på Rosengården; Gårdens beliggenhet beskrives.

5/10 1668 København på stemplet pergament med 5 vedhengende segl i trekapsler. Københavns byfogd, byskriver m.fl. kunngjør, at Nils Anderssen Brøgger, borger her, selger og skjøter til Lauritz Nilsen Brøgger en gård liggende i Rosengården her i staden.

Ukjent sted:

Dato	Sted	Kilde	Sammendrag
u.d. 1599	Hauber?	på papir, med 3 påtrykte segl.	Torbjørn Torgeirsson kunngjør og bevitner, at han har mottatt af Halvor Kettillssøn de pengebøter, han var ham skyldig.
4/12 (9?) 1638	Høland	p.perg.	Diplomet helt uleselig (se perm)